

sygn. akt III K 197/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, III Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Sławomir Cilulko

Protokolant: Marta Kruk

przy udziale prokuratora Krzysztofa Olszewskiego z Prokuratury Regionalnej w Białymstoku

po rozpoznaniu 23 marca, 21 i 28 kwietnia, 19 i 31 maja, 2 i 16 czerwca, 19 lipca, 26, 27, 28, 29 i 30 września, 4 i 25 listopada 2016 r. sprawy:

A. M. (1) (A. M. (1))

syna W. i Ż., rodowe nazwisko matki M.

urodzonego dnia (...) w m. L. (obecnie na Łotwie)

oskarżonego o to, że:

I. (zarzut numer **V.** aktu oskarżenia) w okresie co najmniej od stycznia 2014 r. do 3 września 2014 r. w B. oraz na Łotwie, a także innych nieustalonych miejscach, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej zakładającej ustalony podział ról i zadań, w skład której wchodziły ustalone i nieustalone osoby, mającej na celu popełnianie przestępstw oraz przestępstw skarbowych związanych z uszczupleniem podatku od towaru i usług w zakresie obrotu towarami, przy wykorzystaniu struktur faktycznie kontrolowanych w ramach grupy podmiotów gospodarczych – spółek, polegających na składaniu organom podatkowym zawierających nieprawdę lub zatajających prawdę deklaracji podatkowych i w konsekwencji uszczupleniu podatku, tworzeniu i ewidencjonowaniu nierzetelnej dokumentacji księgowej oraz na podejmowaniu czynności, które miały na celu udaremnienie stwierdzenia przestępczego pochodzenia korzyści majątkowych związanych z popełnieniem tychże czynów zabronionych,

tj. o czyn z art. 258§1 k.k.,

II. (zarzut numer **VI.** aktu oskarżenia) działając w okresie od stycznia 2014 r. do 28.08.2014 r. w B. oraz w innych nieustalonych miejscach, w tym na Łotwie, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach ustalonego i zaakceptowanego podziału ról i zadań w zorganizowanej grupie przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przy wykorzystaniu nabytej do tego spółki (...) Sp. z o.o. z/s w B., NIP (...), jako jej prezes, będąc uprawnionym do wystawienia dokumentów w postaci faktur VAT, poświadczyl w nich nieprawdę co do niezgodnych ze stanem rzeczywistym, przeprowadzonych transakcji sprzedaży biokomponentów do paliw – tabletek (...) w ramach wewnątrzspółnotowej dostawy towaru spółce T. F. (...) Sp. z o.o. z/s w W., NIP (...) wystawiając na niniejszą okoliczność łącznie 95 faktur VAT, czyniąc sobie z popełnienia tego przestępstwa stałe źródło dochodu,

tj. o czyn z art. 271§3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

III. (zarzut numer **VII.** aktu oskarżenia) działając w okresie od stycznia 2014 r. do 31.08.2014 r. w miejscu, okolicznościach i konfiguracji jak opisane w pkt **II.**, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach ustalonego i zaakceptowanego podziału ról i zadań w zorganizowanej grupie przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, przy wykorzystaniu spółki (...) Sp.

z o.o. z/s w B., NIP (...), której sprawami gospodarczymi zajmował się jako jej prezes, wiedząc, że podatnik podatku VAT, w tym spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ma obowiązek wystawiania w sposób rzetelny faktur VAT oraz podawania prawdy i nie zatajania prawdy w składanych organom podatkowym deklaracjach, w celu uszczuplenia należności publicznoprawnej poprzez zaniechanie odprowadzenia należnego podatku VAT – wynikającego ze sprzedaży sprowadzanego przez spółkę T. F. (...) Sp. z o.o. w W., NIP (...) paliwa, która to dostawa towaru jest opodatkowana stawką podstawową VAT 23% - nienaliczonego w ramach wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, posługiwał się wystawionymi w sposób nierzetelny, poświadczającymi nieprawdę co do przeprowadzonych transakcji, niezgodnych ze stanem rzeczywistym, fakturami VAT w zakresie nabycia przez spółkę (...) Sp. z o.o. biokomponentów do paliw – tabletek (...), odpowiednio:

- 39 fakturami VAT wystawionymi przez spółkę (...) Sp. z o.o., NIP (...) za okres od 02.01.2014 r. do 04.08.2014 r.,

- 96 fakturami VAT wystawionymi przez spółkę (...) Sp. z o.o., NIP (...) za okres od 02.01.2014 r. do 28.08.2014 r.,

oraz

wystawiał w sposób nierzetelny, poświadczające nieprawdę co do przeprowadzonych transakcji, niezgodnych ze stanem rzeczywistym, 95 faktur VAT opisanych w pkt. II, na których jako wystawca wskazywana była spółka (...) Sp. z o.o. z/s w B., a jako nabywca ww. tabletek spółka T. F. (...) Sp. z o.o. z/s w W., co umożliwiło przedłożenie spółce T. F. (...) Sp. z o.o. w W. odpowiednio w dniach 25.02.2014 r., 26.03.2014 r., 25.04.2014 r., 26.05.2014 r., 25.06.2014 r., 25.07.2014 r. i 25.08.2015 r. w Trzecim Urzędzie Skarbowym (...) i wykazania w deklaracjach fikcyjnych zakupów ww. tabletek od spółki (...) Sp. z o.o. oraz jego fikcyjnych wewnątrzspółnotowych dostaw przy zastosowaniu stawki podatku VAT 0% do spółek łotewskich i węgierskich w celu wykazania podatku naliczonego z tytułu zakupu ww. tabletek i obniżeniu podatku należnego wynikającego z dostaw paliw na rynek krajowy, a w konsekwencji uszczuplenia podatku VAT wielkiej wartości w łącznej kwocie 201.099.171 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w związku z wprowadzeniem w błąd Trzeciego Urzędu Skarbowego (...) w W. poprzez wykazanie niezgodnie ze stanem rzeczywistym nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług do przeniesienia na kolejny miesiąc, odpowiednio za miesiąc:

- styczeń w kwocie 4.399.819 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 48.262 zł,
- luty w kwocie 12.537.720 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 93.584 zł,
- marzec w kwocie 32.077.714 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 87.075 zł,
- kwiecień w kwocie 32.423.160 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 182.723 zł,
- maj w kwocie 30.603.719 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 271.049 zł,
- czerwiec w kwocie 36.450.324 zł,
- lipiec w kwocie 34.506.357 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 271.140 zł,
- sierpień w kwocie 18.100.358 zł, w tym narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 271.140 zł,

a ponadto w opisanym powyżej zakresie w (...) Sp. z o.o. prowadził nierzetelnie księgi ewidencji dla celów podatku od towarów i usług oraz składał do (...) Urzędu Skarbowego w B. podające nieprawdę deklaracje podatkowe VAT-7 za okres od stycznia do sierpnia 2014 r., odpowiednio w dniach 24.02.2014 r., 24.03.2014 r., 23.04.2014 r., 22.05.2014 r., 23.06.2014 r., 23.07.2014 r., 25.08.2014 r.,

tj. o czyn z art. 56§1 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 5 k.k.s. w zw. z art. 38§2 pkt 1 k.k.s. w zb. z art. 76§1 k.k.s. w zw. z art. 21§2 k.k. w zb. z art. 61§1 k.k.s. w zb. z art. 62§2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 9§3 k.k.s.,

IV. (zarzut numer **VIII**. aktu oskarżenia) w okresie od 05.02.2014 r. do 01.09.2014 r. w B. oraz na Łotwie, a także innych niestabilnych miejscach, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i niestabilnymi osobami, w ramach zaplanowanego, ustalonego i zaakceptowanego podziału ról i zadań w zorganizowanej grupie przestępczej, podjął przy wykorzystaniu rachunków bankowych spółki (...) Sp. z o.o. z/s w B. czynności zmierzające do udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia, wykrycia i zajęcia środków płatniczych pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem przestępstwa i przestępstwa karnoskarbowego opisanych w pkt **II**. i **III**. w kwocie 201.099.171 zł, w ten sposób, że podjął działania związane z obrotem środkami finansowymi pod pozorem rozliczeń za transakcje gospodarcze związanych z symulowaniem obrotu biokomponentami do paliw – tabletek (...) przyjmując je z rachunków spółki T. F. (...) Sp. z o.o. z/s w W. numer (...), (...) i (...) na rachunki spółki (...) Sp. z o.o. numer:

- (...) w ramach 29 przelewów w okresie od 25.04.2014 r. do 08.07.2014 r. kwotę 38.086.886,04 zł,
- (...) w ramach 132 przelewów w okresie od 05.02.2014 r. do 10.07.2014 r. kwotę 23.761.550,41 zł i 118.115 Euro,
- (...) w ramach 20 przelewów w okresie od 08.05.2014 r. do 28.08.2014 r. kwotę 19.549.448,33 zł,
- (...) w ramach 7 przelewów w okresie od 13.08.2014 r. do 29.08.2014 r. kwotę 1.241.535 Euro,

oraz przekazywał następnie tytułem rzekomych rozliczeń na rachunki spółek:

a) (...) Sp. z o.o. z/s w B. numer:

- (...) w ramach 28 przelewów w okresie od 29. (...) do 19.08.2014 r. kwotę 38.085.670 zł,
- (...) 0000 0001 2254 (...) w ramach 106 przelewów w okresie od 06.03.2014 r. do 28.07.2014 r. kwotę 23.124.444,50 zł,
- (...) w ramach 18 przelewów w okresie od 09.05.2014 r. do 29.08.2014 r. kwotę 20.012.800 zł,
- (...) w ramach 5 przelewów w okresie od 14.08.2014 r. do 01.09.2014 r. kwotę 1.233.900 Euro oraz

b) (...) Sp. z o.o. z/s w B. numer:

- (...) w dniu 13.08.2014 r. kwotę 6.000 zł,
- (...) 0000 0001 2299 8810 w ramach 5 przelewów w okresie od 25.04.2014 r. do 14.07.2014 r. kwotę 41.200 zł,

tj. o czyn z art. 299§5 k.k. w zw. z art. 299§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

- o r z e k a -

A. Oskarżonego A. M. (1) uznaje za winnego:

1. w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie I. tego, że:

co najmniej od grudnia 2013 r. do 24 września 2014 r. m.in. w B., na Łotwie i w Czechach, chcąc osiągnąć korzyść majątkową, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej zakładającej ustalony podział ról i zadań, w skład której wchodził D. M. (1) oraz inne ustalone i niestabilne osoby, mającej na celu popełnianie przestępstw oraz przestępstw skarbowych związanych m.in. z uszczupleniem i narażeniem na nienależny zwrot podatku od towaru i usług w zakresie obrotu towarami, przy wykorzystaniu kontrolowanych przez członków grupy podmiotów gospodarczych, tj. spółek prawa handlowego, polegających m.in. na: składaniu organom podatkowym zawierających nieprawdę i zatajających prawdę deklaracji podatkowych, a w konsekwencji uszczupleniu ww. podatku oraz narażeniu

na nienależny zwrot podatku naliczonego; nierzetelnym prowadzeniu ksiąg poprzez tworzenie i ewidencjonowanie nierzetelnej dokumentacji księgowej, w tym wystawianych, poświadczających nieprawdę faktur VAT; podejmowaniu czynności mogących udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępczego pochodzenia korzyści majątkowych związanych z popełnieniem realizowanych w ramach przestępczej struktury czynów zabronionych;

tj. czynu z art. 258§1 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 258§1 k.k. skazuje go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

2. w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie II. tego, że:

od stycznia 2014 r. do nieustalonego dnia we wrześniu 2014 r. – nie później niż do 9 dnia tego miesiąca - w B. oraz innych nieustalonych miejscach, w tym na Łotwie, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach ustalonego i zaakceptowanego podziału ról i zadań w zorganizowanej grupie przestępczej, współdziałając z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wykorzystując (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. – zarejestrowaną w KRS jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą - będąc jej prezesem uprawnionym do sporządzenia faktur VAT, wystawił 96 tego rodzaju dokumentów z datami:

- 2, 3, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15 i 16 stycznia 2014 r., o numerach od 01- (...) do 01- (...);

- 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26 i 28 lutego 2014 r., o numerach od 02- (...) do 02- (...);

- 4, 5, 6, 11, 12, 14, 17, 25, 26, 27 i 28 marca 2014 r., o numerach od 03- (...) do 03- (...), 03- (...), 03- (...), 03- (...), 03- (...) i od 03- (...) do 03- (...);

- 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16 i 17 kwietnia 2014 r., o numerach od 04- (...) do 04- (...), od 04- (...) do 04- (...) i od 04- (...) do 04- (...);

- 5, 7, 9, 12, 14, 15, 19, 22, 27, 29 maja 2014 r., o numerach 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...) i 05- (...);

- 4, 5, 10, 13, 16, 17, 20, 24, 26, 27 i 30 czerwca 2014 r., o numerach 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...) i 06- (...);

- 2, 3, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 22, 23, 29 i 30 lipca 2014 r., o numerach 07- (...), 07- (...), od 07- (...) do 07- (...), 07- (...), 07- (...), 07- (...), 07- (...), 07- (...) i 07- (...);

- 4, 5, 7, 11, 12, 14, 18, 19, 21, 22, 25 i 28 sierpnia 2014 r., o numerach 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...) i 08- (...);

08- (...), 08- (...);

w których treści ujęto podatek od towarów i usług o łącznej wartości 113 307 876,20 złotych, poświadczając w nich nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne, tj. odnośnie sprzedaży biokomponentów do paliw w postaci tabletek (...) o łącznej wartości 605 950 816,20 złotych przez ww. spółkę firmie T. F. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., podczas gdy tego typu transakcje w rzeczywistości nie miały miejsca, ponadto nierzetelne faktury przekazał (...) sp. z o.o., która wykorzystując je zaniżała należny VAT za okres od stycznia do lipca 2014 r., wynikający ze sprzedaży paliw na rynek krajowy, co w konsekwencji prowadziło do bezprawnego uzyskania korzyści majątkowych przez członków przestępczej struktury w łącznej kwocie 95 050 476 złotych, przy czym do wykorzystania w rozliczeniach podatkowych przez (...) sp. z o.o. faktur z sierpnia 2014 r. nie doszło, z uwagi na zatrzymanie prezesów: tej spółki i (...) sp. z o.o. oraz zabezpieczenie dokumentacji (...) sp. z o.o. przez organy ścigania, zaś z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu;

tj. czynu z art. 271§3 ustawy z dnia 06.06.1997 r. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r. (powoływanej dalej w tym punkcie jako k.k.) **w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.**

w zw. z art. 4§1 k.k. w zw. z art. 8§1 k.k.s. i za to na podstawie art. 271§3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. skazuje go, zaś na podstawie art. 271§3 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 64§2 k.k. i art. 33§2 k.k. wymierza mu kary: 4 (cztery) lata pozbawienia wolności oraz 400 (czterysta) stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych.

- Na podstawie art. 45§1 k.k. orzeka **przepadek korzyści majątkowej** uzyskanej z przestępstwa w kwocie 19 010 095,20 (dziewiętnastu milionów dziesięciu tysięcy dziewięćdziesięciu pięciu 20/100) złotych.

- Na podstawie art. 41§1 k.k. w zw. z art. 43§1 k.k. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) **zakaz zajmowania stanowisk** w organach spółek prawa handlowego na okres 10 (dziesięciu) lat.

- Na podstawie art. 41§2 k.k. w zw. z art. 43§1 k.k. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) **zakaz prowadzenia działalności gospodarczej** handlowej i usługowej na okres 10 (dziesięciu) lat.

- Na podstawie art. 44§1 k.k. orzeka **przepadek** wszystkich egzemplarzy poświadczających nieprawdę faktur, wystawionych przez (...) sp. z o.o. na rzecz (...) sp. z o.o., przechowywanych w Załącznikach nr 11 i 14 do akt sprawy.

3. w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie III. tego, że:

w okresie od stycznia 2014 r. do 24 września 2014 r., m.in. w B., W. oraz na Łotwie, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach ustalonego i zaakceptowanego podziału ról i zadań w zorganizowanej grupie przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z D. M. oraz innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, w celu uszczuplenia należności publicznoprawnej poprzez zaniechanie odprowadzenia należnego podatku VAT - wynikającego ze sprzedaży paliwa sprowadzanego przez T. F. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w ramach wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, która to sprzedaż jest opodatkowana stawką podstawową VAT 23% - jak i narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego poprzez wprowadzenie w błąd właściwego organu, wynikający z podania danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym, wykorzystując (...) sp. z o.o. z siedzibą w B., którą reprezentował i zarządzał jako jej prezes:

a. posługiwał się sporządzonymi w sposób nierzetelny, poświadczającymi nieprawdę co do przeprowadzonych transakcji nabycia przez ww. spółkę tabletek (...), tj. 39 fakturami VAT wystawionymi przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. w okresie styczeń-sierpień 2014 r., w których wskazano 292 707 060 złotych jako łączną wartość rzekomej sprzedaży towarów, w tym 54 733 840 złotych VAT; 19 fakturami VAT wystawionymi przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. w okresie marzec-sierpień 2014 r., w których wskazano 312 924 238 złotych jako łączną wartość rzekomej sprzedaży towarów, w tym 58 514 288 złotych VAT;

b. wystawił 96 faktur VAT z datami:

- 2, 3, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15 i 16 stycznia 2014 r., o numerach od 01- (...) do 01- (...);

- 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26 i 28 lutego 2014 r., o numerach od 02- (...) do 02- (...);

- 4, 5, 6, 11, 12, 14, 17, 25, 26, 27 i 28 marca 2014 r., o numerach od 03- (...) do 03- (...), 03- (...), 03- (...), 03- (...), 03- (...) i od 03- (...) do 03- (...);

- 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16 i 17 kwietnia 2014 r., o numerach od 04- (...) do 04- (...), od 04- (...) do 04- (...) i od 04- (...) do 04- (...);

- 5, 7, 9, 12, 14, 15, 19, 22, 27, 29 maja 2014 r., o numerach 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...), 05- (...) i 05- (...);

- 4, 5, 10, 13, 16, 17, 20, 24, 26, 27 i 30 czerwca 2014 r., o numerach 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...), 06- (...) i 06- (...);

- 2, 3, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 22, 23, 29 i 30 lipca 2014 r., o numerach 07- (...), 07- (...), od 07- (...) do 07- (...), 07- (...), 07- (...), 07- (...), 07- (...), 07- (...), 07- (...) i 07- (...);

- 4, 5, 7, 11, 12, 14, 18, 19, 21, 22, 25 i 28 sierpnia 2014 r., o numerach 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...), 08- (...),

08- (...), 08- (...);

w których treści ujęto podatek od towarów i usług o łącznej wartości 113 307 876,20 złotych, poświadczając w nich nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne, tj. odnośnie sprzedaży biokomponentów do paliw w postaci tabletek (...) o łącznej wartości 605 950 816,20 złotych przez (...) sp. z o.o. firmie T. F. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., podczas gdy tego typu transakcje w rzeczywistości nie miały miejsca,

c. nierzetelnie prowadził księgi w postaci ewidencji zakupów i ewidencji sprzedaży VAT, doprowadzając do uwzględnienia w nich fikcyjnych transakcji ujętych w wymienionych w punktach **a.** i **b.**, wystawionych w sposób nierzetelny, poświadczających nieprawdę 154 fakturach oraz 24.02, 24.03, 23.04, 22.05, 23.06, 23.07, 25.08 i 24.09.2014 r. składał, za pośrednictwem księgowej, do (...) Urzędu Skarbowego deklaracje VAT-7 za okres od stycznia do sierpnia 2014 r., podając w nich nieprawdę, tj. wykazując dane związane z rzekomym obrotem biokomponentami do paliwa;

d. uszczuplił oraz naraził na uszczuplenie podatek VAT w ten sposób, że opisane w punkcie **b.** nierzetelne faktury przekazał (...) sp. z o.o., która wykorzystując je złożyła 25.02, 26.03, 25.04, 26.05, 25.06, 25.07 i 25.08.2014 r. w Trzecim Urzędzie Skarbowym (...) w W. deklaracje VAT-7, podając w nich nieprawdę, tj. wykazując m.in. dane związane z fikcyjnym obrotem dodatkami do paliwa - tabletkami (...), a tym samym zaniżyła należny VAT za okres od stycznia do lipca 2014 r., wynikający ze sprzedaży paliw na rynek krajowy, co w konsekwencji prowadziło do: uszczuplenia podatku VAT wielkiej wartości w łącznej kwocie 95 050 476 złotych - jak również bezprawnego uzyskania takiej korzyści majątkowej przez członków przestępczej struktury - oraz narażenia na nienależny zwrot podatku naliczonego poprzez wprowadzenie w błąd ww. urzędu skarbowego w związku z podaniem w ww. deklaracjach danych wynikających z symulowanego obrotu ww. tabletkami, niezgodnych ze stanem rzeczywistym, a w szczególności wykazaniem nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy, odpowiednio:

- w deklaracji za styczeń 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 2 255 748 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 48 262 złotych;

- w deklaracji za luty 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 8 153 040 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 93 584 złotych;

- w deklaracji za marzec 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 16 888 440 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 87 075 złotych;

- w deklaracji za kwiecień 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 16 506 511 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 182 723 złotych;

- w deklaracji za maj 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 17 303 314 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 271 049 złotych;

- w deklaracji za czerwiec 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 16 589 394 złotych;

- w deklaracji za lipiec 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 17 354 029 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 271 140 złotych;

przy czym do uszczuplenia podatku VAT w kwocie 18 257 400 złotych, wynikającej z nierzetelnych faktur wystawionych z datami z sierpnia 2014 r. nie doszło, z uwagi na zatrzymanie prezesów (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. oraz zabezpieczenie dokumentacji tego drugiego podmiotu przez organy ścigania;

tj. czynu z art. 56§1 k.k.s. w zb. z art. 76§1 k.k.s. w zb. z art. 61§1 k.k.s. w zb. z art. 62§2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 9§3 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 5) k.k.s. w zw. z art. 8§1 k.k.s.

i za to na podstawie art. 56§1 k.k.s. w zb. z art. 76§1 k.k.s. w zb. z art. 61§1 k.k.s. w zb. z art. 62§2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 9§3 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 5) k.k.s. skazuje go, zaś na podstawie art. 56§1 k.k.s. w zw. z art. 7§2 k.k.s. w zw. z art. 38§2 pkt 1) k.k.s. i art. 23§3 k.k.s. wymierza mu kary: 5 (pięć) lat pozbawienia wolności oraz **800 (osiemset) stawek dziennych grzywny**, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych.

- Na podstawie art. 33§1 k.k.s. orzeka **przepadek korzyści majątkowej** uzyskanej z przestępstwa w kwocie w kwocie 19 010 095,20 (dziewiętnastu milionów dziesięciu tysięcy dziewięćdziesięciu pięciu 20/100) złotych.

- Na podstawie art. 29 pkt 2) k.k.s. orzeka **przepadek** tabletu oraz pięciu telefonów komórkowych z kartami SIM, ujętych i opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod poz. 2-7 (k.10 440), przechowywanych w magazynie Sądu Okręgowego w Białymstoku (k.10 493).

- Na podstawie art. 230§2 k.p.k. zwraca oskarżonemu kopertę i klucze z przewieszkami, ujęte w ww. wykazie pod poz. 1 i 8.

- Na podstawie art. 30§2 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 2) k.k.s. orzeka **przepadek** wszystkich egzemplarzy poświadczających nieprawdę faktur, wystawionych przez (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. na rzecz (...) sp. z o.o., przechowywanych w Załączniku nr 14 do akt sprawy (k.17-21, 33-37, 48-49, 51-53, 78-82, 95-102, 121-144).

- Na podstawie art. 41§1 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. w zw. z art. 34§4 k.k.s. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) **zakaz zajmowania stanowisk** w organach spółek prawa handlowego na okres 5 (pięciu) lat.

- Na podstawie art. 41§1 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. w zw. z art. 34§4 k.k.s. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) **zakaz prowadzenia działalności gospodarczej** handlowej i usługowej na okres na okres 5 (pięciu) lat.

4. w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie IV. tego, że:

w okresie od 05 lutego 2014 r. do 01 września 2014 r. w B., na Łotwie, w Czechach oraz innych nieustalonych miejscach, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, działając wspólnie i w porozumieniu z D. M. oraz innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, w ramach zaplanowanego, ustalonego i zaakceptowanego podziału ról i zadań w zorganizowanej grupie przestępczej, podjął czynności zmierzające do udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia, wykrycia i zajęcia środków płatniczych pochodzących z korzyści w łącznej kwocie 95 050 476 złotych, uzyskanych w związku z uszczupleniem podatku VAT, tj. związanych z popełnieniem przestępstw przypisanych w punktach 2. i 3., w ten sposób, że:

a. wykorzystując rachunki bankowe (...) sp. z o.o. z siedzibą w B., będąc jej prezesem realizował działania polegające na obrocie środkami finansowymi pod pozorem rozliczeń związanych z symulowaniem transakcji biokomponentami do paliw - tabletkami (...), przyjmując przelewy pieniężne z rachunków T. F. (...) sp. z o.o. o numerach: (...) i (...) w (...) Banku (...) SA oraz (...) w (...) Bank, AS na Łotwie, na rachunki (...) sp. z o.o. o numerach:

- (...) w Banku (...) SA w ramach 29 przelewów w okresie od 25.04.2014 r. do 08.07.2014 r. w łącznej kwocie 38 086 886,04 złotych;

- (...) w Banku (...) SA w ramach 131 przelewów w okresie od 05.02.2014 r. do 10.07.2014 r. w łącznej kwocie 23 761 550,39 zł;
- (...) w Č. obchodni banka a. s. z siedzibą w P. (dalej jako (...)) w ramach 20 przelewów w okresie od 09.05.2014 r. do 28.08.2014 r. w łącznej kwocie 19 549 448,33 złotych;
- (...) w (...) w ramach 7 przelewów w okresie od 13 do 29.08.2014 r. w łącznej kwocie 1 241 535 euro;

oraz następnie przekazując tytułem rzekomych rozliczeń na rachunki:

a) (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. o numerach:

- (...) w Banku (...) SA w ramach 28 przelewów w okresie od 29.04.2014 r. do 19.08.2014 r. łącznie kwotę 38 085 670 złotych;
- (...) 0000 0001 2254 (...) w Banku (...) SA w ramach 105 przelewów w okresie od 06.03.2014 r. do 28.07.2014 r. łącznie kwotę 23 132 968,5 złotych;
- (...) w (...) w ramach 18 przelewów w okresie od 09.05.2014 r. do 29.08.2014 r. łącznie kwotę 20 012 800 złotych;
- (...) w (...) w ramach 5 przelewów w okresie od 14.08.2014 r. do 01.09.2014 r. łącznie kwotę 1 233 900 euro;

b) (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. o numerach:

- (...) w Banku (...) SA w ramach czterech przelewów z 8.05, 9.06 i 13.08.2014 r. łącznie kwotę 6 370 złotych;
- (...) 0000 0001 2299 8810 w Banku (...) SA w ramach 5 przelewów w okresie od 25.04.2014 r. do 14.07.2014 r. łącznie kwotę 41 200 zł;

b. brał udział w wytworzeniu i posługiwał się dokumentacją mającą wykazać rzekome płatności na rzecz (...) z siedzibą w Nowej Zelandii, związane z fikcyjnym obrotem tabletkami (...);

tj. czynu z art. 299§5 ustawy z dnia 06.06.1997 r. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r. (powoływanej dalej w tym punkcie jako k.k.) **w zw. z art. 299§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k.**

i za czyn ten na podstawie art. 299§5 k.k. w zw. z art. 299§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. skazuje go, zaś na podstawie art. 299§5 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 64§2 k.k. wymierza mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności.

- Na podstawie art. 41§1 k.k. w zw. z art. 43§1 k.k. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) **zakaz zajmowania stanowisk** w organach spółek prawa handlowego na okres 7 (siedmiu) lat.

- Na podstawie art. 41§2 k.k. w zw. z art. 43§1 k.k. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) **zakaz prowadzenia działalności gospodarczej** handlowej i usługowej na okres 7 (siedmiu) lat.

B. Na podstawie art. 8§2 k.k.s. stwierdza, że z rozstrzygnięć dotyczących kar i środków karnych przypadku korzyści majątkowych, zawartych w części **A.** pkt **2.** i **3.** wykonaniu podlega kara 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności i 800 (ośmiuset) stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych, wymierzone za czyn przypisany w części **A.** pkt **3.**, natomiast z przypadków korzyści majątkowej orzeczonych w części **A.** pkt **2.** i **3.** wykonaniu podlega jedynie taki środek karny orzeczony za czyn z pkt. **3.**

C. Na podstawie art. 24§1 k.k.s. nałożyć na (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. odpowiedzialność posiłkową za całość kary 800 (ośmiuset) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych, wymierzonej oskarżonemu A. M. (1) za przestępstwo skarbowe opisane w części **A.** pkt **3.**

D. 1. Na podstawie art. 85§1 i §2 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. w zw. z art. 39§1 i §2 k.k.s. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) karę łączną w wymiarze **6 (sześciu) lat pozbawienia wolności.**

2. Na podstawie art. 90§2 ustawy z 06.06.1997 r. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do 30.06.2015 r. (powoływanej dalej w tym punkcie jako k.k.) w zw. z art. 86§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k., art. 90§2 k.k. w zw. z art. 20§2 ustawy z 10.09.1999 r. Kodeks karny skarbowy w brzmieniu obowiązującym w dniu 30.06.2015 r. (powoływanej dalej w tym punkcie jako k.k.s.) i art. 8§2 k.k.s. orzeka wobec oskarżonego A. M. (1) łączny:

- **zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek prawa handlowego na okres 10 (dziesięciu) lat;**

- **zakaz prowadzenia działalności gospodarczejhandlowej i usługowej na okres 10 (dziesięciu) lat.**

E. Na podstawie art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza okres tymczasowego aresztowania oskarżonego A. M. (1) od 9 września 2014 r. (godzina 16:45), do 2 grudnia 2016 r.

F. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych i obciąża nimi Skarb Państwa.

sygn. akt III K 197/15

UZASADNIENIE

zawiera zwięzłe wskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione (**A**), na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych (**B**), wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku (**C**) oraz okoliczności, które miał na względzie przy wymiarze kary oraz przy innych rozstrzygnięciach zawartych w wyroku (**D**) – art. 424§1 i 2 k.p.k.

Spis treści:

1. **Część A.** Ustalenia faktyczne: **str. 2-25;**

2. **Część B.** **25-66;**

- Wskazanie dowodów, w oparciu o które przyjęto ustalony przebieg wydarzeń: **str. 25-30** ;

Omówienie dowodów:

- Omówienie zapisów umów między spółkami z łańcuchów „obrotów (...): **str. 37-39** ;

- Analiza okoliczności „współpracy” między spółkami, treści faktur, zleceń płatności, korzystania z pomieszczeń przy ul. (...): **str. 40-46** ;

- Omówienie dokumentów CMR wystawionych przez (...), w tym danych dotyczących wskazanych w nich przewoźników: **str. 46-51;**

- Omówienie powiązań osób (między sobą oraz spółkami z o.o.), w tym reprezentujących spółki związane z udziałem w fikcyjnym obrocie (...): **str. 51-63** ;

- Ocena roli M. S.: **str. 63-64** ;

- Omówienie pozostałej części wyjaśnień oskarżonego: **str. 64-66** ;

3. **Część C. 66-81;**

4. **Część D. 81-93;**

- K. grzywny: **str. 84-85** ;

- Środki karne: **str. 85-93** ;

1. Przepadek korzyści majątkowych uzyskanych z przestępstwa: **str. 85-87** ;

2. Zakaz zajmowania stanowisk i prowadzenia działalności gospodarczej: **str. 87-89** ;

3. Przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa oraz przeznaczonych do jego popełnienia: **str. 89-90** ;

- Punkt **B** . wyroku: **str. 90** ;

- Punkt **C** . wyroku (odpowiedzialność posiłkowa): **str. 91** ;

- Punkt **D** . wyroku (w zakresie kary łącznej): **str. 91-92** ;

- Punkt **E** . wyroku: **str. 92** ;

- Punkt **F** . wyroku: **str. 92-93**.

Część A.:

W drugiej połowie 2013 r. została utworzona zorganizowana grupa przestępcza o charakterze transgranicznym, której działania miały polegać na osiąganiu zysków z handlu paliwem na terenie Polski, sprowadzonym do tego kraju z zagranicy, przy jednoczesnym podjęciu nielegalnych działań zmierzających zasadniczo do niepłacenia należnego podatku od towarów sprzedawanych klientom (VAT). Główną rolę w przestępczej strukturze odgrywali mieszkający na terenie Republiki Łotewskiej V. L. (dalej jako V. L.), M. C. (1) (dalej jako M. C.) i M. S. (1) (dalej jako M. S.). Ten ostatni kierował realizacją bezprawnych działań, finansował działalność kontrolowanych podmiotów gospodarczych, w tym nabycie paliwa oraz koordynował działania grupy, decydował w istotnych, dotyczących jej sprawach. V. L. był jedynym współnikiem i zarządzał zarejestrowaną 22.10.2013 r. (...) z siedzibą w R. (k.9820, (...) to skrót oznaczający w języku łotewskim sp. o.o.), której przedmiotem działalności była sprzedaż hurtowa paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz produktów pochodnych. W rzeczywistości to V. L. prowadził też (...) (dalej jako EC) z „wirtualnym” biurem w L. (figurującą w rejestrze przedsiębiorstw Anglii i Walii pod nr (...) od 17.09.2013 r.), która wystawiała na rzecz (...) faktury na zakup paliwa i na której konta w (...) Bank, AS na Łotwie wpływały płatności. Podmiot ten nie realizował faktycznych transakcji, nie prowadził żadnej działalności gospodarczej i wykorzystywany był tylko do sporządzania faktur. Faktycznymi dostawcami paliw były inne firmy. Środki, które w okresie styczeń-sierpień 2014 r. wpływały na rachunki EC (w zdecydowanej większości od (...)), były w znacznej części przelewane na konta (...), zaś reszta głównie na rzecz dostawców produktów ropopochodnych sprzedawanych przez (...) (m.in. litewska spółka (...), łotewskie (...), czy cypryjska (...) Ltd.). M. C. odpowiadał za sprawy związane z księgowością m.in. w ww. firmach, sprawował nadzór w ramach generowanych kosztów.

Członkiem ww. grupy został także D. M. (1) (dalej jako D. M.). (...) zaproponował mu M. S., z którym w R. pod koniec maja 2013 r. poznał go M. C.. W ramach uzgodnień ze współnikami umową z 2 września 2013 r. nabył on od K. P. 100 udziałów o wartości 35 000 zł w zarejestrowanej w kwietniu 2013 r. (...) sp. z o.o. Wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego przedmiot jej działalności dotyczył m.in. „sprzedaży hurtowej paliw i produktów pochodnych” oraz „sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej”, w związku z czym odpowiadał zamierzonym, bezprawnym celom członków grupy. Następnie zmieniono nazwę firmy na T. F. (...) sp. z o.o. (dalej jako (...)), jak również adres siedziby z miejscowości B. (...) w województwie (...), na W., ul. (...). Pieniądze na zakup spółki dał jej formalnemu nabywcy

M. C., co było uzgodnione z M. S.. Ten drugi na mocy uchwały z 4 marca 2014 r. (w tej dacie kupił też jeden udział, k.488) został jej prokurentem (taką samą funkcję pełnił też w (...)), czego jednak nie zgłoszono do KRS (wiosek w tym przedmiocie złożono do sądu 19.09.2014 r., 16 dni po aresztowaniu D. M. – został on zwrócony). Partycypował on też w kosztach kaucji gwarancyjnej w wysokości 3 000 000 zł (formalnie była to pożyczka od należącej do niego T. F. (...)), którą do urzędu skarbowego wpłaciła (...), w związku z deklarowanym zamiarem handlu paliwami. To M. S. de facto zarządzał i ukierunkowywał działalność (...), był jednym z tych, którzy wydawali polecenia – w tym za pośrednictwem V. L. - jej prezesowi D. M..

Ustalony w ramach przestępczej organizacji schemat działania był następujący. (...) nabywał paliwo od kontrahentów z zagranicy w ramach (...) (wewnątrzspółnotowe nabycie towarów, tj. nabycie towaru od kontrahenta unijnego będącego przedsiębiorcą). Zarejestrowanie tej spółki jako unijnego podatnika VAT (co umożliwia transakcje z kontrahentami spółnotowymi) pozwalało na zastosowanie zerowej stawki ww. podatku. Następnie paliwo to sprzedawane było nabywcom krajowym, z zastosowaniem 23% stawki VAT. Ten podatek należny Skarbowi Państwa (tj. wartość podatku wynikająca ze sprzedaży towarów) powinien być wpłacony na rachunek urzędu skarbowego (Trzeci Urząd Skarbowy (...)) właściwego wg siedziby zbywcy (...).

Aby uniknąć uiszczenia ww. należności publicznoprawnej (...) rzekomo nabywała opatentowane dodatki do paliwa w postaci tabletek (...) (usprawniających proces spalania mieszanki paliwa w silniku), które następnie „sprzedawała”, tj. fakturowała w ramach (...) z zerową stawką VAT (wewnątrzspółnotowa dostawa towarów, tj. sprzedaż towarów przez czynnego podatnika VAT, który dostarcza je kontrahentom z UE) na firmy z krajów Unii Europejskiej z siedzibą za granicą Polski. Te fikcyjne transakcje miały na celu „zejście” ze stanów magazynowych spółki (...), które faktycznie nigdy nie zostały nabyte. W rzeczywistości obrót tym towarem nie miał miejsca – wystawiano jedynie faktury mające stworzyć pozory transakcji tabletkami i umożliwić „zafalszowanie” zobowiązań (...) w podatku od towarów i usług.

W celu urealnienia handlu (...) utworzono” sieć kontrolowanych przez grupę spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (nabyto istniejące lub zarejestrowano nowe). Za część działalności grupy polegającą na pozorowaniu transakcji ww. towarem przez (...), w tym jego „eksport”, odpowiadał M. C.. Także w tej spółce nadzorował sprawy księgowo-rachunkowe. To on był pomysłodawcą „fakturowanego obrotu tabletkami”.

Aby utrudnić oraz odwlec w czasie ujawnienie i właściwą ocenę przez organy skarbowe przestępczego mechanizmu działania, udziałowcami i prezesami ww. podmiotów prawa handlowego zostali obcokrajowcy, osoby mieszkające na Łotwie i na Białorusi. Spółki te nie prowadziły żadnej działalności gospodarczej, nie miały żadnego majątku i nie zatrudniały pracowników. Ich „zadaniem” było wytworzenie dokumentacji w postaci faktur VAT, poświadczających nieprawdę co do transakcji ww. towarem. Wytypowane przez członków grupy osoby, kuszone głównie perspektywą zarobienia pieniędzy, korzystały z propozycji firmowania swoimi danymi działalności gospodarczej ww. spółek. Niektórzy z pełną świadomością przystąpili do realizacji bezprawnych działań, stając się członkami przestępczej organizacji.

W werbowaniu „prezesów” i „pozyskiwaniu” podmiotów gospodarczych na potrzeby działalności grupy uczestniczył m.in. obywatel Łotwy, mieszkaniec S., A. M. (1) (dalej jako A. M.). Mężczyzna ten od sierpnia 2010 r. był prokurentem (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. (dalej jako (...)), zaś w maju 2012 r. został jej jedynym udziałowcem i prezesem jednoosobowego zarządu. Do zorganizowanej grupy przestępczej dołączył nie później niż w grudniu 2013 r. On, jak i jego firma, od kilku lat funkcjonująca na polskim rynku, mieli pełnić jedną z kluczowych ról w „handlu (...), w tym przede wszystkim uprawdopodobnić wiarygodność fakturowanych transakcji ww. tabletkami. A. M. w 2013 r. poznał W. M. (1) – właściciela biura rachunkowego i doradztwa prawnego z siedzibą w B. przy ul. (...) lokal (...). Z jego pomocy korzystał rejestrując nowe spółki z o.o., jak też organizując ich „zaplecze administracyjne” (siedziby w „biurach wirtualnych”, obsługa księgowo, w tym wybór biura rachunkowego, zawieranie umów rachunków bankowych itp.).

W utworzeniu sieci podmiotów prawa handlowego funkcjonujących w ramach fikcyjnego obrotu (...), jak i podejmowaniu czynności pozorujących prowadzenie przez nie działalności gospodarczej (zapewnienie i opłacanie

obsługi administracyjnej („wirtualne biura”) oraz księgowej; dostarczanie dokumentów do biur rachunkowych, dbanie o wywiązywanie się ze zobowiązań podatkowych itp.), A. M. współdziałał m.in. ze swoim znajomym I. N. (1).

Szóstego lutego 2013 r. Z. B. (1) – zajmujący się zawodowo „handlem spółkami” – zawarł umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej jako (...)), która została wpisana do KRS pod numerem (...). Po zbyciu udziałów 13.02.2013 r. na rzecz G. (...) z siedzibą na G. (jej prezesem jest Z. B.), umową z 17 kwietnia 2013 r. firma ta sprzedała je za 7500 zł Białorusinowi M. K. (M. K. (1)). Został on jej jedynym udziałowcem i prezesem, który uchwałą zarządu z ww. daty ustanowił adres spółki (...) w P. przy ul. (...). Postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z 7.06.2013 r. zmianę tę wpisano w KRS. Pismem z 28.04.2014 r. P. P. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą F. m.in. pod ww. adresem, wniósł o jego wykreślenie z KRS, gdyż umowa z 17.04.2013 r. o świadczenie usług (...) (tzw. „biura wirtualnego”) została wypowiedziana w związku z naruszeniem przez Usługobiorcę §4 ust. 2 (brak kontaktu z klientem). W toku wszczętej w lipcu 2014 r. kontroli podatkowej przez Pierwszy (...) Urząd Skarbowy w P. ustalono, że (...) nie prowadzi żadnej działalności, a jej ksiąg rachunkowych nie odnaleziono. Na założonych 17.04.2013 r. dwóch rachunkach ww. firmy w (...) Oddział w P. - prowadzonych w walucie polskiej oraz w euro - nie zostały zaksięgowane żadne operacje. Jedyny „ślad” rzekomo prowadzonej przez nią działalności, to dotycząca (...) umowa między (...), a (...) sp. z o.o. z datą „10-03-2014”, wystawione na rzecz (...) sp. z o.o. faktury VAT, a także „Dowody wewnętrzne”, które znajdowały się w dokumentacji tej spółki w biurze W. M..

Dwudziestego piątego czerwca 2013 r. Z. B. (1) zawarł umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej jako L.), która została wpisana do KRS pod numerem (...). Po zbyciu udziałów 12.07.2013 r. na rzecz G. (...) z siedzibą na G., umową z 19 września 2013 r. firma ta sprzedała je za 7500 zł Białorusince R. B.. Została ona jej jedynym udziałowcem i prezesem, zaś uchwałą zarządu z ww. daty ustanowiła adres spółki (...) w P. przy ul. (...). Z (...) sp. z o.o. (jej prezesem był Z. B.) zawarła umowę podnajmu lokalu pod ww. adresem „na cele biurowe” (k.4177). Postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z 15.10.2013 r. zmianę tę wpisano w KRS. W (...) SA 18.09.2013 r. zostały otwarte konta firmowe w PLN i EUR, na których jednak m.in. w latach 2013-2014 nie zarejestrowano żadnych transakcji (k.398). Spółka nie poinformowała organu podatkowego o miejscu przechowywania i prowadzenia ksiąg podatkowych.

R. B. nigdy nie prowadziła działalności gospodarczej, nie zarządzała ww. spółką i nie podpisywała umów i dokumentów finansowych. Od znajomego o imieniu S. uzyskała informację, że można zarobić pieniądze w polskiej spółce. Powiedziała o tym sąsiadce R. M. (1). Obie otrzymały bilety i udały się autobusem do W.. Tam na nie czekali nie znani im mężczyzna i kobieta, z którymi samochodem udały się do P.. Na miejscu, nie zastanawiając się nad konsekwencjami, podpisały dokumenty dotyczące m.in. nabycia spółek z o.o. (R. M. „stała się” udziałowcem i prezesem (...) sp. z o.o.), a po wykonaniu tych czynności obie otrzymały pieniądze na bilet powrotny i wróciły do miejsca zamieszkania w M..

Także w przypadku L. wszczęta kontrola podatkowa (zakończona decyzją z 15.12.2015 r. – k.3-12, 52-56 zał. I) nie doprowadziła do ujawnienia jakichkolwiek dowodów potwierdzających nabycie towaru „sprzedanego” następnie K.. Składane były do właściwego urzędu skarbowego deklaracje podatku od towarów i usług (VAT-7K i VAT-7; łącznie 9, trzy kwartalne i miesięczne od lipca do grudnia 2014 r.), z których wynikało, że nie był on kupowany w ramach (...).

W grudniu 2013 r. V. M. (1) (dalej V. M.), znajomy A. M., z jego inicjatywy przebywał w B., gdzie zrealizował czynności związane z zawiązaniem (...) sp. z o.o. (dalej K.) oraz prowadzące formalnie do rozpoczęcia jej działalności. Podpisał umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z datą 19.12.2013 r. i tego dnia kontrakt Nr 108/WB/12/2013 outsourcingu z I. Ł. (...) Wirtualne Biuro, która zobowiązała się świadczyć na rzecz K. usługi w postaci: wynajmu adresu przy ul. (...)-S. 3 lok. 63 na siedzibę firmy oraz administracyjno-biurowe polegające na odbiorze i przekazywaniu korespondencji. Następnego dnia V. M. zawarł w Banku (...) SA Oddział w B. umowy dotyczące prowadzenia rachunków (...) o numerach: (...) 0000 0001 2277 (...) w EUR oraz (...) 0000 0001 2254 (...) w PLN. Trzy dni później złożył zaś wzór podpisu w kancelarii notarialnej I. P. (1). Spółka została zarejestrowana w KRS 20.12.2013 r. pod nr (...).

Piętnastego stycznia 2014 r. V. M. zawarł z I. T. (1) (...) Doradztwo i (...) w siedzibą w B. przy ul. (...) p. 219 umowę na świadczenie usług księgowych (k.81v zał. 21). Szesnastego dnia tego miesiąca udzielił jej pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej - które 25.02.2014 r. wpłynęło do (...) Urzędu Skarbowego - jak również do podpisywania wszelkiej korespondencji kierowanej do US (k.40v zał. nr 15 tom 1).

Dwudziestego pierwszego stycznia 2014 r. została zawarta umowa pomiędzy K., a przedsiębiorcą I. G. (1) (...) (poleconym przez W. M.), na podstawie której wynajął on spółce „części pomieszczenia” w lokalu przy ul (...) w B., w celu korzystania z niego w celach prowadzenia działalności gospodarczej oraz wykonywania na rzecz najemcy usług polegających na odbiorze i doręczaniu korespondencji (skanowaniu jej i przesyłaniu na adres (...) – k.82 zał. 21), do czego upoważniono M. M. (1).

Siedemnastego marca 2014 r. zostało odebrane wysłane na adres siedziby K., sporządzone przez Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego, „Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej” dotyczącej rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości rozliczania VAT w świetle deklaracji VAT-7 za styczeń 2014 r. (k.25v zał. nr 15 tom 1). Została ona wszczęta na podstawie upoważnienia z 28.03.2014 r. Nr (...) /505-48/14. W jej toku zwrócono się m.in. do Naczelnika III US (...) o przeprowadzenie czynności sprawdzających w (...). Członkowie zorganizowanej grupy przestępczej podjęli więc czynności ukierunkowane na uwiarygodnienie transakcji (...). W tym celu sporządzono m.in. „nową” umowę między (...), a (...), jak również ta pierwsza wynajęła drugiej oraz K. i T. pomieszczenia magazynowe przy ul. (...), gdzie miał być przechowywany ww. towar. W toku kontroli, 4.04.2014 r. organ podatkowy zwrócił się do K. o udzielenie w terminie 3 dni informacji dotyczących handlu tabletkami (k.11v-12 zał. nr 15 tom 3). W odpowiedzi 17.04.2014 r. otrzymał pismo z lakonicznymi odpowiedziami na zadane pytania, z których wynikało m.in., że:

- źródło pochodzenia towaru nie było europejskie (we wnioskach o płatności sporządzonych przez L. wskazano zaś, że dostawcą tabletem jest brytyjska firma (...));
- towar dostarczył do B. i przekazywał przedstawiciel L., który się nie przedstawił;
- tabletki były magazynowane przy ul. (...); a K. „praktycznie uregulowała zobowiązania wobec L.”;
- należności nie zabezpieczano, gdyż płatności „były dokonywane w miarę terminowo”;
- towar sprzedany przez K. dla (...) przekazywał V. M., a odebrał go A. M., nie był on ubezpieczony (k.44-46).

A. M. zapytany przez kontrolujących o przedmiot transakcji między K., (...) i (...) stwierdził, że „towar nie przechodził przez magazyn (...)” (k.17 zał. I, k.10 751v).

W związku z kontrolą podatkową w K., której wyniki mogły doprowadzić do ujawnienia przestępczych zachowań, podjęto kroki mające na celu m.in. uniemożliwienie zajęcia środków finansowych przelewanych przez członków grupy na rachunki spółek wykorzystywanych w bezprawnej działalności. M.in. dlatego w innych bankach założono nowe rachunki.

Trzeciego kwietnia 2014 r. V. M. stawiał się razem z A. M. i W. M. - pełniącym głównie rolę tłumacza – w (...) Banku (...) SA przy ul. (...), gdzie w imieniu K. zawarł umowy rachunków bankowych, w tym m.in. o nr (...) w PLN. Tego dnia A. M. „otworzył” też w ww. banku konta (...), w tym o numerze (...) w PLN. Nazajutrz udał się wraz z V. M. do P., gdzie w Č. obchodni banka a. s. z siedzibą w tym mieście (dalej jako (...)) o godzinie 14:32 (k.5702) zostały założone firmowe rachunki K. m.in. o numerach: (...) w PLN oraz (...) w Euro, zaś o godzinie 15:39 (k.5699) rachunki (...) m.in. o numerach: (...) w PLN oraz (...) w Euro. Prezesa ww. spółek uzyskali wyłączne prawo do dysponowania nimi (k.5700 i 5703).

V. M. przekazał dane niezbędne do dysponowania kontami K. A. M., co umożliwiło członkom przestępczej struktury dokonywanie na nich operacji bankowych.

Czwartego kwietnia 2014 r. zostały też założone firmowe rachunki (...) w (...) Bank, AS z siedzibą w R. w USD, EUR i PLN, w tym o nr (...) (w USD), na który od 8.04.2014 r., w obawie przed zajęciem, niezwłocznie po ich wpływie przelewano środki z kont w (...) Banku (...) SA (k.8190 i nast.; tytuły płatności: „uzupełnienie konta, zasilenie rachunku, wpłata, wpłata własna”). Następnie były one transferowane przede wszystkim na rachunek EC. Na konto w PLN wpływały zaś płatności od odbiorców paliwa (k.8219 i nast.). Służył on też do realizacji wypłat wynagrodzenia dla D. M. (6000 zł m-cznie) i M. S. (5000 zł m-cznie). Na oba konta transferowane były też w lipcu i sierpniu 2014 r. pieniądze z rachunków M. S. (tytułem C. 2614/02-1 i 2614/02-02).

Dwudziestego czwartego kwietnia i 6 maja 2014 r. A. M. przesłał mejlem do (...) na adres (...) pisma informujące o „otworzeniu nowych rachunków przez (...), podał ich numery i zawniósował o „dokonanie częściowej płatności za dostarczone towary”, tj. przelewy na nowe konta w (...) SA i (...) (k.33-34a, 37-38 zał. 18).

Pismem z 30.06.2014 r. (...) SA wypowiedział K. umowy rachunków bankowych z uwagi na „uzasadnione podejrzenia, że są one wykorzystywane dla celów niezgodnych z przepisami prawa”. Z tego samego powodu taką samą decyzją (...)08.2014 r. podjęto wobec (...) (k.5274).

Na rachunki K. w (...) w okresie od 10 stycznia do 28 sierpnia 2014 r. logowano się łącznie stu czternastokrotnie, w tym 108 razy z adresu IP **91.204.64.105** (między 10.01, a 18.07), cztery razy z adresu **91.204.64.41** (28.07, 5 i 20.08) i po razie z adresów: 91.204.64.111 (24.03.2014 r.) oraz 91.204.64.107 (9.04.2014 r.; k.2854).

Na rachunki (...) w (...) SA w okresie między 8 stycznia, a 18 lipca 2014 r. logowano się kilkaset razy z adresu IP **91.204.64.105**, po razie z adresów: 212.93.100.35 (30.01) i 83.14.27.106 (10.01), zaś później 12 razy z adresu **91.204.64.41** (11 razy od 21.07 do 14.08 i ostatni raz 17.09.2014 r.).

W październiku 2014 r. V. M. sprzedał udziały w K. Białorusinowi D. L..

W styczniu 2014 r. obywatel Łotwy D. P. (1) przebywał w B.. Siódmego dnia tego miesiąca, za namową nieustalonej osoby lub osób, zawarł umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie K. (dalej jako K.) z siedzibą w B. przy ul. (...) - S. 3 lokal (...). Podpisał też kontrakt outsourcingu nr (...) z I. Ł. - prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...) Wirtualne Biuro w B. - dotyczący prowadzenia usług biurowych (w tym wynajęcia ww. adresu na adres siedziby spółki; świadczenie usług odbioru i przekazywania korespondencji) oraz 9 stycznia 2014 r. w (...) SA Oddział w B. sygnował, jako prezes K., umowy o prowadzenie rachunków bankowych o numerach: (...) w EURO oraz (...) w PLN. W załączniku nr 6 do nich wskazano token, jako metodę autoryzacji dyspozycji i wydano takie urządzenie o numerze (...).

Trzydziestego pierwszego stycznia 2014 r. D. P. (1) sprzedał za 5000 zł udziały ww. osoby prawnej na rzecz obywatela Rosji A. E. (1), zaś spółka ta potem wystawiała faktury sprzedaży (...) na rzecz T.. W ww. dacie została zawarta umowa między I. R., a K. reprezentowanym przez nowego udziałowca, na mocy której kobieta wynajęła spółce za 145 zł miesięcznie „części pomieszczenia” w lokalu przy ul. (...) w B., w celu korzystania z niego w ramach działalności gospodarczej („biuro firmy”) oraz wykonywania usług odbioru i doręczania korespondencji. Zmiany własnościowe i siedziby spółki zgłoszono w KRS.

Dwudziestego pierwszego lutego 2014 r. A. M. wpłacił gotówką na rachunek K. 600 zł (była to pierwsza operacja na nim; k.10 373), z których pobrano m.in. opłatę za wydanie tokena i opłacono usługi (...), tj. za prowadzenie „biura wirtualnego”. Kolejne - i jedyne - wpłaty na ww. konto w kwotach 400 (14.04.2014 r.), 60 (8.05.2014 r.), 4350 (12.05.2014 r.) i 600 (14.05.2014 r.) złotych przelano z rachunku T. - zostały one wydatkowane na opłacenie usług I. R., zaś 4456,09 zł przelano na rachunek K. prowadzony w euro (tego samego dnia 1000 euro przelano na konto we

W.). Na ww. rachunki w okresie od 16 lutego do 19 czerwca logowano się łącznie dwudziestokrotnie, w tym 12 razy z adresu IP **91.204.64.105** oraz cztery razy z adresu **91.204.64.41** (k.10 372).

Siódmego marca 2014 r. Ł. J. S. (1) zawarł umowę (...) sp. z o.o. (dalej jako T.), zostając jej jedynym udziałowcem i prezesem. Tego dnia do (...) sądu rejonowego wpłynął elektroniczny wniosek o jej rejestrację - która nastąpiła 18 dni później pod numerem (...) - jak również zawarto w (...) SA umowy o prowadzenie rachunków bankowych w PLN o nr (...) 0000 0001 2299 8810 oraz w EUR o nr (...) 0000 0001 2299 (...). W załączniku nr 6 do nich wskazano token, jako metodę autoryzacji dyspozycji i wydano takie urządzenie o numerze (...). J. S. upoważnił E. K. (1) - radcę prawnego zatrudnioną w biurze W. M. - do reprezentowania T. przed Naczelnikiem I US w B. w zakresie sporządzania, podpisywania i składania zgłoszeń rejestracyjnych i aktualizacyjnych oraz ich odbioru. Siedziba spółka mieściła się w lokalu numer (...) przy ul. (...) w B., tj. w „wirtualnym biurze”, w prywatnym mieszkaniu zajmowanym przez M. M. (1), realizującego zlecenie J. G., jako strony zawartej 7.03.2014 r. z J. S. „Umowy najmu”. Sprowadzało się ono do odbioru korespondencji spółki i doręczeniu jej na wskazany adres (skanowaniu jej i przesyłaniu na adres (...)) – k.82 zał. 21).

Dwudziestego dziewiątego kwietnia 2014 r. w Banku (...) SA Oddział w B. spółka otworzyła konta: w PLN o nr (...) oraz w EUR o nr (...).

Na rachunek T. w (...) i w okresie od 24 kwietnia do 13 sierpnia 2014 r. logowano się łącznie dziewiętnastokrotnie, w tym 16 razy z adresu IP **91.204.64.105** (między 24.04, a 14.07) oraz trzy razy z adresu **91.204.64.41** (5 i 13.08; k.2854).

Umową datowaną na 24.10.2014 r., wg jej treści zawartą w R. pomiędzy J. S. (1), a M. L. (obywatel Białorusi mieszkający w B., obwód m.), ten drugi nabył udziały w T. za 5000 zł płacąc gotówką. W ostatnim dniu grudnia 2014 r. zmianę tę odnotowano w KRS.

Aby urealnić obrót (...) sporządzono fikcyjne „Umowy kupna-sprzedaży” oraz zamówienia i „Dowody wewnętrzne” wydania tego towaru pomiędzy kolejnymi firmami, stanowiącymi „ogniwa” w przestępczej działalności. Były to krótkie kontrakty, m.in. określające płatność przelewem za wydany towar w terminie 120 dni od otrzymania faktury, których realizacja nie została w żaden sposób zabezpieczona. Umowę między pomiędzy:

- **L.** i **K.** sporządzono w języku polskim, datowano na „13-12-2013”, a w jej treści wpisano, że została zawarta w B., zaś spółki reprezentowali R. B. i V. M. (k.73);

- **K.** i **(...)** sporządzono w języku polskim, datowano na „16-12-2013”, a w jej treści wpisano, że została zawarta w B., zaś spółki reprezentowali V. M. i A. M. (k.110);

- **(...)** i **K.** sporządzono w języku polskim, datowano na „10-03-2014”, a w jej treści wpisano, że została zawarta w M., zaś spółki reprezentowali M. K. i A. E. (k.20v za. 19);

- **K.** i **T.** sporządzono w języku polskim, datowano na „11-03-2014”, a w jej treści wpisano, że została zawarta w B., zaś spółki reprezentowali A. E. i J. S. (1) (k.23v za. 19).

Taki sam „wzór” kontraktu z datą 18.12.2013 r. otrzymał też D. M. 5.02.2014 r. mejlem od A. M. (k.603-604 zał. 17). Wydrukował go, podpisał w imieniu (...) i 7.03.2014 r. odesłał ww., który także go sygnował (k.1980).

Między 17 marca, a 11 kwietnia 2014 r. sporządzono kolejną umowę dotyczącą tego samego towaru, antydatując ją na 18.12.2013 r. (k.109 i 111). Pod koniec kwietnia dokonano „korekty” jej punktu 3. (wpisując prawo żądania wynagrodzenia za korzystanie z magazynu przez Kupującego) i tę wersję mejlem z 28 dnia ww. miesiąca A. M. przesłał na adres (...) (...) (k.35-36 zał. nr 18). Było to związane z wszczęciem w marcu 2014 r. kontroli skarbowej w K., dotyczącej badania jej rozliczeń w zakresie VAT-u za styczeń. W treści ww. „Umowy kupna-sprzedaży” wpisano dodatkowo m.in., że: „Kupujący ma prawo do wykorzystania pomieszczeń magazynowych Sprzedawcy w celu zorganizowania (...) wysłanie do klientów kupującego. Kupujący powiadamia Sprzedawcę o zamiarze korzystania z hurtowni. (pkt 3.); Kupujący powinien kupić nie mniej niż milion (...) co miesiąc. (pkt 4.)”, wskazano prezesów spółek

jako osoby „do kontaktu”, a także ujęto zapis o karach umownych. Doszło też do formalnego, odpłatnego udostępnienia dla (...) przez (...) części wynajmowanych przez nią pomieszczeń magazynu nr 9 w B. przy ul. (...). Zmiany te miały na celu dodatkowe zabezpieczenie bezprawnych działań, urealnienie obrotu „fakturowanym” towarem, który rzekomo przechowywany był w B., skąd bezpośrednio „odbierali” go przewoźnicy wskazany w dokumencie CMR.

Podobnej treści kontrakt sporządzono w zbliżonym czasie między T. i (...), wpisując w nim datę zawarcia „09-04-2014” (k.3629-3630), jak również „zmodyfikowano” umowę z K. dodając w niej zapis: „4. Sprzedawcy ma prawo do wykorzystania pomieszczeń magazynowych Kupujący w celu zorganizowania (...) wysłanie do klientów kupującego. Sprzedawcy powiadamia K. o zamiarze korzystania z hurtowni. Za użytkowanie magazynu (...) ma prawo żądać od Sprzedawcy opłatę usług magazynowania w zależności od ilości towarów i dostaw” (k.6952 i 110).

Według faktur „sporządzonych” (bez udziału R. B.) przez L. o numerach: 27-12-2013 (ujęte w niej 40 000 tab. „sprzedano” tego samego dnia (...) sp. z o.o. po 5,47 zł za sztukę – także „nadzorowanej” przez A. M. i I. N.), 02-01-2014, 09-01-2014, od 03-02-2014 do 08-02-2014, od 03-03-2014 do 5-03-2014, 10-03-2014, 11-03-2014, 01-04-2014, 03-04-2014, 02-05-2014, 06-05-2014, 03-06-2014, 09-06-2014, 01-07-2014 i 06-07-2014, 01-08-2014 i 04-08-2014 z datami wystawienia 2 i 9 stycznia, 3, 5, 10, 13, 19 i 24 lutego, 3, 4, 5, 10 i 11 marca, 1 i 3 kwietnia, 2 i 6 maja, 3 i 9 czerwca, 1 i 6 lipca oraz 1 i 4 sierpnia 2014 r., firma ta miała sprzedać K. (był to jej jedyny kontrahent w trakcie całej działalności) tabletki (...) w cenie z VAT za sztukę po: 7,416 zł w styczniu; 6,319 zł w lutym; 6,325 zł w marcu; 6,308 w kwietniu; 6,317 w maju; 6,319 w czerwcu; 6,309 w lipcu i w sierpniu (zał. nr 15 tom 2 i zał. nr I).

Z tych dokumentów finansowych wynikało, że termin płatności wynosi 120 dni od ww. dat, a należności mają być uregulowane przelewem, na wskazany rachunek w (...) SA, co jednak nie nastąpiło.

Towar, który wg nierzetelnych dokumentów sprzedaży K. nabyła od L., został następnie „zafakturowany” jako zbyty dla (...). W okresie od stycznia do sierpnia 2014 r. sporządzonych zostało 39 faktur VAT (zał. nr 14 i 15) - w których wskazano 292 707 060 złotych jako łączną wartość rzekomej sprzedaży towarów, w tym 54 733 840 złotych VAT - o numerach:

1.-6.1/2014- (...) każda na 220 000 tab. po 7,42 zł, o wartości 2 007 852 zł, w tym VAT 375 452 zł, z datą wystawienia odpowiednio: 2, 3, 7, 9, 10, i 13 stycznia 2014 r.;

7.7/2014 na 330 000 tab. po 6,324 zł, o wartości 2 566 911,60 zł, w tym VAT 479 991,60 zł, z datą wystawienia 3.02.2014 r.;

8.-24.8/2014- (...) każda na 310 000 tab. po 6,324 zł, o wartości 2 411 341,20 zł, w tym VAT 450 901,20 zł, z datą wystawienia odpowiednio: 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 28 lutego 2014 r.;

25.-28. (...)- (...) każda na 1 200 000 tab. po 6,328 zł, o wartości 9 340 128 zł, w tym VAT 1 746 528 zł, z datą wystawienia odpowiednio: 3, 4, 5 i 10 marca 2014;

29. (...) na 300 000 tab. po 6,328 zł, o wartości 2 335 032 zł, w tym VAT 436 632 zł, z datą wystawienia 11.03.2014 r.;

30. (...) na 2 500 000 tab. po 6,311 zł, o wartości 19 406 325 zł, w tym VAT 3 628 825 zł, z datą wystawienia 1.04.2014 r.;

31. (...) na 2 720 000 tab. po 6,311 zł, o wartości 21 114 081,60 zł, w tym VAT 3 948 161,60 zł, z datą wystawienia 3.04.2014 r.;

32.-33. (...)- (...) każda na 3 000 000 tab. po 6,32 zł, o wartości 23 320 800 zł, w tym VAT 4 360 800 zł, z datą wystawienia odpowiednio: 2 i 6 maja 2014 r.;

34.-35. (...)- (...) każda na 2 500 000 tab. po 6,323 zł, o wartości 19 443 225 zł, w tym VAT 3 635 725 zł, z datą wystawienia odpowiednio: 3 i 9 czerwca 2014 r.;

36.-37. (...)- (...) każda na 2 600 000 tab. po 6,311 zł, o wartości 20 182 578 zł, w tym VAT 3 773 978 zł, z datą wystawienia odpowiednio: 1 i 6 lipca 2014 r.;

38.-39. (...)- (...) każda na 2 000 000 tab. po 6,299 zł, o wartości 15 495 540 zł, w tym VAT 2 897 540 zł, z datą wystawienia 1.08.2014.

Wskazano w nich studwudziestodniowy termin płatności liczony od daty wystawienia danego dokumentu, a należność miała być regulowana przelewem na rachunki K. w Banku (...) SA. W lewym dolnym rogu na każdą z nich (chodzi o wersje tych dokumentów z księgowości (...)) naniesiono pieczęcie: K. oraz imienną prezesa jej zarządu V. M., zaś w prawym pieczęcie: (...) oraz imienną prezesa jej zarządu A. M. (1). Zostały też one sygnowane nieczytelnymi podpisami. W każdej z tych, które mają wpisane daty wystawienia ze stycznia i lutego 2014 r. w rubryce „Słownie:” figuruje wpis „Dziewiętnaście milionów czterysta czterdzieści trzy tysiąc dwieście pięćdziesiąt pięć złotych i zero groszy”, choć w żadnej z nich nie ujęto cyfrowo takiej kwoty.

Według faktur o numerach (...), z wpisanymi w ich treści datami sporządzenia odpowiednio: 2014-03-12, 2014-03-21, 2014-04-07, 2014-04-11, wystawionych przez ujętego w pozycji „podpis wystawcy faktury (lub osoby uprawnionej)” M. K., (...) sprzedała K. reprezentowanej przez A. E. 2,4 mln, 4,1 mln, 4 mln i 2,15 mln tabletek (...) w cenie: 6,3235 zł i 6,3236 zł (w marcu) oraz 6,3050 zł i 6,3096 zł (w kwietniu) netto za sztukę. Łączna wartość tych transakcji wyniosła 98 263 347,35 zł brutto, w tym VAT 18 374 447,07 zł (k.3586-3590). Nie ujęto w nich daty sprzedaży, a w rubryce „Termin zapłaty” figurował wpis „# (...)?”. Płatności miały być realizowane na wskazane rachunki sprzedawcy w (...) SA, co jednak nie nastąpiło. Sporządzonych zaś zostało 12 dokumentów z pieczęcią i podpisem prezesa K., dotyczących potwierdzenia płatności wynikających z ww. faktur, zgodnie z wnioskiem (...), na rzecz (...) z siedzibą w A. w Nowej Zelandii. Dołączono do nich wydruki dotyczące przelewów na jej rzecz w łącznej kwocie 32 180 000 USD, zrealizowanych między 21 marca, a 5 maja 2014 r. (k.5-16 zał. nr 19).

Według faktur o numerach (...), z wpisanymi w ich treści datami wystawienia oraz sprzedaży towaru odpowiednio: 13 i 24 marzec 2014 r. oraz 8 i 14 kwiecień 2014 r., wystawionych przez ujętego w pozycji „osoba upoważniona do wystawienia faktury” A. E. (1), K. sprzedała T. 2,4 mln, 4,1 mln, 4 mln i 2,15 mln tabletek (...) w cenie 6,323 zł (w marcu) i 6,306 zł (w kwietniu) netto za sztukę, o łącznej wartości brutto 98 254 122 zł, w tym VAT 18 372 722 zł (k.3612-3615), a więc taniej, niż kupiła je od (...). Płatności miały być realizowane przelewem w ciągu 120 dni od daty wystawienia faktury na rachunek sprzedawcy w Banku (...) SA. Jednocześnie sporządzone zostały, podpisane przez prezesa K., dotyczące każdej z faktur „Polecenia zapłaty”. Np. z 12 takich dokumentów - z datami sporządzenia między 14 marca, a 16 kwietnia 2014 r. - wynikało, że T. należności z ww. faktur powinna uiścić na rzecz (...) z siedzibą w A. w Nowej Zelandii, na rachunek tej firmy w S. w H. (k.3617-3628, k.11 342). Spółka ta miała być rzekomym dostawcą ww. towaru.

W okresie maj-lipiec 2014 r. w dalszym ciągu wystawiono faktury dotyczące „obrotu” ww. tabletkami miedzy (...) i K. oraz między K., a T. – ich wartość uwzględniano w deklaracjach VAT-7 (k.3581-3583, 3609).

T. wystawiła na rzecz (...) 19 faktur VAT (zał. nr 14 i 21) - zawierających pieczęcie spółek oraz imienne ich prezesów, a także naniesione na nich nieczytelne podpisy - o numerach:

1.13-3-2014 na 2 400 000 tab. po 6,326 zł, o łącznej wartości 18 674 352 zł, w tym VAT 3 491 952 zł, z datą wystawienia 13.03.2014;

2. 24-3-2014 na 2 400 000 tab. po 6,326 zł, o łącznej wartości 18 674 352 zł, w tym VAT 3 491 952 zł, z datą wystawienia 24.03.2014;

3. 26-3-2014 na 1 700 000 tab. po 6,326 zł, o łącznej wartości 13 227 666, w tym VAT 2 473 466 zł, z datą wystawienia 26.03.2014;

4. 8-4-2014 na 2 000 000 tab. po 6,309 zł, o łącznej wartości 15 520 140 zł, w tym VAT 2 902 140 zł, z datą wystawienia 08.04.2014;

5. 10-4-2014 na 2 000 000 tab. po 6,309 zł, o łącznej wartości 15 520 140 zł, w tym VAT 2 902 140 zł, z datą wystawienia 10.04.2014;

6. 14-4-2014 na 2 150 000 tab. po 6,309 zł, o łącznej wartości 16 684 150,50 zł, w tym VAT 3 119 800,50 zł, z datą wystawienia 14.04.2014;

7. 14-5-2014 na 2 000 000 tab. po 6,317 zł, o łącznej wartości 15 539 820 zł, w tym VAT 2 905 820 zł, z datą wystawienia 14.05.2014;

8. 15-5-2014 na 2 000 000 tab. po 6,317 zł, o łącznej wartości 15 539 820 zł, w tym VAT 2 905 820 zł, z datą wystawienia 15.05.2014;

9. 23-5-2014 na 1 900 000 tab. po 6,317 zł, o łącznej wartości 14 762 829 zł, w tym VAT 2 760 529 zł, z datą wystawienia 23.05.2014;

10. 13-6-2014 na 2 200 000 tab. po 6,324 zł, o łącznej wartości 17 112 744 zł, w tym VAT 3 199 944 zł, z datą wystawienia 13.06.2014;

11. 19-6-2014 na 2 200 000 tab. po 6,324 zł, o łącznej wartości 17 112 744 zł, w tym VAT 3 199 944 zł, z datą wystawienia 19.06.2014;

12. 26-6-2014 na 2 000 000 tab. po 6,324 zł, o łącznej wartości 15 557 040 zł, w tym VAT 2 909 040 zł, z datą wystawienia 26.06.2014;

13. 11-7-2014 na 2 600 000 tab. po 6,310 zł, o łącznej wartości 20 179 380 zł, w tym VAT 3 773 380 zł, z datą wystawienia 11.07.2014;

14. 15-7-2014 na 2 750 000 tab. po 6,310 zł, o łącznej wartości 21 343 575 zł, w tym VAT 3 991 075 zł, z datą wystawienia 15.07.2014;

15. 24-7-2014 na 1 400 000 tab. po 6,310 zł, o łącznej wartości 10 865 820 zł, w tym VAT 2 031 820 zł, z datą wystawienia 24.07.2014;

16. 8-8-2014 na 2 000 000 tab. po 6,297 zł, o łącznej wartości 15 490 620 zł, w tym VAT 2 896 620 zł, z datą wystawienia 08.08.2014;

17-19. 13-8-2014, 15-8-2014, 15-8-2014-1, każda na 2 200 000 tab. po 6,297 zł, o wartości 17 039 682 zł, w tym VAT 3 186 282 zł, z datą wystawienia odpowiednio: 13 i 15.08.2014.

Łącznie ujęto w nich rzekomo sprzedany towar o wartości 312 924 238 złotych, w tym 58 514 288 złotych VAT.

Płatności miały być realizowane przelewem w ciągu 120 dni od daty wystawienia faktury na rachunek sprzedawcy w Banku (...) SA. Jednocześnie sporządzone zostały, podpisane przez prezesa T. „Wnioski o uiszczenie zapłaty dla dostawcy”. Między innymi z 12 takich dokumentów - z datami sporządzenia między 14 marca, a 16 kwietnia 2014 r. - wynikało, że (...) należności z marcowych i kwietniowych faktur powinna uiścić na rzecz (...) z siedzibą w A. w Nowej Zelandii, na rachunek tej firmy w S. w H. (k.3637-3648, k.11 347), która miała być rzekomym dostawcą ww. towaru. Reprezentowana przez A. M. (...) wystawiła natomiast adresowane do T. „Potwierdzenia” datowane na 27 marca, 1, 7, 8, 10, 14, 22, 28 i 29 kwietnia oraz 5, 6 i 12 maja 2014 r., z których wynikało, że ta pierwsza spółka zrealizowała wnioski drugiej dotyczące płatności na rzecz dostawcy, tj. P. (k.3649-3672, k.11 350-11 353). Załączono do nich te same wydruki z danymi B. (H. Kong) (...) oraz (...) dotyczące przelewów z: 21 (2 990 000 USD) i 25 (3 015 000 USD)

marca, 1 (2 800 000 USD), 2 (2 610 000 USD), 4 (2 605 000 USD), 7 (2 590 000 USD), 16 (2 600 000 USD), 22 (2 570 000 USD), 23 (2 540 000 USD), 25 (2 430 000 USD) i 28 (2 750 000 USD), kwietnia oraz 5 (2 680 000 USD) maja 2014 r., w łącznej kwocie 32 180 000 USD - które K. wysłała (...).

W ramach dokumentacji księgowej T. wytworzono (...) adresowane do K., załączając do nich ww. wydruki płatności.

W na przełomie 2013 i 2014 r. M. C. przekazał D. M. kontakt do przedstawiciela (...) w celu „optymalizacji podatków”. Ta zaś miała polegać na dokumentowaniu fikcyjnego obrotu tabletkami, którego ewidencjonowanie w księgach podatkowych pozwalało na nieodprowadzanie przez (...) należnego VAT-u. „Współpraca” obu ww. firm oparta była na następującym schemacie działań:

- D. M. wysyłał na adres mejlowy (...) dane o wartości sprzedaży brutto (...) w danym miesiącu;
- na tej podstawie A. M. wystawiał faktury sprzedaży (...) na rzecz (...), o wartości uwzględniającej postulowany przez ww. mężczyznę zysk, który miał wynosić 500 000 zł miesięcznie na obrocie, jak również własne „wynagrodzenie”; przesyłał je następnie (...) pocztą elektroniczną (z adresu (...) na adres (...)) i w formie papierowej;
- na odrębny adres mejlowy były wysyłane dane firm, na które (...) ma wystawić faktury, podawano też ilość (...) i ceny ich dalszej sprzedaży oraz załączano wypełnione międzynarodowe listy przewozowe CMR;
- na tej podstawie D. M., po ich otrzymaniu, sygnował wystawiane w imieniu (...) faktury na rzecz wskazanych odbiorców, drukowano też dokumenty CMR (niezależnie od siedziby nabywcy wskazywano w nich adres dostawy w R., zaś adresem odbioru była albo ul. (...), albo adres magazynu wynajmowanego w B. przez (...)), które po podpisaniu przez prezesa spółki były wysyłane wraz z dokumentem sprzedaży na podane w mejlu adresy rzekomych kontrahentów.

Postępując wg ustalonego podziału czynności:

A. (...) reprezentowana przez A. M. wystawiła poświadczające nieprawdę faktury VAT nr:

- I. 01- (...)** na 140 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 279 446 zł, w tym VAT 239 246 zł, z datą wystawienia 2.01.2014;
- II. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 3.01.2014;
- III. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 7.01.2014;
- IV. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 8.01.2014;
- V. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 9.01.2014;
- VI. 01- (...)** na 140 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 279 446 zł, w tym VAT 239 246 zł, z datą wystawienia 10.01.2014;
- VII. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 13.01.2014;
- VIII. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 14.01.2014;
- IX. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 15.01.2014;
- X. 01- (...)** na 130 000 tab. po 7,43 zł, o wartości 1 188 057 zł, w tym VAT 222 157 zł, z datą wystawienia 16.01.2014;
- XI. 02- (...)** na 330 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 569 347 zł, w tym VAT 480 447 zł, z datą wystawienia 3.02.2014;
- XII. 02- (...)** na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 4.02.2014;

XIII. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 5.02.2014;

XIV. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 6.02.2014;

XV. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 7.02.2014;

XVI. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 10.02.2014;

XVII. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 11.02.2014;

XVIII. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 12.02.2014;

XIX. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 13.02.2014;

XX. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 17.02.2014;

XXI. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 18.02.2014;

XXII. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 19.02.2014;

XXIII. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 20.02.2014;

XXIV. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 21.02.2014;

XXV. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 24.02.2014;

XXVI. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 25.02.2014;

XXVII. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 26.02.2014;

XXVIII. 02- (...) na 310 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 413 629 zł, w tym VAT 451 329 zł, z datą wystawienia 28.02.2014;

XXIX. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 04.03.2014;

XXX. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 05.03.2014;

XXXI. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 06.03.2014;

XXXII. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 11.03.2014;

XXXIII. 03- (...) na 300 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 2 335 770 zł, w tym VAT 436 770 zł, z datą wystawienia 12.03.2014;

XXXIV. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 14.03.2014;

XXXV. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 17.03.2014;

XXXVI. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 25.03.2014;

XXXVII. 03- (...) na 1 200 000 tab. po 6,33 zł, o wartości na 9 343 080 zł, w tym VAT 1 747 080 zł, z datą wystawienia 26.03.2014;

XXXVIII. 03- (...) na 900 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 7 007 310 zł, w tym VAT 1 310 310 zł, z datą wystawienia 27.03.2014;

XXXIX. 03- (...) na 800 000 tab. po 6,33 zł, o wartości 6 228 720 zł, w tym VAT 1 164 720 zł, z datą wystawienia 28.03.2014;

XL. 04- (...) na 1 000 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 763 760 zł, w tym VAT 1 451 760 zł, z datą wystawienia 02.04.2014;

XLI. 04- (...) na 1 000 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 763 760 zł, w tym VAT 1 451 760 zł, z datą wystawienia 03.04.2014;

XLII. 04- (...) na 1 000 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 763 760 zł, w tym VAT 1 451 760 zł, z datą wystawienia 04.04.2014;

XLIII. 04- (...) na 1 000 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 763 760 zł, w tym VAT 1 451 760 zł, z datą wystawienia 07.04.2014;

XLIV. 04- (...) na 1 000 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 763 760 zł, w tym VAT 1 451 760 zł, z datą wystawienia 08.04.2014;

XLV. 04- (...) na 1 000 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 763 760 zł, w tym VAT 1 451 760 zł, z datą wystawienia 09.04.2014;

XLVI. 04- (...) na 1 000 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 763 760 zł, w tym VAT 1 451 760 zł, z datą wystawienia 10.04.2014;

XLVII. 04- (...) na 950 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 7 375 572 zł, w tym VAT 1 379 172 zł, z datą wystawienia 11.04.2014;

XLVIII. 04- (...) na 860 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 6 676 833,60 zł, w tym VAT 1 248 513,60 zł, z datą wystawienia 14.04.2014;

XLIX. 04- (...) na 860 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 6 676 833,60 zł, w tym VAT 1 248 513,60 zł, z datą wystawienia 15.04.2014;

L. 04- (...) na 850 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 6 599 196 zł, w tym VAT 1 233 996 zł, z datą wystawienia 16.04.2014;

LI. 04- (...) na 850 000 tab. po 6,312 zł, o wartości 6 599 196 zł, w tym VAT 1 233 996 zł, z datą wystawienia 17.04.2014;

LII. 05- (...) na 1 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 7 776 060 zł, w tym VAT 1 454 060 zł, z datą wystawienia 05.05.2014;

LIII. 05- (...) na 1 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 7 776 060 zł, w tym VAT 1 454 060 zł, z datą wystawienia 07.05.2014;

LIV. 05- (...) na 1 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 7 776 060 zł, w tym VAT 1 454 060 zł, z datą wystawienia 09.05.2014;

LV. 05- (...) na 1 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 7 776 060 zł, w tym VAT 1 454 060 zł, z datą wystawienia 12.05.2014;

LVI. 05- (...) na 1 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 7 776 060 zł, w tym VAT 1 454 060 zł, z datą wystawienia 14.05.2014;

LVII. 05- (...) na 1 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 7 776 060 zł, w tym VAT 1 454 060 zł, z datą wystawienia 15.05.2014;

LVIII. 05- (...) na 1 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 7 776 060 zł, w tym VAT 1 454 060 zł, z datą wystawienia 19.05.2014;

LIX. 05- (...) na 2 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 15 552 120 zł, w tym VAT 2 908 120 zł, z datą wystawienia 22.05.2014;

LX. 05- (...) na 2 000 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 15 552 120 zł, w tym VAT 2 908 120 zł, z datą wystawienia 27.05.2014;

LXI. 05- (...) na 900 000 tab. po 6,322 zł, o wartości 6 998 454 zł, w tym VAT 1 308 654 zł, z datą wystawienia 29.05.2014;

LXII. 06- (...) na 1 000 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 7 782 210 zł, w tym VAT 1 455 210 zł, z datą wystawienia 04.06.2014;

LXIII. 06- (...) na 1 100 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 8 560 431 zł, w tym VAT 1 600 731 zł, z datą wystawienia 05.06.2014;

LXIV. 06- (...) na 1 100 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 8 560 431 zł, w tym VAT 1 600 731 zł, z datą wystawienia 10.06.2014;

LXV. 06- (...) na 1 100 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 8 560 431 zł, w tym VAT 1 600 731 zł, z datą wystawienia 13.06.2014;

LXVI. 06- (...) na 1 100 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 8 560 431 zł, w tym VAT 1 600 731 zł, z datą wystawienia 16.06.2014;

LXVII. 06- (...) na 1 000 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 7 782 210 zł, w tym VAT 1 455 210 zł, z datą wystawienia 17.06.2014;

LXVIII. 06- (...) na 1 000 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 7 782 210 zł, w tym VAT 1 455 210 zł, z datą wystawienia 20.06.2014;

LXIX. 06- (...) na 1 000 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 7 782 210 zł, w tym VAT 1 455 210 zł, z datą wystawienia 24.06.2014;

LXX. 06- (...) na 1 000 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 7 782 210 zł, w tym VAT 1 455 210 zł, z datą wystawienia 26.06.2014;

LXXI. 06- (...) na 1 000 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 7 782 210 zł, w tym VAT 1 455 210 zł, z datą wystawienia 27.06.2014;

LXXII. 06- (...) na 1 000 000 tab. po 6,327 zł, o wartości 7 782 210 zł, w tym VAT 1 455 210 zł, z datą wystawienia 30.06.2014;

LXXIII. 07- (...) na 900 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 6 989 598 zł, w tym VAT 1 306 998 zł, z datą wystawienia 02.07.2014;

LXXIV. 07- (...) na 1 100 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 8 542 842 zł, w tym VAT 1 597 442 zł, z datą wystawienia 03.07.2014;

LXXV. 07- (...) na 1 100 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 8 542 842 zł, w tym VAT 1 597 442 zł, z datą wystawienia 08.07.2014;

LXXVI. 07- (...) na 900 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 6 989 598 zł, w tym VAT 1 306 998 zł, z datą wystawienia 09.07.2014;

LXXVII. 07- (...) na 1 100 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 8 542 842 zł, w tym VAT 1 597 442 zł, z datą wystawienia 10.07.2014;

LXXVIII. 07- (...) na 1 100 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 8 542 842 zł, w tym VAT 1 597 442 zł, z datą wystawienia 14.07.2014;

LXXIX. 07- (...) na 850 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 6 601 287 zł, w tym VAT 1 234 387 zł, z datą wystawienia 16.07.2014;

LXXX. 07- (...) na 1 100 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 8 542 842 zł, w tym VAT 1 597 442 zł, z datą wystawienia 17.07.2014;

LXXXI. 07- (...) na 800 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 6 212 976 zł, w tym VAT 1 161 776 zł, z datą wystawienia 22.07.2014;

LXXXII. 07- (...) na 1 100 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 8 542 842 zł, w tym VAT 1 597 442 zł, z datą wystawienia 23.07.2014;

LXXXIII. 07- (...) na 800 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 6 212 976 zł, w tym VAT 1 161 776 zł, z datą wystawienia 29.07.2014;

LXXXIV. 07- (...) na 1 100 000 tab. po 6,314 zł, o wartości 8 542 842 zł, w tym VAT 1 597 442 zł, z datą wystawienia 30.07.2014;

LXXXV. 08- (...) na 950 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 7 361 550 zł, w tym VAT 1 376 550 zł, z datą wystawienia 04.08.2014;

LXXXVI. 08- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 05.08.2014;

LXXXVII. 08- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 07.08.2014;

LXXXVIII. o8- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 11.08.2014;

LXXXIX. o8- (...) na 950 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 7 361 550 zł, w tym VAT 1 376 550 zł, z datą wystawienia 12.08.2014;

XC. o8- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 14.08.2014;

XCI. o8- (...) na 950 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 7 361 550 zł, w tym VAT 1 376 550 zł, z datą wystawienia 18.08.2014;

XCII. o8- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 19.08.2014;

XCIII. o8- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 21.08.2014;

XCIV. o8- (...) na 950 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 7 361 550 zł, w tym VAT 1 376 550 zł, z datą wystawienia 22.08.2014;

XCIV. o8- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 25.08.2014;

XCVI. o8- (...) na 1 100 000 tab. po 6,300 zł, o wartości 8 523 900 zł, w tym VAT 1 593 900 zł, z datą wystawienia 28.08.2014;

Faktury wystawione na rzecz (...) przez K. i T., jak i te, które dokumentowały sprzedaż tabletek przez tę pierwszą spółkę dla (...), zostały przekazane księgowej A. K., która przechowywała je w dokumentacji księgowej firmy A. M. (k.6944-6945).

B. (...) reprezentowana przez D. M. wystawiła poświadczające nieprawdę faktury (VAT 0%) z datą sporządzenia:

- w okresie od 2 stycznia do 28 marca oraz od 4 do 22 sierpnia 2014 r. na rzecz (...) z siedzibą w R., 51 ww. dokumentów (por. m.in. tom 39 deklaracje VAT);

- w okresie od 11 marca do 28 sierpnia 2014 na rzecz: (...) (...) z siedzibą w (...) ww. dokumentów (z datami pomiędzy 11.03, a 29.07), (...) z siedzibą w (...) ww. dokumentów (z datami pomiędzy 25.03, a 09.05), (...) z siedzibą w (...) ww. dokumentów (z datami pomiędzy 11.04, a 19.08, tom 51) i **T. K. (1) (...)** z siedzibą w B. (z datami pomiędzy 16.06, a 28.08, tom 51; pod tym samym adresem co poprzednia spółka, w obu prezesi to Ł. mieszkający w swoim kraju) 10 ww. dokumentów,

z których treści wynikało, że sprzedała ww. kontrahentom tabletki (...).

Ww. „odbiorcy (...) fakturowali ten sam towar na rzecz kolejnych spółek, wg sporządzanej dokumentacji (faktury oraz ich deklaracje VAT) zarejestrowanych we W. i na Łotwie.

Do dokumentacji księgowej (...) dołączone zostały także umowy sprzedaży (...) z łotewskimi przedsiębiorstwami: (...) z 19.12.2013 r., (...) (...) z 25.02.2014 r. i (...) z 22.03.2014 r. – sporządzone wg ich treści w W. i podpisane tylko przez D. M.. Takich kontraktów w przypadku spółek zarejestrowanych na W., ani w ich dokumentacji, ani (...), nie odnaleziono.

Opisane wyżej transakcje tabletkami (...) nigdy nie miały miejsca. Uczestniczące w przestępczej działalności osoby sporządzały (samodzielnie lub z pomocą innych osób) i podpisywały poświadczające nieprawdę faktury, które dołączane były do dokumentacji księgowej danej spółki. Na ich podstawie dokonywano rozliczeń podatkowych.

Członkowie grupy - lub też inne osoby „na ich zlecenie” - stemplowali i sygnowali otrzymane z (...) dokumenty dotyczące sprzedaży (...) za granicę. Dostarczane były one na (...) adres siedziby spółki, po czym dołączane i przechowywane w jej dokumentacji. D. M. na polecenie M. C. opłacał należności na rzecz wskazanych w CMR przewoźników, tj. (...), (...), (...) i (...), którzy w rzeczywistości nie świadczyli na rzecz (...) żadnych usług transportowych.

Transakcje wynikające z nierzetelnych faktur wystawianych przez (...) i (...) wykazywane były w dokumentacji podatkowej, tj. ewidencji zakupów i ewidencji sprzedaży VAT. Na podstawie otrzymywanych faktur biura rachunkowe sporządzały deklaracje VAT-7. A. K. (2) - realizująca usługi (...) na zlecenie A. M. - takie deklaracje za okres od stycznia do sierpnia 2014 r. złożyła w (...) Urzędzie Skarbowym 24.02, 24.03, 23.04, 22.05, 23.06, 23.07, 25.08 i 24.09.2014 r. Prezes tej spółki poprzez swoje zachowania (wystawienie faktur i przekazanie ich księgowej) spowodował, że podano w nich nieprawdę, tj. wykazano dane związane z rzekomym obrotem biokomponentami do paliwa.

Faktury wystawiane przez prezesa (...), dotyczące sprzedaży dla (...) tabletek (...), były cyklicznie przekazywane kontrahentowi: w formie elektronicznej między 5, a 11 dniem miesiąca następującego po tym, którego dotyczyły, a następnie także papierowej.

Obsługująca (...) firma księgowa uwzględniała wynikające z nich wartości w sporządzanych deklaracjach VAT-7, które zostały złożone 25.02, 26.03, 25.04, 26.05, 25.06, 25.07 i 25.08.2014 r. w Trzecim Urzędzie Skarbowym (...) w W.. Doprowadziło to do uszczuplenia podatku VAT, gdyż należna tego rodzaju danina za dany miesiąc - wynikająca ze sprzedaży paliw na rynek krajowy - została zaniżona, łącznie za okres styczeń-lipiec 2014 r. na kwotę 95 050 476 złotych. Suma ta nie została odprowadzona na rzecz Skarbu Państwa, a tym samym stanowiła bezprawnie uzyskaną korzyść majątkową przez członków przestępczej struktury.

Złożenie przedmiotowych deklaracji spowodowało też narażenie na nienależny zwrot podatku naliczonego poprzez wprowadzenie w błąd pracowników ww. urzędu skarbowego w związku z podaniem w nich danych wynikających z symulowanego obrotu ww. tabletkami, niezgodnych ze stanem rzeczywistym, a w szczególności wykazaniem nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy, odpowiednio:

- w deklaracji za styczeń 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 2 255 748 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 48 262 złotych;
- w deklaracji za luty 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 8 153 040 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 93 584 złotych;
- w deklaracji za marzec 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 16 888 440 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 87 075 złotych;
- w deklaracji za kwiecień 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 16 506 511 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 182 723 złotych;
- w deklaracji za maj 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 17 303 314 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 271 049 złotych;
- w deklaracji za czerwiec 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 16 589 394 złotych;
- w deklaracji za lipiec 2014 r. zaniżono, a tym samym uszczuplono VAT o 17 354 029 złotych, wykazując nienależny zwrot podatku naliczonego w kwocie 271 140 złotych.

Do uszczuplenia podatku VAT w kwocie 18 257 400 złotych, wynikającej z nierzetelnych faktur wystawionych z datami z sierpnia 2014 r., jednak nie doszło. Zatrzymanie prezesów (...) i (...) oraz zabezpieczenie dokumentacji tego drugiego podmiotu przez organy ścigania spowodowało, że nie ujęto ich w deklaracji (...) za ten miesiąc.

A. M., który otrzymywał od D. M. dane co do wartości sprzedaży brutto (...) na tej podstawie były kalkulowane ilości i ceny (...) ujmowane w fakturach z datami z określonego miesiąca (wystawianych przez kontrolowane spółki) - miał świadomość wykazywania przez (...) podatku naliczonego do zwrotu. Wiedział, że także te faktury, które wystawione zostały z sierpniowymi datami, stanowiąc będą podstawę wyliczeń podatku VAT za ten miesiąc zarówno przez (...), jak i (...). Po zatrzymaniu 9.09.2014 r. i tymczasowym aresztowaniu nie uczynił nic, aby temu zapobiec. Przebywające na wolności współdziałające z nim osoby, w tym I. N. (1), w dalszym ciągu przez kilka miesięcy utrzymywały kontakt z księgową i opłacały jej usługi celem uwiarygodnienia wcześniejszego prowadzenia działalności gospodarczej przez (...).

W marcu 2014 r. D. M. - po telefonie od M. C. i potwierdzeniu jego stanowiska przez M. S. - rozpoczął realizację płatności na rachunki bankowe (...). Zgodnie z zapewnieniami współników pieniądze „miały wracać” na konta (...) (k.1133), co faktycznie nastąpiło. I tak: z rachunków (...) w (...) Banku (...) SA o numerach: (...) i (...) oraz w (...) Bank, AS na Łotwie o numerze (...) - na rachunki (...):

- o nr (...) w Banku (...) SA w okresie od 25.04.2014 r. do 08.07.2014 r. wykonanych zostało 29 przelewów o łącznej wartości 38 086 886,04 złotych;

- o nr (...) w C. obchodni banka, a.s. w siedzibą w P. w okresie od 09.05.2014 r. do 28.08.2014 r. wykonanych zostało 20 przelewów o łącznej wartości 19 549 448,33 złotych.

- o nr (...) w Banku (...) SA w okresie od 05.02.2014 r. do 10.07.2014 r. wykonanych zostało 131 przelewów o łącznej wartości 23 761 550,39 złotych;

- o nr (...) w (...) w okresie od 13 do 29.08.2014 r. wykonanych zostało 7 przelewów o łącznej wartości 1 241 535 euro;

Pieniądze te niezwłocznie transferowane były na rachunki bankowe:

Kres o numerach:

- (...) w Banku (...) SA w ramach 28 przelewów w okresie od 29.04.2014 r. do 19.08.2014 r. na łączną kwotę 38 085 670 złotych;

- (...) 0000 0001 2254 (...) w Banku (...) SA w ramach 105 przelewów w okresie od 06.03.2014 r. do 28.07.2014 r. na łączną kwotę 23 131 492,5 złotych;

- (...) w (...) w ramach 18 przelewów w okresie od 09.05.2014 r. do 29.08.2014 r. na łączną kwotę 20 012 800 złotych;

- (...) w (...) w ramach 5 przelewów w okresie od 14.08.2014 r. do 01.09.2014 r. na łączną kwotę 1 233 900 euro;

T. o numerach:

- (...) w Banku (...) SA w ramach czterech przelewów z 8.05, 9.06 i 13.08.2014 r. na łącznie 6 370 złotych;

- (...) 0000 0001 2299 8810 w Banku (...) SA w ramach 5 przelewów w okresie od 25.04.2014 r. do 14.07.2014 r. na łącznie 41 200 zł.

W tytułach opisanych wyżej operacji bankowych wskazywano na płatności związane z „obrotem (...).

Następnie wydawane były dyspozycje przelewów środków z kont K., na rachunki zarejestrowanej w B., słowackiej spółki (...) o.c.p., a.s. z siedzibą w B. (dalej jako M. S.) o nr (...), (...) oraz (...). Ta zaś zdecydowaną większość z nich transferowała na ww. trzy rachunki (...) pod tytułem realizacji (...) /2614/02-1" oraz (...) /2614/02-2" (k.8190 i nast.).

Żadna z firm wskazanych w fakturach (...) jako odbiorcy tabletek, nie dokonała na rzecz „sprzedającego” jakiegokolwiek wpłaty.

Opisane wyżej czynności bankowe, tj. przelewy środków między rachunkami różnych podmiotów, miały na celu stworzenie pozorów legalnego obrotu ww. towarem, a tym samym udaremnienie lub co najmniej utrudnienie stwierdzenia ich przestępnego pochodzenia, wykrycia i zajęcia pieniędzy pochodzących z korzyści majątkowych związanych z realizacją przestępstw polegających na wystawieniu poświadczających nieprawdę faktur oraz nieodprowadzaniu przez (...) należnego podatku VAT.

Z tożsamą motywacją wytworzono też dokumentację, z której wynikało, że na skutek wzajemnych zleceń między spółkami (...) transakcje tabletkami (...), wynikające z nich należności trafiły rzekomo na rachunek (...) z siedzibą w A. w Nowej Zelandii (dalej jako P.). I tak:

- z „Poleceń zapłaty” kierowanych z K. do T., jak i „Wniosków o uiszczenie zapłaty dla dostawcy” z T. do (...), z (...) do (...) oraz z (...) do (...) (...) i (...), wynikało, że dostawcą (...) jest P., na rachunek której należy uiścić płatność za określone faktury, jak i przedpłatę, co zagwarantuje kolejne dostawy;

- z (...) wystawionych przez K. (kierowane do (...)), T. (kierowane do K.), (...) (kierowane do T.), (...) (kierowane do (...)), (...) i (...) (...) (kierowane do (...)) wynikało, że ww. wnioski o płatność bezpośrednią (w tym przedpłatę) na rzecz P. zostały zrealizowane.

Firma ta wskazywana była jako beneficjent płatności w załączanych do nich wydrukach wiadomości oraz „Zawiadomieniach o płatności bezpośredniej”, zawierających dane co do przelewu środków, odpowiednio: z B.(H. Kong) (...) oraz Banku (...), przez nn. zleceniodawcę na jej rachunek w S. (H.Kong) (...). Nie zawierały one ponadto ani numeru rachunku nadawcy, ani też odbiorcy.

W sporządzeniu i wprowadzeniu do obrotu „Potwierdzeń” (k.3649-3672; 11 350) i „Wniosków o uiszczenie płatności” (k.9787-9792v, 11 359) - sygnowanych pieczęcią (...) z podpisem jej prezesa - brał udział A. M.. Posługiwał się nimi, jak i dotyczącymi tej samej tematyki i adresowanymi do jego firmy, przekazując je księgowej jako dowód uregulowania płatności na rzecz (dostawcy) i przez (odbiorca) kontrahentów.

Członkowie przestępczej organizacji spreparowali też datowane na 3 marca, 3 kwietnia, 12 maja i 1 lipca 2014 r. wnioski o bezpośrednią płatność należności K. na rzecz L. (podrabiając podpis R. B. (k.5587 jej oryginalny podpis) k.80 i zał. nr 15), na konto M. S., od czego miały zależeć kolejne dostawy towaru od (...) z siedzibą w Wielkiej Brytanii (dalej jako C.). Miało to na celu uzasadnienie braku przepływu środków finansowych między ww. kontrahentami, jak i ich wpłaty z kont K. na rzecz ww. podmiotu. Według przedstawicieli M. S. firma (...) była ich klientem, reprezentował ją A. E. (3) (k.5676; od 31.01.2014 r. prezes K.), zaś na podstawie zawartej z nią umowy komisju z zakresu świadczenia usług inwestycyjnych, zajmowali się spłatą weksla na jej rzecz od K.. Ten sam kontrakt, tj. zlecenia C. (przekazywane mejlem lub pocztą) były podstawą realizacji przelewów przychodów z zainkasowanej kwoty na rachunek (...). W tych jako tytuł płatności wskazywano (...) /2614/02-1" lub (...) /2614/02-2", zaś osoby reprezentujące M. S. w 2015 r. utrzymywały, że taki z (...) nie został zawarty (k.7100, 5860, 5678, 5694).

Od 22.01.2014 r. członkiem trzyosobowego zarządu M. S. został R. N., znajomy D. M., M. S., A. M. i M. C.. Dwadzieścia procent akcji tej spółki posiadała w 2014 r. jego żona T., zaś 20% S. G., której syn P. G. (członek organu spółki) zna A. M., jak i M. S. (k.7108-7121, k.5656-5657, k.2910v; k.11 340).

Aby zabezpieczyć się przed ewentualnie stosowaną kontrolą operacyjną w postaci utrwalania treści rozmów telefonicznych, która mogłaby doprowadzić do ujawnienia przestępczej działalności, niektórzy członkowie grupy, w

tym D. M., posługiwali się telefonami z sieci amerykańskiego operatora. Zostały one kupione na firmę (...) (k.1100, 1101v).

Trzeciego września 2014 r. D. M. został zatrzymany w W., a dwa dni później tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Białymstoku. Dziewiątego września 2014 r. o godzinie 16:45 doszło do zatrzymania A. M., wobec którego 11 dnia tego miesiąca zastosowany został taki sam środek zapobiegawczy.

Część B.:

Dowody:

zeznania świadków(wskazanie nr karty protokołu rozprawy oznacza, że chodzi także o poprzednie depozycje ujawnione w toku przewodu sądowego; w przypadku obcokrajowców przesłuchanych w drodze pomocy prawnych powołano tylko karty z tłumaczeniami ich zeznań):

I. T. (k.1021-1022), R. M. (k.5596-5599), R. B. (k.5600-5603), tłumacza M. K. (2) (k.4243-4246), A. B. (k.6553-6554), J. D. (k.7022-7023), O. B. (k.7069-7072), D. C. (k.7080-7084), O. S. (k.7091-7095), K. N. (k.9966-9976), W. M. (1) (k.10 814-10 817v, 10 843v, 11 405v-11 409v), M. M. (1) (k.10 867-10 868), J. Ł. (1) (k.10 852-10 854), E. K. (1) (k.10 868v-10 870v), A. R. (1) (k.10 727v-10 729v), J. B. (k.10 729v-10 731v), J. U. (k.10 731v-10 734v), M. M. (2) (k.10 770-10 772), A. K. (2) (10 772-10 775, 11 409v-11 412);

przedstawiciele M. S. : J. J. (k.5648-5663), S. K. (k.5664-5679), A. M. (3) (k.5855-5862), M. T. (k.5680-5695), R. N. (k.7107-7112), P. G. (k.7120-7125);

przedstawiciele kontrahentów (...) w obrocie paliwem : M. P. (k.2054-2055), E. P. (1) z (...) (k.8304-8307), H. D. z (...) (k.8419-8420), I. V. z firmy (...) (k.4926-4930), K. A. (k.1722-1723), W. J. (k.1732-1733), W. G. (k.1759-1760), A. C. (k.1783-1784), J. C. (k.10 919-10 921, 10 929-10 931);

przedstawiciele (...) : W. P. (1) (k.10 724v-10 727v), A. K. (3) (k.10 947-10 948), E. P. (2) (k.10 944v-10 947);

częściowe wyjaśnienia i zeznania świadków (tj. w zakresie, w jakim są zgodne z ustaleniami sądu): D. P. (2) (k.11 119v-11 222), J. S. (1) (k.11 115v-11 120), V. M. (k.11 178v-11 183), R. S. (k.7098), J. K. (k.10 734v-10 735), D. M. (k. 11 012v-11 021);

częściowe wyjaśnienia oskarżonego (tj. w zakresie, w jakim są zgodne z ustaleniami sądu) 10 588-10 595 (z 23.03.2016 r. oraz ujawnione, złożone w trakcie śledztwa), 10 870v (z 2.06.2016 r.), k.11 222 (z 30.09.2016 r.), k.11 410v-11 411 i 11 412-11 413 (z 4.11.2016 r.);

w przypadku dokumentów w języku obcym przeważnie wskazano numery kart, na których są ich tłumaczenia:

Tom 1 : pismo Dyrektora (...) w B. z: 25.06.2014 r. (k.8-13), pismo od (...) oraz dane (k.18-19), pismo z (...) SA z 21.03.2014 r. (k.21-24), dokumentacja dotycząca K. oraz (...) (k.26-118);

Tom 2 : dane z KRS (k.263-298), dane z (...) dotyczące deklaracji VAT-7 (k.315-316), informacje z ZUS dotyczące zatrudnienia (k.318-325), pismo i dane z (...) z 3.07.2014 r. (k.326-327), pismo z (...) SA wraz z załącznikami (k.329-339), pismo dotyczące (...) (k.350-351), deklaracje VAT-7 (...) (k.365-380), pismo dyrektora (...) z 4.08.2014 r., w tym dane rejestracyjne spółek i raport z aplikacji (...) (k.383-390), pismo i dokumenty z (...) SA (k.391), pismo i dane z (...) SA dot. m.in. L., L., (...) (k.397-400);

Tom 3-5 : analiza operacji na rachunkach (...) i K. wraz z załącznikami oraz dokumenty dotyczące (...), L., (...) (k.425-530), deklaracje VAT-7 T. i K. (k.531-534), pismo z (...) z 22.08.2014 r. dotyczące (...) z załącznikami (k.539-570), pismo z (...) z 29.09.2014 r. wraz z załącznikami (k.571-993), protokół przeszukania (k.994-999);

Tom 6 : protokoły przeszukania: w firmie (...) Doradztwo i (...). T. (k.1014-1016), biura W. M. (k.1024-1026), mieszkania A. R. przy ul. (...) (k.1033-1035), mieszkania przy ul. (...) (k.1042-1044), w firmie (...) przy ul. 42 (...) 48 lok. 111 (k.1060-1063), siedziby (...) (k.1071-1075), mieszkania D. M. przy ul. (...) (k.1081-1083), mieszkania i garażu J. K. (k.1140-1143), protokół oględzin laptopa W. M. (k.1030-1031), umowa najmu (k.1040), postanowienie o tymczasowym aresztowaniu (k.1123-1124), pismo (...) z 3.09.2014 r. wraz z załącznikami, w tym operacje na rachunkach firm z okresu lipiec-sierpień 2014 r. na płytach CD (k.1165-1201);

Tom 7-8 : deklaracje VAT-7 (...) oraz K. (k.1208-1223), wydruki operacji na rachunkach bankowych (...), K. i (...) (k.1236-1429), historie operacji na rachunkach A. M. w (...) SA (k.1429-1451);

Tom 9 : protokół zatrzymania osoby (k.1611), protokół przeszukania auta (k.1615-1617), protokół zatrzymania rzeczy (k.1618-1620), protokół przeszukania magazynu nr 9 i związane z jego wynajmem dokumenty (k.1657-1671), protokół oględzin ww. magazynu wraz z materiałem poglądowym (k.1672-1674), protokół przeszukania biura rachunkowego w S. (k.1681-1686),

Tom 10 , 12 : dokumenty dotyczące handlu paliwem między (...), a (...) s.j. (k.1806-1929), dane od (...) dotyczące operacji na rachunkach M. S. i (...) (k.1931-1941), postanowienie o tymczasowym aresztowaniu (k.1948-1950), historia operacji na rachunkach (...) w (...) SA (k.1969-1970), wyciąg z KRS dotyczący (...) sp. z o.o. (k.2385-2387), notatka urzędowa dotycząca operacji na kontach w banku (...) oraz raporty i wyciągi bankowe (k.2390-2398);

Tom 13-15 : szkice wykonane przez D. M. (k.2467-2471), protokół oględzin telefonu użytkowanego przez D. M. wraz z załącznikami, w tym wydruki korespondencji elektronicznej (k.2481-2671) oraz dokumenty m.in. związane z (...) sp. z o.o., handlem paliwem przez EC; dowody nadania przesyłek z dokumentami m.in. „odbiorcom (...) od (...) (k.2672-2816); dane z (...) Banku SA dotyczące rachunków (...) (k.2850-2851), dane z (...) SA oraz Banku (...) SA dotyczące rachunków (...), T. i K. (k.2853-2854, 2856-2857), szkice sporządzone przez D. M. (k.2865-2867, 2882-2883v, 2890), faktury i wydruki kontaktów telefonicznych (k.2875-2881), dokumenty dotyczące płatności (k.2891-2894), wydruki wiadomości elektronicznych i załączników (k.2913-2971);

Tom 16-17 : zdjęcia (k.3018-3026), wydruki dokumentów z laptopa D. M. (k.3027-3061, 3067-3127), analiza zawartości laptopa MacBook A. nr 2 (k.3137-3141), protokół oględzin akt rejestrowych (...) wraz z załącznikami (k.3148-3183), pismo z (...) SA wraz z załącznikami, dotyczące rachunków (...) (k.3219-3221);

Tom 18-19 : analiza, protokoły oględzin i dane z: iPada zabezpieczonego od D. M. (k.3460- (...)), pendrive zabezpieczonego od J. K. (k.3462- (...)), laptopa MacBook A. i (...) zabezpieczonych w biurze (...) (k.3468-3471, 3482-3485), tabletu zabezpieczonego od A. M. (k.3472-3474, 3511-3532), notatka urzędowa wraz z załącznikami (k.3495-3510), protokół oględzin telefonów i danych (k.3533-3571), protokół oględzin akt z (...) dotyczących kontroli skarbowych w T. i K., w tym deklaracje VAT-7, umowy sprzedaży (...), zestawienia VAT, faktury wystawione przez ww. spółki oraz (...), dowody wewnętrzne, „Polecenia zapłaty”, (...), „Wnioski o uiszczenie zapłaty dla dostawcy”, potwierdzenia transakcji bankowych (k.3575-3706);

Tom 20-22 , 24-25 : dokumenty z sądu rejestrowego dotyczące: (...) (k.3830-3967) i (...) sp. z o.o. (k.3968-4090), L. (k.4091-4178), protokoły z analizy zawartości elektronicznej laptopa MacBook A. i dane z jego dysku twardego (k.4179-4181, 4896-4898), umowy (k.4187-4189), pliki elektroniczne dokumentów dotyczących m.in. Kres (w tym wyciągi bankowe), a także transakcji z udziałem spółek (...), (...) i (...) (k.4774), protokół oględzin akt rejestrowych spółek (...), S., K. i (...) wraz z załącznikami (k.4830-4862), zamówienia (k.4890-4892), dokumenty z postępowania kontrolnego (...), dotyczące weryfikacji transportów opisanych w CMR (k.4952-4955),

Tom 26-30 : protokół oględzin dokumentów zabezpieczonych w mieszkaniu D. M. wraz z załącznikami (k.5001-5039), protokół oględzin dokumentów K. zabezpieczonych w biurze I. T. wraz z wydrukami, w tym wydruki bankowe i korespondencja mejlowa (k.5116-5157), protokoły oględzin poczty elektronicznej zgranej od W. M. m.in. z I. N. (1) (adres:(...) _), J. S. (2) (adres: (...)), osobami korzystającymi z adresów: (...) wraz z załącznikami wraz

z wydrukami (k.5158-5435), dane dotyczące M. K. i R. B. (k.5590, 5591, 5595, 5605-5607), dokumenty dotyczące założenia rachunków (...) i K. w (...) 4.04.2014 r. oraz operacji na nich (k.5699-5748), dokumentacja dotycząca realizacji **pomocy prawnej** przez organy śledcze **Szwecji**, w tym dane firmy (...) (k.5752-5753, 5756-5842);

Tom 31-34 : dokumenty dotyczące realizacji **pomocy prawnej** przez organy **Republiki Słowacji** (k.6016-6020); dane od operatorów telekomunikacyjnych (k.6351-6356, 6360-6361, 6369-6370), protokół oględzin akt postępowania Ds 63/13 wraz z załącznikami (k.6397-6454), zamówienia (k.6501-6506), dowody wewnętrzne (k.6509-6536), umowy (...) z K. oraz (...) (k.6537, 6538), dane zabezpieczone w biurze A. K., korespondencja z poczty elektroczniczej (k.6542), notatka urzędowa dotycząca logowań do rachunków w (...) SA wraz z załącznikami (k.6543-6552), dokumenty dotyczące spółek (...) (k.6557-6597), protokół oględzin oraz wydruk mejla do V. L. z hasłem do poczty (...) (k.6033-6034), pismo (...) z 22.09.2015 r. wraz z danymi na płycie i jej oględziny (k.6641-6642, 6661-6698), materiały z kontroli dotyczącej T. (k.6643-6659), notatka urzędowa z załącznikami (k.6705-6707);

Tom 35 : notatka urzędowa dot. udostępnia hasła do poczty (...) wraz z załącznikami (k.6811-6816), oględziny poczty elektronicznej zgranej z komputera A. K. (k.6817-6938), dane z (...) SA (k.6943), protokół oględzin dokumentów zabezpieczonych w biurze (...). K. wraz z załącznikami (k.6944-6952), korespondencja mejlowa A. R. z W. M. (k.6974-7001),

Tom 36-48 : protokół oględzin dokumentacji K. i T. wraz z załącznikami (k.7002-7020), tablice pogładowe (k.7024-7027), pismo (...) oraz dane na płycie CD-R (k.7036-7040), dokumenty związane z wykonaniem **pomocy prawnej** przez organy **Republiki Łotwy**, w tym informacje dotyczące spółek (m.in. transportowych oraz „odbiorców (...)), ich funkcjonowania, protokoły okazania, dane z banków (w tym z (...): EC, (...), D. M., M. S.), dane dotyczące pojazdów, dokumenty podatkowe (k.7042-7062; 7129-7136, 7257-7261, 7262-7275, 7520-7603, 7625v-7634, 7728-8254), dokumenty związane z wykonaniem **pomocy prawnej** przez organy **Republiki Litwy**, w tym umowy, faktury, CMR i przelewy dot.: (...) (k.8310-8410) i (...) (k.8422-8463), pismo z inspekcji podatkowej wraz z załącznikami (k.8598-9457), akt dot. kompensaty (k.9458-9460); dokumenty z banków dot. kont i operacji bankowych M. S. (k.9494-9683);

Tom 49-51 : protokoły oględzin przez (...) dokumentacji księgowej (...) (k.9713-9731, 9732), protokoły oględzin dokumentacji (...) zabezpieczonej w jej biurze wraz z załącznikami, m.in. faktury firm transportowych, umowy, dokumenty dotyczące zleceń płatności (k.9750-9798, 9799-9804), dowody nadania przesyłek m.in. na adresy odbiorców tabletek i firm przewozowych (k.9805v-9812v, 9817), dokumenty dotyczące (...) (k.9820-9822), dziennik korespondencji (...) (k.9853-9859), wzory pieczęci (...) (k.9897), protokół oględzin dokumentów zabezpieczonych w biurze (...) w S. (k.9898-9900), protokół oględzin dokumentów K. zabezpieczonych od M. M. oraz w biurze D. wraz z załącznikami (k.9901-9919), dokumenty związane z wykonaniem **pomocy prawnej** przez organy **W.**, w tym dotyczące spółek (...) oraz M., faktury, CMR, bankowe, podatkowe, raport z czynności i in. (k.9926-9992, 10 026-10 216);

Tom 52 : protokół oględzin dokumentów zabezpieczonych w biurze (...) wraz z załącznikami (k.10 217-10 228), protokół oględzin historii operacji na rachunkach bankowych (k.10 262-10 265), raport z analizy przekazów telekomunikacyjnych oraz przekaźników realizujących połączenia (k.10 285-10 298), raport z analizy przepływów finansowych (k.10 299-10 309), przesłane przez (...) informacje i dokumenty (pliki elektroniczne) dotyczące założenia i korzystania z rachunków **K.** w (...) SA i (...) w (...) SA, w tym protokół ich oględzin (k.10 344-10 390), protokół oględzin dokumentów zabezpieczonych w biurze (...) wraz z załącznikami (k.10 399-10 404);

Tom 53 : pliki elektroniczne: ze „zrzutami” poczty z komputerów W. M., I. T. oraz z telefonu D. M. (k.10 408-10 410);

Tom 57-58 : dokumenty dotyczące (...) sp. z o.o. (k.11 254-11 267, 11 283-11 337), protokół oględzin płyty DVD-R i wydruki (k.11 273-11 282), dokumenty złożone przez prokuratora 21.10.2016 r., w tym dotyczące płatności wraz z tłumaczeniami (k.11 338-11 393), protokół rozprawy SR w Aizkraukle (k.11 395), dane z T. (...) (k.11 400), pismo prokuratora wraz z załącznikiem (k.11 431-11 432);

znajdujące się w **Załącznikach** (dołączonych do aktu oskarżenia) do akt o numerach:

- **2** : dane od operatorów telekomunikacyjnych oraz notatka urzędowa z 22.06.2015 r. dotycząca analizy połączeń z nr tel. użytkowanych przez D. M. i A. M.;
- **3** : wydruki dokumentów znajdujących się w laptopie MacBook A. nr 2 użytkowanym przez D. M.;
- **5** : wydruk raportu z analizy iPada D. M.;
- **11** : dokumenty zabezpieczone w biurze (...), dotyczące „obrotu” z udziałem tej spółki (...);
- **13** : dokumenty zabezpieczone w siedzibie (...), w tym CMR, faktury sprzedaży (...);
- **14** : dokumenty zabezpieczone w biurze (...). K., w tym oryginały faktur wystawianych przez (...) na rzecz (...) oraz przez K. i T. na rzecz (...);
- **15** : dokumenty K. zabezpieczone w biurze (...), w tym faktury L. i niepodpisane, bez pieczęci, egzemplarze faktur K. dla (...);
- **16** : dokumenty (...) zabezpieczone podczas przeszukania jej siedziby przy ul. (...); faktury sprzedaży (...) oraz wydruki CMR (bez pieczęci i podpisów);
- **17** : wydruki plików elektronicznych dokumentów znajdujących się w laptopie użytkowanym przez J. K. (ID: 485): dotyczące handlu paliwem przez (...) (m.in. faktury, umowy, wyciągi bankowe), korespondencja mejlowa, w tym między (...), a (...), wraz z tłumaczeniem oraz między (...), a odbiorcami paliwa (k.598 i nast.);
- **18** : dokumentacja uzyskana z laptopów zabezpieczonego w (...), a w szczególności korespondencja mejlowa wraz z załącznikami (w tym tłumaczenia);
- **19** : dokumentacja K. i T. zabezpieczona w siedzibie prowadzenia działalności przez W. M., m.in. dotycząca ich założenia i zarejestrowania;
- **20** : dokumenty (...) zabezpieczone od E. K.;
- **21** : dokumentacja z akt skarbowego postępowania kontrolnego dotyczącego (...), w tym faktury, rejestry sprzedaży i zakupów VAT z 2014 r., deklaracje VAT-7, zestawienia płatności na rachunki (...) od (...) i z rachunków (...) na rzecz K. i T.; decyzja dotycząca (...) z 24.11.2015 r. i protokół z badania ksiąg;
- **22** : dokumenty z akt postępowania kontrolnego (...) wobec (...);
- **23** : dokumenty z akt postępowania kontrolnego (...) wobec (...), w tym dane z systemu (...), protokół z kontroli w (...) za okres 06-08.2014 r.;

oraz dokumenty:

- z podatkowych postępowań kontrolnych: dotyczące (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o.; korekty deklaracji (...) sp. z o.o. oraz wyniki dotyczącej jej kontroli wraz z decyzją (k.2-186: dokumenty złożone przez prokuratora 8.09.2016 r., w odrębnej obwolucie (tomie zatytułowanym Załącznik nr I));
- znajdujące się w 7 tomach akt postępowania kontrolnego (...) dotyczącego (...) sp. z o.o. (...).

Sąd zważył co następuje:

Mechanizm, który wykorzystany został przez członków zorganizowanej grupy przestępczej do osiągnięcia nielegalnych zysków był następujący: główną rolę pełniła w nim (...), która uchylała się od opodatkowania związanego z

handlem paliwem zawierając w składanych deklaracjach VAT-7 dane dotyczące rzeczywistego (abstrahując od faktycznych dostawców i nabywców): nabycia wewnątrzspółnotowego paliwa oraz jego sprzedaży krajowej, jak również fikcyjnego: krajowego nabycia tabletek (...) oraz ich wewnątrzspółnotowej dostawy. Symulowane transakcje biokomponentami miały na celu, jak określił to główny świadek oskarżenia, „optymalizację podatkową” (por. też np. k.55 zał. nr 5), tj. „nabywanie” przez (...) tego towaru z 23% VAT-em od podmiotu krajowego i potem jego „sprzedaż” spółce zarejestrowanej w innym państwie UE, pozwalały na wykazywanie co miesiąc fikcyjnego naliczonego podatku od towarów i usług, z czym wiązało się zaniżanie VAT-u należnego i co w konsekwencji prowadziło do uszczuplenia tego podatku (nieodprowadzenia na rachunek właściwego urzędu skarbowego, jako jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa), jak i narażania na jego bezpodstawny zwrot (poprzez deklarowanie organowi skarbowemu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy).

Rzeczywisty obrót paliwami przez (...), w świetle dokumentacji z nim związanej (m.in. dane dotyczące zagranicznych dostawców, pośredników (firmy transportujące do Polski, zajmujące się przeładunkiem, odprawą w urzędzie celnym (np. k.485-487 oraz tomy 42-49), jak i regulowaniem związanych z tym opłat), zeznania osób je reprezentujących, historii transakcji na rachunkach (...), EC oraz dostawców i odbiorców paliwa) nie budzi wątpliwości. Z punktu widzenia odpowiedzialności karnej oskarżonego kwestie związane z działalnością EC i powodami jej wykorzystywania w obrocie paliwami (szerzej na ten temat przy omawianiu powodów zmiany opisów czynu i kwalifikacji prawnych), jak też przyczynami fakturowania sprzedaży dla KARES Ś. sp.j. poprzez (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o., nie mają większego znaczenia. Wynikające z decyzji podatkowych i przebiegu postępowań kontrolnych wyliczenia zobowiązań podatkowych (...) są istotne tylko na tej płaszczyźnie działalności grupy, którą zgodnie z zasadą niezależnej odpowiedzialności współdziałających (art. 20 k.k.) można przypisać także oskarżonemu (w tym w granicach zasady z art. 21§2 k.k.). W ramach bezprawnej działalności miał on do zrealizowania swoje, wyznaczone w przestępczej strukturze zadania – odpowiada karnie za ich realizację, jak i znane mu ich konsekwencje, do których umyślnie zmierzał (świadomie, tak jak inni członkowie grupy, dążąc m.in. do osiągnięcia zamierzonego, przestępczego przysporzenia majątkowego). Brak jest natomiast podstaw do tego, aby przypisać mu wszystkie nielegalne zachowania, w tym te, które podejmowano w związku z nabyciem za granicą i sprzedażą paliwa w Polsce. Wyniki przewodu sądowego pozwalają usytuować A. M. w strukturze grupy, jako jej członka odpowiedzialnego za zbudowanie i funkcjonowanie znacznej części łańcucha firm (...) obrotu (...), który ostatecznie prowadził do niepłacenia przez (...) należnego VAT-u. Czym innym jest jednak przynależność do przestępczej organizacji (art. 258§1 k.k.), która może zajmować się różnorodną bezprawną działalnością (znaną jej członkom), a czym innym popełnienie w ramach tej grupy odrębnego przestępstwa (przestępstw). Danemu sprawcy można przypisać tylko czyn (te czyny), którego dotyczą świadomie zrealizowane przez niego (lub współników ramach ustalonego planu działania) i zamierzone, m.in. w ramach współsprawstwa, zachowania.

Głównym dowodem były wyjaśnienia i zeznania **D. M.**. To jeden z członków przestępczej grupy, wyznaczony do bardzo ważnych (z punktu widzenia jej celów) zadań związanych z funkcjonowaniem (...), mający dostęp do pieniędzy znajdujących się na jej kontach (jak i na rachunku EC) - cieszący się więc zaufaniem współników finansujących i „zarządzających” całym przedsięwzięciem. Opisał bardzo obszernie różne płaszczyzny działalności sprawców, wskazała kto i jakie pełnił role w przestępczej strukturze, kto i za co odpowiadał, czyje polecenia on wykonywał. Z analizy wyników wszystkich przesłuchań tego świadka wyłania się spójny, chronologicznie uporządkowany i logiczny obraz wydarzeń. Oczywiście początkowo nie ujawnił całego spektrum wiedzy związanego z działalnością przestępczą. Zdawał sobie sprawę, że im więcej mówi, tym bardziej obciąża także siebie – był ostrożny, gdyż nie znał zakresu wiedzy organów ścigania. Następnie - gdy m.in. okazywano mu poszczególne dokumenty, wypytywano o określone osoby i spółki, zadawano inne konkretne pytania – prostował wcześniejsze depozycje (np. k.1979: „chciałbym poprawić to, co było na początku”; k.2458: „może za pierwszym razem byłem w szoku...”), rozwijał lakonicznie przedstawione wcześniej wątki, opisywał szerzej działalność związaną z (...), sporządzał szkice wyjaśniające jej niektóre aspekty (k.2458v-2459).

Naiwnym byłoby przyjęcie założenia, że D. M. po dacie zatrzymania „stał się innym człowiekiem”, „błyskawicznie” się zresocjalizował, przewartościował swoje uprzednie postępowanie, z rozumiał błędy, nigdy w przyszłości ich nie

powtórzy i dlatego złożył takie, a nie inne wyjaśnienia. To nie wyrzuty sumienia determinowały jego postawę procesową, lecz chęć uniknięcia długoterminowej kary pozbawienia wolności decydowała o podjęciu współpracy z organami ścigania. Nie jest to motywacja naganna, a wręcz nawet, mając na uwadze interes organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, pożądana. Nie jest bowiem ważne czym kieruje się sprawca, o ile mówi prawdę. Przy zestawieniu danych wynikających z ww. dowodów (wymienionych na początku pkt **B.**), jak i własnych ocen sądu poczynionych w czasie z bezpośredniego kontaktu z tym mężczyzną w toku rozprawy, o ile jest to osoba weszła w konflikt z prawem (dotyczył on jednak przestępstw gospodarczych, a nie kryminalnych), to trudno uznać go za skrajnie zdemoralizowanego przestępcę, zdolnego do bezpodstawnego pomówienia innych, którego cechuje bezdusność. Opisując działania sprawcze, jak i udział w nich poszczególnych osób (m.in. M. S., V. L., M. C.) mówił prawdę. Pewne elementy jednak zataił (rzetelnie opisał współpracę z (...), jednak nie ujawnił szczegółów kontaktów z jej prezesem), inne starał się przedstawić w korzystnym dla siebie świetle (np. zapewniał, że nie zdawał sobie sprawy z fikcyjnego obrotu tabletkami; nie przypisywał jednak innym własnych działań sprawczych). Dlatego na rozprawie dążył do jak najszybszego odczytania wyjaśnień – nie dlatego, że nie wszystko pamiętał, lecz po to, aby uniknąć kolejnych sprzeczności pomiędzy nimi, a składanymi zeznaniami. Osoba, która w pewnym zakresie przedstawia fikcyjne dane, nie jest w stanie ich dokładnie powtórzyć po około dwóch latach. Nie wpłynęło to jednak na procesową rekonstrukcję wydarzeń. Nie było bowiem tak, że opisywał coś, co się nie wydarzyło (przypisywał tylko pewne zachowania innym „postaciom”) i co miałyby istotne znaczenie dla odpowiedzialności A. M.. Świadek zdawał sobie sprawę, z jakimi ludźmi współdziała, jakie mają możliwości i kontakty (mówił np. o obawie utraty życia, k.2352). Zmieniał wersję dotyczące danych osoby reprezentującej (...), tak jakby nie chciał obciążać oskarżonego. W trakcie przesłuchania na rozprawie sąd odniósł wrażenie, że obawiania się podsądnego, konsekwencji złożenia niekorzystnych dla niego zeznań. Najbardziej było to „widoczne” w momencie, gdy ten zadał mu pytanie o relacjonowane spotkanie go w towarzystwie (...). C. w sierpniu 2014 r. (zresztą tonem nacechowanym emocją, wręcz złością). D. M. odpowiadając starał się przedstawić tę sytuację jako przypadkową, deklarował niepewność co do tego, czy ww. byli razem (k.11 018; gdyby tak było, to z jakiego powodu „nieznajomy” miałby się z nim witać?). Skoro tak, to nie sposób uznać, że D. M. narażałby się na zemstę osób, które przecież wiedzą gdzie mieszka i przebywa, pomijając ich o zachowania, których się nie dopuścili.

Na podstawie innych dowodów można było zweryfikować wiarygodność poszczególnych aspektów depozycji tego świadka. Dowodów tych było bardzo dużo: dokumenty, dane znajdujące się w komputerach i telefonach (wykazy połączeń i kontaktów, sms-y, mejle, załączniki do nich), czy relacje świadków. Praktycznie każda kwestia, którą poruszał D. M., mogła zostać zbadana pod kątem jej prawdziwości.

Z protokołu oględzin iPhona D. M. wynika, że numery telefonów do M. C. (+37 128 282 010, +37 125 424 777), V. L. (k.2484, +37 129 411 511) i M. S. (k.2485, +37 129 289 603 i +41 787 228 640: kierunkowy do Szwajcarii, gdzie M. S. założył spółkę (...) k.681-694 i 700 zał. 17) zapisał on odpowiednio: 12.11.2012 r. (zmodyfikowano kontakt 20.09.2013 r.), 3.06.2013 r. (zmodyfikowano kontakt 20.09.2013 r.) i 30.06.2013 r. (zmodyfikowano kontakt 31.01.2014 r.). Zgadza się to z chronologią opisu poznania poszczególnych mężczyzn (k. 1979, 2408, 2438; już wtedy planowano przestępstwo, czego efektem było m.in. nabycie spółki w C. - dlatego w stanie faktycznym przyjęto, że grupa powstała w drugiej połowie 2013 r.). Przy czym M. S. prezes (...) znał już wcześniej (k.1131, 1979, 2408; poznał go z nim, jak i z V. L., M. C.), w tym z racji współpracy w (...) sp. z o.o. (dalej jako (...); por. też wzajemne kontakty k.10 290 i nast. oraz zał. nr 2, w tym notatka).

Numer telefonu A. M. (+37 120 078 001 k.2489) został zapisany przez D. M. 17.07.2013 r., zaś kontakt (...) (k.2488; ...) 29.10.2013 r. (wg prezesa (...) I. miał poznać w grudniu 2013 r. lub na początku stycznia 2014 r., k.1980). Z tego wniosek, że prezes (...) poznał oskarżonego i to znacznie wcześniej, niż deklarował (mówił o jednym, przypadkowym spotkaniu na Łotwie). Wpis (...) wskazuje na relacje koleżeńskie, a nie zawodowe (brak nazwiska, danych (...) itp.). Pochodzi zresztą sprzed kilku miesięcy od rozpoczęcia „fakturowania”. Pytany o ten kontakt świadek wyjaśnił, że uzyskał go „od C.” (k.2873), co tylko potwierdza znajomość tej osoby z oskarżonym.

D. M. szczegółowo opisał przebieg czynności związanych z „obrotem (...). Wskazywał na „zbiorcze” otrzymywanie (od (...)) i wystawianie przez (...) faktur, brak płatności ze strony kontrahentów tego towaru i niejasne dla niego przelewy

z kont M. S. (k.1099). W dalszej fazie przesłuchań podał więcej szczegółów – m.in. adresy mejlowe wykorzystywane w przekazywaniu korespondencji, jakie dane i dokumenty przesyłał i jakie otrzymywał za ich pośrednictwem, sposób obliczania wysokości wpłat na konta (...) itp. Znajdują one potwierdzenie w wydrukach mejli i wiadomości tekstowych (zob. oględziny komputerów i telefonów) wysyłanych i otrzymywanych przez niego i (...) (także jej pracowników).

D. M., jak i pozostali członkowie zorganizowanej grupy przestępczej, doskonale orientował się w mechanizmie jej działania jeśli chodzi o (...). Nieracjonalnym byłoby przyjęcie, że w ustalonych okolicznościach kontaktów (m.in. używanie nr tel. operatora amerykańskiego zarejestrowanego na EC – k.3035: miesięczna opłata za jego używanie w czerwcu 2014 r. to 3600 USD; zob. też k.1100) i obiegu dokumentów (m.in. zbiorcze wysyłanie i otrzymywanie faktur za dany miesiąc, podpisywanie kilku wersji umowy z (...) z datą wsteczną; sposób sporządzania i wysyłania CMR) nie wiedział, iż obrót tabletkami był fikcyjny. Sam zresztą początkowo przyznał, że „wiedział to na pewno” (k.1098v), a gdy wyszedł na wolności i satysfakcjonujący go wyrok się uprawomocnił, ponownie deklarował brak świadomości w tej kwestii. Wskazał też, że „optymalizacja podatkowa” miała na celu niepłacenie należnego VAT, a przelewane na rachunki (...) pieniądze „miały wracać na rachunek bankowy spółki” (k.1133). Osoba dopuszczona do nielimitowanego korzystania z pieniędzy na koncie EC (k.7920: wypłaty środków i używanie karty m.in. w W., R., M., B., Austrii, czy na Majorce), czy też towarzysząca M. S. podczas pobytu w W. związanego ze spotkaniem z przedstawicielem austriackiego przedsiębiorstwa przetwórstwa ropy (k.7125), jak i w trakcie wizyt u dyrektora (...) (k.8305; od maja 2013 r. to on reprezentował (...)), musiała cieszyć się ich dużym zaufaniem (k.1979: „on zaufał dla mnie”). Wtajemniczona była we wszystkie szczegóły przestępczych działań.

Trzeciego września 2014 r. (pierwsze przesłuchanie) D. M. opowiadał o A. N. jako o wspólniku (...), który mówił mu, że produkuje tabletki (k.1101). Deklarował, że nie wie jaką pełnił on rolę w tej spółce, ale to z nim się kontaktował (w tym osobiście, k.1101v: „zdjęcia tabletek (...) pokazywał mi na tablecie”) i to on, wspólnie z M. S., powiedział, że „jak chcę dalej pracować, to mam dalej to robić” (k.1099) oraz razem z „obu Maksimami” (S. i C., obaj zlecali płatności na rzecz (...) k.1133, 2409) zapewniał, że wszystko będzie dobrze (k.1100v). Poprzez A. N. miał też nawiązać kontakt ze spółkami węgierskimi, a on mówił mu, że to będzie „nowy klient” (k.1099v). Zaprzeczył, aby znał A. M., a rola „jakiegoś I.”, który „był jeszcze w spółce (...)” (k.1099), jawi się jako podrzędna (z nim miał się kontaktować w sprawie faktur). Potem jednak przypisywał mu działania związane praktycznie z całym spectrum „obrotu (...) (k.1980). Skoro była to postać fikcyjna (w sensie danych), to nie miał z tym żadnych dylematów moralnych. Wręcz „pasowało” mu opowiadanie o nn. (...) – wtedy przecież nikogo nie pomawiał. To z (...) rzekomo rozmawiał o umowie między (...), a (...) i od niego otrzymał mejlem wzór umowy (k.1980, 2439). Tę zaś (jej wersje) wysyłał i podpisywał oskarżony (co sam przyznał). (...) miał też wskazywać nowe konta (...) (k.1980) oraz informować o umowie podnajmu magazynu (k.1981) - te dane przekazywał przecież oskarżony (k.11 222), który decydował też o wykorzystaniu pomieszczeń przy ul. (...). Gdy świadek 13.10.2014 r. zdecydował się powiedzieć o wiele więcej niż poprzednio przyznał, że spotkał osobiście oskarżonego w towarzystwie (...) C. (k.2459), choć dalej utrzymywał, że ten z nim się nie kontaktował (widział go w areszcie i wiedział, że jest osadzony; później opisał też spotkanie z M. C. i (...) w restauracji w R. (k.2438), co jest dość zbieżne ze spotkaniem tego pierwszego wraz z oskarżonym w ww. mieście). Jednocześnie zmienił opis czynności, które miał podejmować A. N. – przyznał, że był on powiązany z (...) i dostarczał jej biokomponenty (co pokrywa się z dokumentami dotyczącymi (...) sp. z o.o.). Z treści jego wypowiedzi wynika, że pomylił nazwiska i mówiąc poprzednio o N., miał na myśli M. (k.2460v). Tak też i było, z tym, że było to zamierzone działanie ukierunkowane na ukrycie danych podsądnego.

Skoro mejle adresowane do (...) M. „pisał do N.” (k.1101), to automatycznie musiał zwrócić uwagę na dane adresowe i treść odpowiedzi (zawierające wpisy „a. M.” i „A. M.”; później korespondencja „podpisywana” była danymi oskarżonego; tak też było, co potem przyznał, k.2438v). Trudno zakładać, że jednostkowe dane z początkowej korespondencji mejlowej z (...), tj. (...) (k.598 zał. nr 17: mejl wysłany 31.01.2014 z adresu (...) do(...)w nagłówku „F. a. M. (...) podpis (...); zob. podobnie k.34, 37 i 38 zał. nr 18), na tyle utkwiły mu w pamięci, że po zatrzymaniu były jedynymi kojarzonymi ze „współpracy” z tą spółką.

Gdy 12.11.2014 r. funkcjonariusz (...) postanowił wyjaśnić sprzeczności dotyczące (...) i (...), świadek potwierdził istnienie takich osób, z tym, że pierwsza z nich miała być kierownicą powiązaną z (...), a co do drugiej potwierdził

wcześniejsze słowa (k.2440). Na rozprawie również nie powiedział prawdy, zeznawał niejasno, niespójnie, zasłaniał się niepamięcią (k.11 015v-11 016, 11 018v-11 019). To tylko utwierdza w przekonaniu, że w tym zakresie był nieszczerzy.

Sąd uważa, że D. M. opisując współpracę (...) z (...) wiedział, że w procesie „budowania” struktury związanej z „obrotem (...) wykorzystano „doświadczenie” i dokumentację wytworzoną w (...) (o czym niżej; pomysłodawcą powielenia tych działań był M. C.), w której pełnił ważną funkcję. W swoją wypowiedź wplótł więc niektóre, znane mu okoliczności dotyczące tej spółki, jak i pewne działania przypisał nn. (...), w ten sposób utrudniając dotarcie do prawdy związanej z rolą oskarżonego. Mówiąc o współpracy z (...) niejako „zamiennie” (przypisując je raz jednemu, raz drugiemu) wskazywał, jakie działania podejmowali (...) i (...) (k.1133: np. 4.09.2014 r., że dane wysyłał na adres podany przez tego pierwszego – wydruki mejli z akt sprawy zawierają dane drugiego). W dalszej części uzasadnienia zawarte będą rozważania dotyczące wzajemnych relacji na linii oskarżony-I. N. (1). Najprawdopodobniej niektóre zachowania (...) z relacji D. M. (wpis (...) mógł być związany także z (...) brak połączeń z tym numerem z zestawieniu z k.10 285 i nast., a świadek mówił o takich z numerem (...) k.1980, potem zmienił wyjaśnienia k.2438), były udziałem właśnie tego znajomego oskarżonego, wykonującego we współdziałaniu z nim szereg czynności związanych ze spółkami fakturującymi „obrót” tabletkami. Inne zapewne realizował M. C. (nadzorujący „obrót” tabletkami; k.2459: „ja nie mówiłem o M. C. (4), bo nie wiedziałem co mówić podczas pierwszego przesłuchania”; k.2409v: „o węgierskich firmach powiedział C.”; k.4887, 2911v), zaś kolejne oskarżony (por. też k.2460v).

Naiwne są tłumaczenia świadka co do tego, że nie kontaktował się z prezesem (...) (k.1981) i nie pamięta danych osoby podpisującej faktury (...) (k.1099) – otrzymał ich przecież prawie 100 (z pełnymi danymi oskarżonego) i podpisał. Jak mógłby nie zwrócić uwagi na dane kontrahenta? Były one też zawarte w nagłówku (poprzedzały adres) i końcowej części („podpis”) korespondencji mejlowej z (...), jak i załącznikach. Taka treść wyjaśnień to kolejny dowód na próbę zatajenia danych sprawy i wyjaśnienia jego roli w grupie. Wyjaśnienia z 12 listopada 2014 r. przekonują, że pamiętał ww. dane personalne (k.2438v).

Możliwe, że było to związane z wcześniejszą działalnością D. M. w (...). Gdyby powiedział co działo się w tej firmie, mogłoby się okazać, że powiększy się zakres zarzutów także wobec niego. Być może też obawiał się obciążać osadzonego (bez skrupułów opowiadał zaś o roli osób, które nie zostały zatrzymane) nie będąc pewnym, czy ten w końcu nie zdecyduje się współpracować z prokuratorem tak jak on. Wtedy mogłoby się okazać, że nie tylko art. 60§3 k.k. nie ma zastosowania, ale zakres odpowiedzialności ww. uległby być może rozszerzeniu.

Niejasne są też wyjaśnienia D. M. co do podstaw wyliczenia wartości przelewanych na rachunki (...). Raz miało to być 4% od wartości sprzedaży tabletek przez (...) (k.1099, 1101, 1133, 2459, 2409), innym razem 4% miało być wyliczane przez (...) (k.2409v), 18.12.2014 r. tłumaczył, że były to 4% od kwoty brutto ujętej w fakturach sprzedaży paliwa przez (...) (k.3017, por. też k.3064). Sumy przelewane przez (...) na rachunki (...) nie odpowiadają ani 4% wartości jej obrotów, ani też 4% wartości z wystawionych przez (...) faktur na rzecz „odbiorców (...)”. Końcowo jej prezes przyznał, że „wysyłał na konto (...) różne kwoty” (k.4887). Były mu one „narzucane z zewnątrz” (k.2910v), a przelewy służyły realizacji czynności, o których mowa w art. 299 k.k.

Złożone przed sądem zeznania w toku swobodnej wypowiedzi przekonują, że nie było żadnego (...). Gdyby faktycznie istniała osoba o takich danych, zaangażowana w proceder związany z tabletkami i to w takim zakresie, o którym wcześniej świadek wyjaśniał, to z pewnością imię te pojawiłoby się w treści jego wypowiedzi (a nie tylko (...) k.11 013; k.11 017).

Omówienie zapisów umów między spółkami z łańcuchów „obrotów (...):

W większości umowy mają charakter ogólnikowy, w istotnych sprawach odwołują się do szczegółowych informacji zawartych w fakturach (por. m.in. k.20v, 23v zał. 19; k.603-604 zał. 17; k.72, 73). Te, które sporządzono po 17.03.2014 r. (data zawiadomienia o kontroli w K.), są bardziej rozbudowane, ale i tak, jak na skalę obrotów, można ocenić je jako lakoniczne.

W sytuacji rzeczywistej współpracy handlowej, kontrahenci starają się jak najlepiej zabezpieczyć własne interesy, aby przede wszystkim uniknąć straty związanej z nierzetelnością drugiej strony (czy też chociażby jej upadłością). Przy takiej skali obrotów niespotykanym jest w realiach rynkowych, aby towar był wydawany bez jakiegokolwiek gwarancji płatności, jak również przedpłaty, zaliczki, szczególnie w początkowej fazie współpracy między danymi firmami (brak danych, aby sprzedający sprawdzał np. kondycję finansową kupującego). Ponadto ze studwudziestodniowym terminem płatności (miał uzasadnić brak przepływów finansowych między spółkami w co najmniej tak długim okresie; najprawdopodobniej dlatego przyjęto też kwartalne rozliczenie VAT firm-„znikających podatników”; skoro po upływie trzech miesięcy bezprawne działania były nadal możliwe (wszczęcie kontroli w K. nie zatamowało ich), to je kontynuowano).

Wg obrony (stanowisko z mowy końcowej) jest to „zwykły” termin w obrocie handlowym. Po pierwsze: skoro towar w ciągu paru dni kilka razy zmieniał właściciela, to czemu miały służyć tak długie terminy płatności? Po drugie: praktyka zawodowa (rozpoznanie innych spraw o charakterze gospodarczym) wskazuje, że przy normalnej, krajowej (w eksporcie mogą wystąpić dłuższe terminy ubezpieczanych transakcji) współpracy między przedsiębiorcami tzw. kredyt kupiecki udzielany jest na kilkanaście, do kilkudziesięciu dni (np. wg badań „Gazety Prawnej” najdłuższy kredyt kupiecki może oscylować w granicach 2 miesięcy; k.10 920: dla prezesa (...) sp. z o.o. atrakcyjnym był termin 21-dniowy). Tak długi, tj. 120 dni, przy „normalnej” współpracy niesie przecież m.in. olbrzymie ryzyko utraty płynności finansowej. Ponadto żaden przedsiębiorca mający możliwość dysponowania milionami złotych (USD, czy EUR) przez ponad 100 dni, nie przeleje ich wcześniej na rzecz kontrahenta. Tego typu działania są wręcz niespotykane w obrocie gospodarczym. Obracając taką sumą, jak i nawet przechowując ją w banku, może przecież uzyskać przysporzenie majątkowe. W tej sprawie zaś dokumenty wskazują – abstrahując od ich rzetelności - że było inaczej (por. załączniki przelewów do pism dotyczących płatności na rzecz P. i C.; np. 10 dni po wystawieniu faktury: k.9763, k.130 i 132 zał. 11 tom 1 oraz karty następne).

Oskarżony i przesłuchani świadkowie-prezesi tłumaczyli takie rozwiązania zaufaniem i znajomością. Nie wskazywali natomiast na zażyłe stosunki towarzyskie czy inne, które miałyby ich łączyć. Sąd uważa, że jedyne, jakie można w ich przypadku stwierdzić, które prowadziły do sygnowania umów, faktur i innych dokumentów, to powiązania w ramach przestępczej struktury.

Zupełnie inaczej wyglądają umowy (i załączniki do nich) dotyczące współpracy (...) z różnymi firmami w zakresie handlu paliwami (por. m.in. zał. 17, np. k.357-362). Obszernie regulują one prawa i obowiązki stron, w należyтым stopniu zabezpieczają ich interesy na wypadek nierzetelności kontrahenta, nienależytego wywiązania się przez niego z postanowień kontraktu, czy też naruszenia przepisów prawa podatkowego.

W dokumentacji K. znajdującej się w biurze (...), 3 września 2014 r. odnaleziono m.in. zawierający 11 punktów egzemplarz umowy między ww. spółką, a (...) z datą „16-12-2013” (k.6944-6945, 6952). Dołączono go także do odpowiedzi na pismo z (...) Urzędu Skarbowego w B. (dalej jako (...)), które organ podatkowy otrzymał 17.04.2014 r. (k.44 i 72). W porównaniu z dziesięciopunktowym kontraktem, który A. K. (2) przesłała 11.04.2014 r. mejlem urzędnikowi (...) (k.109, 110), zawiera on dodatkowy zapis ujęty w pkt. 4. Oczywiście jest więc, że 11.04.2014 r. księgowa nie dysponowała „zmienioną” umową, gdyż w przeciwnym razie to właśnie ją przekazałaby w toku kontroli. Sporządzono ją więc między 11, a 17 kwietnia 2014 r. (za okres styczeń-marzec 2014 r. brak faktur dotyczących podnajmu magazynu przez K. k.6945; por. k.62v zał. 15: faktury od maja, pierwsza za kwiecień 2014 r.) w celu urealnienia istnienia i przechowywania towaru ujętego w fakturach - zmieniony pkt. 4. dotyczy właśnie kwestii związanych z możliwością jego magazynowania (w toku kontroli 9.04.2014 r. A. M. twierdził, że towar nie „przechodził” przez magazyn (...) i był przywożony „przy okazji”; brak ewidencji magazynowej k.84v), które pojawiły się też w tożsamym okresie w „nowej” umowie między (...) i (...) (k.111-112: istniała już 11.04.2014 r.) oraz między (...), a T..

Daty i treść korespondencji mejlowej między (...) a (...) nie pozostawiają też wątpliwości w jakich okresach sporządzano i podpisywano kolejne wersje umowy z datą „18-12-2013” (a. k.603-604 zał. 17, 1980; b. k.109, 111-112

oraz c. k.35-36 zał. nr 18 – k.44 zał. 18: wysyłając fakturę z 12.05.2014 r. powołano się na „zmieniony” §3; por. też wyjaśnienia D. M. co do mejla z początku lutego wraz z umową k.2438v i 2439).

O „wytwarzaniu” antydatowanych dokumentów świadczy też analiza zamówień między poszczególnymi spółkami. Zestawienie depozycji A. M. i V. M. wskazuje, że po otrzymaniu zamówienia z (...) na określoną partię towaru, oskarżony zlecał jej dostawę przez K.. Tymczasem pierwsze zamówienie z (...) do (...) datowane jest na „28.12.2013” (k.113; dostawa ma dotyczyć 140 000 i 130 000 tabletek odpowiednio do 2 i do 3.01.2014 r.; część zamówień sfałszowano k.4891-4892, 4888), zaś to z (...) do K. zawiera datę „27.12.2013” (k.116, dotyczy dwóch partii po 220 000 (...)). Tak jakby prezes (...) dzień wcześniej wiedział, że nazajutrz otrzyma zlecenie od (...) (tak samo w przypadku kolejnego: k.114 i 117).

Ponadto zamówienia nie zawierają żadnych warunków ich realizacji, co przy tej skali i wartości obrotów jest niespotykane w wolnorynkowych realiach handlowych (nie wiadomo m.in. w jaki sposób i gdzie ma nastąpić dostawa oraz odbiór towaru). Zapewne pośpiech związany z terminem udzielenia odpowiedzi na pytania urzędu skarbowego miał wpływ na zaistnienie opisanych wyżej sprzeczności w preparowanych dokumentach.

Sposób formułowania niektórych zwrotów w języku polskim wskazuje, że umowy sporządzane były przez obcokrajowca (np. pkt. 3. kontraktu między (...), a (...): „w celu zorganizowania (powinno być przechowywania) (...) wysłanie (zamiast wysłania) do klientów kupującego”; pkt. 12. i 13. stanowią jedną całość k.112; por. też treść §1 k.73). Nie zadano więc sobie trudu, aby wyeliminować chociażby błędy stylistyczne. Możliwe, że jeśli chodzi o dokumenty, to także bazowano na „sprawdzonych rozwiązanych” w ramach funkcjonowania (...).

Nieprzypadkowo „pierwsze” umowy (w tym te potem „zmodyfikowane”) są praktycznie identyczne z tą między (...) sp. z o.o. (zakończenie jej działalności zajął się z początkiem przestępczych zachowań w tej sprawie; także została sprzedana Białorusinowi z obwodu m. k.11 266), a (...) (k.11 276). Podobna jest też stylistyka faktur wystawianych przez (...) (zał. 11 tom 2) z tymi, w których jako sprzedający (...) figuruje (...) sp. z o.o., a których pliki przechowywał w swoim telefonie prezes (...) (k.2678-2682 oraz 2673; por. też faktury (...) z k.356-358 zał. 18 oraz te w jęz. angielskim, z (...) w nagłówku, z tomu 51). (...) należała” do M. C., który był pomysłodawcą „optymalizacji podatkowej” z wykorzystaniem (...) (k.1133, 2459-2461, 2410, 2438). Taki sam mechanizm realizował zapewne wcześniej w (...) (k.2460v: M. C., na podstawie tego, że (...) funkcjonowała bardzo dobrze, tj. eksportowała te biokomponenty (co najmniej od marca 2013 r. k.2693), powiedział, aby tym samym zajmować się w (...).”; k.2409v; k.2410v: „C. powiedział, że stare sprawdzone lepsze od nowego”; k.11 275-11 282). Reprezentował ją m.in. D. M., sprzedając towar (paliwo, np. k.2812 i 5026v; k.3085 i 3065: znał hasło do komputera tej firmy) M. S. (k.2460v). Tak jak i spółki przewijające się w tej sprawie, (...) funkcjonowała w „wirtualnym biurze” w K., nie mając majątku (k.2684; J. N. pracowała na jej rzecz w W-wie k.10 705). Także na jej rzecz tabletki miała przewozić z K. do R. (wg CMR) firma (...) (k.352-354 zał. 18; por. zeznania S. N. co do krajów, miast i kierunków transportu). Część korespondencji mejlowej dotycząca (...), w 2014 r. wysyłana była też na adres (...) (np. k.608: 7.02.2014 na adres (...) przysłała korespondencja adresowana też do petrolconcept@gmail.com związana w ze współpracą (...) z (...), od której też (...) kupowała paliwo, jako „kontynuator” współpracy z (...) zob. np. k.8305-8307). A. S. zwracał się do (...) o wypłatę zaległych należności od (...) i uzyskał odpowiedź (k.629 zał. 17; k.2691: jego dane D. M. ma w swoim tel.), co także wskazuje na powiązania „organizacyjne” ww. spółek. (...) sp. z o.o. przewija się też jako obsługiwany podmiot w korespondencji mejlowej biura W. M. (k.5219).

W oparciu o powyższe dane można sformułować tezę, że dokumentacja wytworzona w ramach działalności (...), posłużyła w 2014 r. sprawcom do realizacji bezprawnych działań z wykorzystaniem m.in. spółek (...) (dysponując plikami elektronicznymi zmieniono tylko w nich dane). Trudno uwierzyć też w to, że J. N. przypadkowo trafiła do (...), a potem (...), wcześniej pracując dla (...) (co oczywiście nie oznacza, że popełniła przestępstwo).

Analiza okoliczności „współpracy” między spółkami, treści faktur, zleceń płatności, korzystania z pomieszczeń przy ul. (...):

Treść mejla wysłanego 31.01.2014 r. z adresu „a. M. (...) _” na adres (...) wskazuje, że w ww. dacie nastąpił pierwszy formalny kontakt między (...) i (...) (przyczyny umieszczenia pod tekstem danych (...) zostały już omówione). Gdyby rzeczywiście umowę o współpracy podpisano 18.12.2013 r., a sprzedaż fakturowana rozpoczęła się 2 stycznia 2014 r., to ostatniego dnia tego miesiąca przedstawiciel sprzedającego nie musiałby się przedstawiać nabywcy, ani przysyłać 5.02.2014 r. umowy (por. zał. 17 tom 3 k.598, 603-604). „Kompletowanie dokumentów za styczeń” świadczy o zbiorczym (a nie po każdej transakcji) wystawianiu faktur sprzedaży, co znajduje odzwierciedlenie w ich przesyłaniu (zob. k.603 (za styczeń 5.02), 642 (za luty 11.03) i nast. zał. 17, ostatni mejl k.773 oraz k.4, 18 (za marzec 7.04), 43 i 53 (za kwiecień 7 i 16.05), 81 (za maj 9.06), 124 (za czerwiec 7.07), 221-226 (za lipiec 7.08) zał. 18). Było to (mejle) ukierunkowane tylko i wyłącznie na wywiązanie się w terminie z obowiązku podatkowego dotyczącego złożenia deklaracji VAT-7 do 25 dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedzający (k.603 zał. 17: „przesyłamy (...) w celu przygotowania sprawozdania za styczeń 2014. Wszystkie podpisane i podstemplowane dokumenty zostaną wysłane do Państwa pocztą w możliwie najkrótszym czasie”).

Pomyłki w treści styczniowych plików elektronicznych faktur (zamiast sztuk tabletek – tony; zamiast ceny w zł – euro; powielenie dowodu wewnętrznego k.606 zał. 17) także pośrednio świadczą o tym, że wystawiająca je osoba nie miała do czynienia z ujętym w nich towarem. Ostatnie mejle z okresu 7-11.08.2014 r. dotyczą faktur z datami z lipca 2014 r. (k.221-226 zał. 18). Kolejnych w tej formie nie wysłano z uwagi na zatrzymanie prezesa (...) (3.09.2014 r.) oraz oskarżonego (9.09.2014 r.).

Faktury, które obrazowały transakcje (...) między poszczególnymi spółkami zawierają szereg błędów świadczących o braku staranności, która powinna cechować wystawców tego rodzaju dokumentów (tj. przedsiębiorców, realizujących przecież umowy sprzedaży o wielomilionowej wartości). Ta okoliczność także potwierdza brak realnego obrotu tabletkami. Przy czym, im „bliżej” finalnego kontrahenta (...), tym błędów jest mniej. W przypadku (...) i (...) starano się, aby z dokumentacji księgowej (w tym wystawianych przez nie fakturach) wynikała zgodność danych – formalnie tak było, jednak faktury zawierały fikcyjne okoliczności, co przełożyło się na nierzetelność zapisów w ewidencji zakupu i sprzedaży VAT, jak i treść deklaracji VAT-7.

Pierwsza faktura L. datowana jest na 27.12.2013 r. (zał. 15 tom 2 k.126) i dotyczy sprzedaży (...) 000 tabletek po 5,47 zł za sztukę, o łącznej wartości 269 124 zł brutto. W lewym dolnym rogu widnieją rubryki: „otrzymujący fakturę imię i nazwisko”, niżej (...) (podpis wystawcy faktury (lub osoby uprawnionej)”, zaś na środku u dołu „wystawiający fakturę imię nazwisko” i niżej „V. M. (2) (podpis wystawcy faktury (lub osoby uprawnionej)”. Ich analiza nie pozwala na jednoznaczne określenie kto reprezentuje sprzedawcę (ten sporządza ww. dokument), a kto nabywcę towaru. Jest on dalej fakturowany przez K. na (...) sp. z o.o. (k.124 zał. 15 tom 2, dalej jako H.), a dokument nr (...) zawiera takie same rubryki, jak wyżej opisane – w pierwszej figurują dane V. M., zaś w prawym dolnym rogu (...) jako wystawiająca. Choć termin płatności wynosi 120 dni, to już 10 i 15.01.2014 r. oraz 27.02.2014 r. (k.94 i 113 tom 2 zał. 15) z tytułu tej sprzedaży następują wpłaty z rachunku H. na konto K. w łącznej kwocie 3000 zł – wydatkowane są na bieżącą działalność (np. koszt tokena, opłaty za biura wirtualne, wpłaty do urzędu skarbowego). Sporządzane jest też pismo z datą 27.01.2014 r., z którego wynika prośba L. kierowana do K. o wpłaty z faktury nr (...) na rzecz M. S. (k.80 ww. zał.; dostawcą tabletek ma być B. L. z siedzibą w S.). Gdy na rachunek (...)03.2014 r. wpływa 231 518,40 zł z konta H., 231 000 zł z tej sumy jest nazajutrz transferowane na rzecz M. S. (k.79 ww. zał.). Z zapisów korespondencji mejlowej między W. M. i współdziałającym z oskarżonym I. N. (1) wynika, że kontrolowali oni także (...) sp. z o.o. (k.5159, 5160, 5221, 5314). Z wysokim prawdopodobieństwem można więc założyć, że „optymalizacja podatkowa” poprzez wystawienie tzw. „pustych” faktur, była praktykowana nie tylko w ramach (...), lecz na mniejszą skalę mogła dotyczyć też innych podmiotów (zob. też wcześniejsze rozważania dotyczące m.in. (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o.). Przesądzenie tej kwestii w tym procesie nie jest jednak konieczne.

Kolejne faktury L. na rzecz K. - tj. z datami ze stycznia i lutego 2014 r. - zawierają nadruk (...) – w rubryce „otrzymujący fakturę”, zaś w pozycji „wystawiający fakturę” figurują dane (...). Z dokumentów dotyczących K., jak i zeznań jej „prezesa” nie wynika, aby spółka korzystała z usług jakiegokolwiek osoby o takich, czy innych danych (wszystkie czynności rzekomo realizował sam V. M.). W marcu 2014 r. (w sensie ujętych dat na fakturach) wykasowano rubryki

z imieniem i nazwiskiem ww. kobiety (k.83-85 tom 2 zał. 15), zaś od kwietnia 2014 r. w tym miejscu pojawił się wpis: (...), jako wystawiający (co jest sprzeczne z istotą transakcji, gdyż on ma reprezentować nabywcę) dokument sprzedaży (k.72v ww. zał.).

Znajdujące się w dokumentacji księgowej, jak i przedkładane przez K., faktury wystawione na rzecz (...) z datami ze stycznia i lutego 2014 r. wskazują, że sporządzono je wykorzystując „szablon” tej z 27.12.2013 r. o nr (...) (na rzecz H.). Nie zadbano nawet o to, aby w pozycji w prawym dolnym rogu wpisać poprawne dane – dalej figuruje tam (...) (k.31 i nast.; por. też opis błędów i różnic poszczególnych wersji tej samej faktury k.3495-3508). Istnieją różne wersje tego samego dokumentu finansowego, co świadczy o tym, że nie były one drukowane jednocześnie (por. np. k.3497-3499). Najbardziej „dopracowane” są te z biura (...) (por. zał. 14) – prawidłowo zedytowano w nich już rubryki u dołu, zawierają one też pieczęcie (firmowa i imienna prezesa), jak i podpisy osób reprezentujących. Wbrew wskazanym w nich datom - chodzi o faktury z pierwszych dwóch dekad stycznia - wystawiono je po 21.01.2014 r. Tego dnia bowiem zawarto umowę z I. G., na podstawie której K. zmieniła siedzibę na ul. (...), który to adres ujęto w każdej fakturze tej firmy znajdującej się w biurze (...) (te z biura (...) są z adresem przy ul. (...), w niektórych złożonych w toku kontroli wykasowano rubrykę z danymi (...), w pozostałych widnieją jej dane i podpis).

Sąd uważa, że tak jak w przypadku sporządzania faktur za dany miesiąc przez (...) dla (...), także faktury od K. dla (...) za dany okres rozliczeniowy (chodzi o deklaracje VAT-7) były sporządzane jednorazowo (z dziennika korespondencji (...) także wynika, że odsyłano je podpisane „zbiorczo” k.9856). Bardziej dbano o wiarygodność dowodów księgowych przedkładanych do biura (...), niż o dokumentację rachunkową jej „dostawców”. Kontrola podatkowa w K., o której informację sprawy uzyskali nie później niż 17.03.2014 r. (k.25 tom 1 zał. 15), spowodowała, że więcej uwagi poświęcano „dopracowaniu” dokumentów świadczących o obrocie (...). Oprócz „weryfikacji” umów sprzedaży i podnajęcia „kontrahentom” magazynu przy ul. (...), bardziej wnikliwe czytano wystawiane dokumenty. Od marca 2014 r. (faktury za ten miesiąc drukowano na początku kwietnia) wyeliminowano np. powtarzający się w każdej z wersji faktur ze stycznia i lutego - dostarczanych do biura A. K. - zapis „Słownie: Dziewiętnaście milionów czterysta czterdzieści trzy tysiąc dwieście pięćdziesiąt pięć i zero groszy” (k.121-144 zał. 14; kwota 19 443 225 zł pojawia się po raz pierwszy na fakturach z czerwca 2014 r.).

R. B. dokładnie opisała zdarzenia, które skutkowały nabyciem przez nią spółki (k.5585-5587, tłumaczenie k.5600-5603). Jej logiczna i wewnętrznie spójna relacja nie budzi żadnych wątpliwości co do prawdziwości podanych faktów. Jest zgodna z doświadczeniem życiowym (wpisuje się w znany wręcz powszechnie schemat działalności grup przestępczych, wykorzystujących za niewielką opłatą do własnych celów tzw. „słupy”, tj. figurantów, często nieświadomych konsekwencji własnych czynności) i pokrywa się z depozycjami **R. M.** (k.5581-5582, tłumaczenie k.5596-5599). Nieprzypadkowo na „prezesów” tzw. „znikających podatników” (firmy wykorzystywane do wyłudzenia lub uszczuplenia VAT, nie prowadzące w praktyce działalności gospodarczej; wystawiające „puste” faktury, następnie znikające, pozostawiające po sobie nieuregulowane kwoty podatku należnego, odliczanego przez kolejny podmiot w łańcuchu transakcji) wybrano obywateli Białorusi (także takie osoby nabyły niektóre spółki zaangażowane w przestępczy proceder, po jego ujawnieniu, np. M. L. – T.; zob. też np. k.5253-5261, k.11 333 ((...) sp. z o.o.)). To kraj nie pozostający w strukturach UE, zaś przepływ danych między jego organami (ścigania, czy skarbowymi), jest w związku z tym sformalizowany i czasochłonny (zob. dokumenty z realizacji pomocy prawnej (k.5580-5605), w tym dane co do **M. K.** ((...)), który wg matki od 2010 r. mieszka w Rosji, gdzie pracuje, a ona nie zna jego adresu i nr tel.). Białorusini przewijający się w tej sprawie mieszkają w obwodzie m. – zasadnym jest więc przyjęcie, że członek (członkowie) grupy znają region tego kraju i dlatego właśnie stamtąd pochodziły osoby nakłaniane do formalnego nabycia polskich podmiotów prawa handlowego. Nie istnieje żaden dowód wskazujący na to, że zarządzały one nimi, a spółki rzeczywiście prowadziły działalność handlową.

Z korespondencji prowadzonej z W. M. z adresów (...), (...), jak i (...) (od tej spółki (...) kupowało produkty chemiczne) wynika, że „funkcjonowaniem” L. i L. oraz wykorzystywaniem ich w bezprawnej działalności zajmowali się członkowie grupy, w tym oskarżony (por. k.5336-5353: (...) sp. z o.o. wystawiała faktury na rzecz (...) sp. z o.o., zlecając płatność na rzecz M. S. i wskazując (...) jako dostawcę towarów; I. N. w relacjach z ww. księgowym występuje także w jego imieniu, działa niejako na zlecenie A. M. – współsprawstwo). De facto więc obrót (...) funkcjonował tylko

w formie papierowej (m.in. umowy, faktury, dowody wewnętrzne, dokumenty związane z płatnościami, operacje na rachunkach), pomiędzy podmiotami ((...), K., T., L., K. oraz (...)) „sterowanymi” przez te same osoby (oskarżony, I. N. i ewentualnie inne, współdziałające z nimi) - wypełniające określone zadania w ramach planu przestępczej organizacji - i ukierunkowany był na osiągnięcie bezprawnych korzyści majątkowych.

Porównanie cen zbycia i następczej sprzedaży towaru wskazuje, że czasami ta druga transakcja miała niższą wartość niż pierwsza, co w przypadku faktycznego obrotu nie znajduje ekonomicznego uzasadnienia (por. sprzedaż z marca i kwietnia (...)T.; k.7008-7012). Tylko w razie fikcyjnego nie wywołuje ujemnych skutków finansowych, zagrażających stabilności płatniczej podmiotu, który sprzedaje taniej niż kupuje. Część przesłuchanych „prezesów” twierdziła, że ich zarobek miał wynikać z „prowizji” związanej z ilością sprzedanego towaru, a nie z jego marżą handlową (oczywistą w przypadku normalnego obrotu w realiach gospodarki wolnorynkowej). Faktycznie obiecano im wynagrodzenie, które zapewne otrzymali (choć twierdzili, że tak się nie stało), ale nie miało ono żadnego związku z transakcjami gospodarczymi – wynikało z realizacji czynności, które umożliwiły przestępcze wykorzystanie spółek prawa handlowego do „malwersacji” podatkowych.

Jeśli chodzi o dokumenty dotyczące finalnej płatności na rzecz P. – jak i na konta M. S. (L.#K.; beneficjent (...)) - to sporządzono je wyłącznie po to, aby wykazać płatność za nieistniejący towar. Zlecenia płatności miały urealnić dane z faktur, a jednocześnie utrudnić (wręcz uniemożliwić) weryfikację przepływów finansowych wykazanych w załączonych do ww. pism wydrukach bankowych - tym samym stwierdzenie przestępczego pochodzenia korzyści majątkowych wynikających z uszczuplenia VAT, transferowanych z i na rachunki poszczególnych spółek (ograniczały też ryzyko, że któryś z podmiotów w transakcji łańcuchowej (osób mających dostęp do rachunku wskazanego w fakturze), po otrzymaniu środków na swoje konto, zachowa się w sposób odmienny, niż w przyjętych założeniach).

Producentem (...) jest F. (...) z siedzibą w USA, u którego można kupić je bezpośrednio (k.350; materiały dotyczące tego produktu dołączone do odpowiedzi K. na pytania (...) są ogólnodostępne k.385). Nie miało więc żadnego racjonalnego uzasadnienia angażowanie wielu podmiotów w transakcje, które poprzedzały jego „nabycie” przez (...).

Z pism T. do (...) z kwietniową datą (np. k.11 346-11 348) wynika, że wyznacznikiem 15% wartości przedpłaty jest „cena w lutym”, zaś w tym miesiącu żadnych transakcji w linii (...) - (...) nie było. Najprawdopodobniej - tak jak w przypadku innych dokumentów wykorzystanych w działalności przestępczej - pismo to opracowano z „szablonu” zawierającego takie dane.

Pisma (...) do T. wskazują, że płatności na rzecz P. zrealizowała spółka kierowana przez oskarżonego (k.3649-3672; k.11 350: „nasza spółka zrealizowała Państwa wnioski (...) dotyczące płatności”). Na jej rachunkach, jak i (...) (por. pisma dot. (...) z k.9764 i nast.; dane na płytach CD z (...), (...), (...) oraz wydruki z kont w (...) i banku łotewskiego – rachunek (...)) nie ma takich operacji i nic nie wskazuje na to, aby kiedykolwiek któraś z tych spółek miała konta firmowe w B.w H., czy też brytyjskim Banku (...). Ponadto nie wiadomo dlaczego beneficjentem niektórych przelewów miałyby być (...)w siedzibą w D. (k.6912-6916, k.11 367), skoro żaden z kontrahentów (...) (ani ona k.9787 i nast.) nie wnioskował o płatność na rzecz tej spółki (dokumenty z nią związane pojawiają się po aresztowaniu A. M.: k.6907-6916, celem rozliczenia przez księgową płatności za towar o wartości wskazanej w poświadczających nieprawdę fakturach).

Marginalnie tylko należy zauważyć, że (...) ((...); od 1991 r. z siedzibą w L.), w 2004 r., wg raportu F. G., był największą i najprężniejszą spółką giełdową na świecie, jednym z pięciu liderów wśród banków, które wykazują się ponadprzeciętnym tempem wzrostu. W lipcu 2012 bank został oskarżony o „umożliwienie meksykańskim kartelom prania brudnych pieniędzy, oferowanie usług bankowych instytucjom wspierającym A. oraz omijanie embarga nałożonego na Iran” - takie zarzuty postawili (...), największemu europejskiemu bankowi, amerykańscy senatorzy. W listopadzie 2014 roku bank został oskarżony przez władze Belgii o to, że „świadomie promował oszustwa podatkowe

dokonywane przez spółki offshore". Prokurator prowadzący sprawę oskarżył (...) o „oszustwa, pranie brudnych pieniędzy, działania kryminalne i niezgodne z prawem wykonywanie zawodu pośrednika finansowego”.

Łańcuch zleceń płatności na rzecz P. ostatecznie kończy się na „odbiorcach (...) od (...) (k.9763 i nast.; wyniki pomocy prawnej na Łotwie wskazują, że towar sprzedawany był nieustalonemu podmiotowi we W. (IT), a wartość transakcji odpowiada wartości nabycia towaru - k.7566, 7592v; spółki zarejestrowane na W. fakturowały go zaś na kilkanaście podmiotów łotewskich – zob. faktury tom 51; brak danych, aby któraś z firm sprzedała ten towar osobie/osobom, które wykorzystały do zgodnie z przeznaczeniem). Ich przedstawiciele, których udało się przesłuchać, zaprzeczyli, aby prowadzili działalność, w tym zarządzali spółkami na W., czy Łotwie (k.7063, 7081 i 7092). Z relacji **O. S.** wynika, że został on wykorzystany jako „figurant” w (...) (...), a jego podpisy zostały podrobione. Tak też było w przypadku **O. B.** (prezes (...); z czynności związanych z wideokonferencją wynika, że jest uzależniony od alkoholu (k.11 395), a właśnie tacy ludzie często padają „ofiarami” przestępców gospodarczych; por. np. oryginalne podpisy tego świadka k.7063-7067v oraz inne na fakturach k.10 123 i nast.) i **D. C.** (prezes T. S. (...)), którzy nie znają żadnej z osób związanych z obrotem (...) (w tym D. M., który jako prezes (...), miał przecież sprzedawać „ich” firmom towar o wartości liczonej w milionach euro; ich dane oraz kopie paszportów sprawcy pozyskali najprawdopodobniej w związku zarejestrowaniem ww. osób jako członków zarządu spółek (...) k.7058-7059).

Po zatrzymaniu prezesów (...) i (...) firmy z łańcucha transakcji (...) zakończyły swoją działalność (chodzi o wystawienie faktur i związany z nimi wykazywany obrót). Taki sam skutek nastąpił w drugiej połowie 2014 r. w przypadku (...) (19.11.2014 r. wykreślona z rejestru płatników VAT, w związku z postanowieniem Państwowego Urzędu Skarbowego o wstrzymaniu działalności gospodarczej płatnika podatków), (...) (...) (14.08.2014 r. wykreślona z rejestru płatników VAT, w związku z niezłożeniem dokumentów w celu sprawdzenia rozliczeń (...)), (...) (22.10.2014 r. wykreślona z rejestru płatników VAT, w związku z niezłożeniem deklaracji (...)), T. K. (2) oraz M. K. (k.9971: od października 2014 r. brak kontaktu z księgową). Wykazana w deklaracjach podatkowych wartość sprzedaży tych spółek w 2014 r. była równa wartości nabycia towarów (jedyne kontrahent to (...)), a w przypadku A. mniejsza o 6 mln (k.7521v).

Obie spółki (...) (w tym państwie zostały jedynie zarejestrowane), tj. T. K. (2) (k.9920) oraz M. K. (k.9939) zostały zarejestrowane 19 i 21.12.2012 r. (obie umowy z 7.12.2012 r.) pod tym samym adresem „wirtualnego biura” (k.9972). W przypadku każdej z nich ustanowiono tę samą pełnomocnik do doręczeń (k.9933 i 9943: **N. K.** – to właścicielka biura rachunkowego, z której zeznań wynika, że nie miała osobistego kontaktu z żadnym z przedstawicieli spółek (dokumenty dostarczał przeważnie mężczyzna rosyjskojęzyczny twierdząc, że jest kierownicą i przynosi je w imieniu prezesów spółek), na adres siedziby jej firmy przychodziły z (...) dokumenty, w tym faktury i CMR, k.9970-9975), a ich prezesi D. C. i O. B. nie mieli pojęcia o pełnionej funkcji. Rachunki bankowe ww. podmiotów zostały zlikwidowane w lutym 2014 r. (k.9934, 9948-9953, 9972, 9974) i w okresie „transakcji” z (...) brak na nich jakichkolwiek operacji płatniczych. Mimo to ich numery wskazywane były w fakturach sprzedaży (...) kolejnym firmom na Łotwie (k.10 067 i nast.).

Żadna z tych firm nie złożyła sprawozdania rocznego za 2014 r., nie miała majątku i nie zatrudniała pracowników. W 2014 r. funkcjonowały one tylko i wyłącznie na potrzeby przestępczych działań grupy, a gdy one wyszły na jaw, ich byt (przejawiający się w pozorowaniu działalności) z tej przyczyny uległ „wygaszeniu”. Ich funkcjonowanie jedynie w „obrocie księgowym” było elementem tworzenia iluzji obrotu (...).

Z deklaracji składanych w imieniu L. - czym zajmował się I. N. i oskarżony (zob. korespondencję mejlową z W. M.) – wynika, że spółka nie zgłosiła wewnątrzspółnotowych transakcji (k.3-12, 47, 52-56, 73-81 zał. nr I). Tym samym wskazanie (...) z siedzibą w Wielkiej Brytanii, jako dostawcy tabletek (w pismach do K. o płatności na rzecz M. S.), nie koresponduje z danymi przedkładanymi organowi podatkowemu (w systemie (...) nie zostały wykazane także jej transakcje z L.). Skoro wg K. „źródło pochodzenia towaru nie było europejskim” (k.44), to nie powinna realizować przelewów wynikających z pisma wskazującego dostawcę zarejestrowanego na tym kontynencie.

(...) wynajmowała od (...) sp. z o.o. pomieszczenia magazynowe w budynku nr (...) przy ul. (...) (k.1660-1669). Oskarżony w czasie pierwszego przesłuchania utrzymywał, że tam przechowywane były tabletki (...) (k.1633v-1634; co innego twierdził w kwietniu, w toku czynności związanych z kontrolą w K.). Faktycznie było tam 12 pustych, kartonowych opakowań z tuszową odbitką amerykańskiego producenta tego towaru (k.1673-1674). Nie stanowią one dowodu zaistnienia transakcji między firmami wskazanymi w wystawianych fakturach. Żadna z przesłuchanych osób, która utrzymywała, że takowe zaistniały, nie twierdziła, aby towar był w magazynie (...) wyjmowany z pudełek, przepakowywany do innych, czy też transportowany z B. „luzem” (wg W. P. pudełka „trafiły” do magazynu nie wcześniej niż „koniec lipca 2014 r.”). Wygląd pomieszczeń, stan kłódki (por. opis k.1672v-1673 i zdjęcia k.1674), świadczą o tym, że magazyn nie był przez dłuższy czas użytkowany, co pokrywa się z relacją przedstawicieli wynajmującej firmy. Umieszczenie w nim przedmiotów (...), bez pytania o zgodę oskarżonego (k.10 726v), tylko ten stan rzeczy potwierdza.

Zeznania **W. P. (1)** (k.10 724v-10 727v), **E. P. i A. K. (3)** (k.10 944v-10 948) wskazują na brak aktywności w działalności (...) w wynajmowanym magazynie m.in. w 2014 r. Gdy transporty np. telewizorów (por. k.6408-6409: były ubezpieczane, ich ostatnia dostawa: styczeń 2012 r.) miały miejsce, przedstawiciele (...) nie tylko byli w stanie je zapamiętać, ale też ich firma była wynajmowana do prac rozładunkowo-załadunkowych (k.10 696v, 10 944v).

Powyższe rozważania pozwalają zanegować wykorzystywanie magazynu nr 9 w „handlu (...), jak i rzetelność umów podnajmu pomieszczeń dla (...), czy K.. Wystawiane w związku z tym faktury (np. k.73v-74 zał. 21) i regulowane płatności czynszowe, to kolejne elementy mające pomóc członkom zorganizowanej grupy przestępczej w zatajeniu ich bezprawnych działań. W (...) nie była w 2014 r. prowadzona ewidencja magazynowa (k.10 751v), gdyż żaden towar nie był w nim przechowywany.

Omówienie dokumentów CMR wystawionych przez (...), w tym danych dotyczących wskazanych w nich przewoźników
:

Także analiza dokumentów związanych ze sprzedażą (...) przez (...) i ich transportem do R. (tam wg CMR miał trafiać też towar kupowany przez spółki węgierskie), jak również wyniki przesłuchania świadków związanych z tym aspektem sprawy (kierowcy i właściciele firm), nie dają powodów do pozytywnej weryfikacji tych transakcji i usług.

Zeznania **R. S.** (możliwe, że zbieżność nazwisk z J. S. (2) – dobrym znajomym oskarżonego – nie jest przypadkowa) - prezesa zarządu **O. Transport AB** (dalej jako O.) z siedzibą w Szwecji (obaj członkowie zarządu to Ł. o tym samym nazwisku - k.5823 i nast.) - choć potwierdzają świadczenie usług transportowych na rzecz (...), to w świetle ujawnionych w sprawie faktów, jak i nawet dokumentacji związanej z tymi „usługami”, nie mogą być uznane za wiarygodne. Według świadka towary przewożone były z Polski na Łotwę (k.7142), a co innego wynika z treści faktur (k.9755v-9756v i 2675a tłumaczenie; np. (...)przewiozła” towar z Polski na Łotwę k.9755; na fakturze nr (...) jest data, która nie istnieje „31.06.2014 r.”). Miały być wydawane jego kierowcy w W. (w dokumentach CMR wskazano natomiast adres załadunku przy ul. (...) w B. - k.165-167 zał. nr 13), zaś nikt związany z ich „obrotem” - w tym oskarżony lub D. M. - nie utrzymywał, że były przechowywane w siedzibie (...) lub też na terenie tego miasta. Skoro wg świadka na podstawie dokumentów CMR „został sporządzony rachunek dla (...) (k.7142v), to powinien on kojarzyć nazwę towaru wymienionego przecież w liście przewozowym, a tak nie było.

Wystawione przez O. faktury (...) przekazała do księgowania dopiero w sierpniu 2014 r. (k.10 219). Także ta sytuacja wskazuje, że nie zostały one sporządzone we wskazanych w nich datach. Umowa między ww. firmami z datą „26.03.2014” została sfalszowana (k.2447-2449, 2440).

Już od kwietnia 2014 r. O. praktycznie przestała funkcjonować, a w dokumentacji podatkowej nie wykazała żadnych obrotów wewnątrzspółnotowych, w tym na rzecz (...) (k.5752-5822, tłumaczenie: k.5823-5842: wg stanu na kwiecień 2015 r. wydano decyzję o upadłości; miała funkcjonować od lutego 2008 r. w dziale „Inne usługi gospodarki leśnej”; ostatnie sprawozdanie finansowe złożyła 30.04.2013 r.; w deklaracjach VAT za kwiecień-październik 2014 r. wpisano „0” k.5836-5842). Nie sposób uwierzyć w to, że wpisany w CMR (...) w 2014 r. pracował „na czarno” (brak

danych o legalnym zatrudnieniu k.7055) przewożąc towary o milionowych wartościach zarówno w szwedzkiej spółce (...), jak i łotewskiej D. (jego dane figurują w CMR z pieczęciami każdej z tych firm). Preparując listy przewozowe ujmowano w nich m.in. fikcyjne dane kierowców, jak i pojazdów (np. M. (...) o nr rej. (...) został przerejestrowany 15.01.2014 r. (na nr (...) i od tej daty stanowi własność L. S.), zaś wg CMR z 16.01 oraz z 4, 5, 6, 11, 12, 14, 17, 25 i 26.03.2014 r. w tych dniach realizowane były transporty pojazdem o takich tablicach rejestracyjnych – k.6 i 168 zał. 13; k.7257-7261: M., którym miał kierować A. S. należy do Z. L. (1), a nie ww. firm; zob. też braki w niektórych CMR opisane w protokole z k.2-5 zał. 13 i oględziny wiadomości z tel. D. M., które dotyczą ich uzupełnienia).

Także firma (...) (dalej jako (...)) oficjalnie nie wykazała żadnej transakcji wewnątrzspółnotowej. Jedyne ślady usługi dla (...) to CMR i wystawiona na jej rzecz faktura (k.2876). Zestaw pojazdów, którym miał być świadczony transport, należy do (...) Transport, a nie do ww. spółki (k.7258-7259). Nieprzypadkowo nie udało się ustalić miejsca pobytu podpisującego fakturę (k. 10 221) M. P. (k.7062). Tak jak i w innych przypadkach, był to zapewne jedynie „figurant” lub osoba, której danymi się posłużono.

(...) B. R. (dalej jako R.) zajmowała się usługami serwisu samochodowego (k.7243). Świadek **A. L.** zamówienia miał otrzymywać telefonicznie lub mejlem i nie znał żadnego z przedstawicieli (...). Trudno sobie wyobrazić przedsiębiorcę, który zleciłby transport nieubezpieczonego towaru o znacznej wartości nieustalonej osobie, z którą nie miał nawet osobistego kontaktu (i której nie odesłał nawet egzemplarza umowy k.7243), ryzykując jego utratę (np. w wyniku „sfingowanej” kradzieży, co zdarza się w praktyce) i związane z nią poważne problemy finansowe (w sytuacji realnego obrotu towarem). Choć wg członka zarządu R. transporty realizowali R. S. i Intars K., to w sześciu CMR figurują dane i podpisy tylko tego pierwszego. Ten zaś utrzymywał, że jedynie dwa razy był w B.. Wskazał, że „przy określonej bramie czekały na niego osoby do ładowania” (k.7098v), podczas gdy z przesłuchania osób zatrudnionych w (...) (firmą wynajmującą magazyn dla (...)) wynika, że magazyn (...) znajdował się w znacznej odległości od bramy wjazdowej na teren posesji przy ul. (...). Nikt też nie wskazywał na to, aby (...) pakowane było w worki, o czym mówił R. S.. Możliwe, że świadek faktycznie przewoził jakiś towar z B. do R., jednak na pewno nie były to (...), które ujęto w dokumentach przewozowych z jego danymi.

Przedstawiciel R. nie wyjaśnił też dlaczego nie dochodzi od (...) należności za wykonaną usługę (k.7244). Umowa między ww. firmami z datą „27.03.2014” została sfalszowana (k.2450-2451, 2440v).

Także firma transportowa należąca do **S. N.** (k.7059 w latach 2012-2014 był członkiem zarządu 6 spółek), tj. (...) (dalej jako D.), nie funkcjonowała długo na rynku - 03.04.2014 r. została wykreślona z rejestru płatników VAT, w związku z postanowieniem Państwowego Urzędu Skarbowego o wstrzymaniu działalności gospodarczej płatnika podatków (zob. też k.3219-3221: rachunek tej firmy w (...) SA został otwarty 13 marca i zamknięty 15 października 2014 r.). W przypadku podmiotów gospodarczych rzetelnie prowadzących działalność, tego typu działania organów podatkowych nie występują. S. N. nie pamiętał nie tylko danych „swojego” kierowcy (k.11 150v; przed sądem mówił już o trzech), ale nawet tego, że między jego firmą, a (...) została zawarta umowa „na przewozy” (k.11 134, potem mu ją okazano).

W każdym z CMR z danymi D., jako odbierający przesyłkę w imieniu A. figuruje M. A. (nadruk jej danych nad zapisem „podpis i stempel odbiorcy”). Tak jakby autor listu przewozowego góry założył, że to właśnie właścicielka (k.7054: od 20.01 do 15.04.2014 r. – a CMR-y z jej danymi już od 2.01.2014 r.) i członek zarządu tej spółki (od 4.02 do 20.03.2014 r.) osobiście odbierze towar (tak samo jest w przypadku innych CMR, tj. z danymi kolejnych przewoźników, por. zał. 13). Jej przesłuchanie nie było możliwe, gdyż łotewskie organy śledcze nie były w stanie ustalić ani jej miejsca zamieszkania, ani też miejsca pracy (k.7062). Tak samo było w przypadku R. M., prezesa (...), który „długotrwale przebywa za granicą”.

Osoby, które potwierdziły transport tabletek na zlecenie (...), miały świadomość tego, że wystawione przez ich firmę faktury nie dokumentują rzeczywistych zdarzeń gospodarczych i poświadczają nieprawdę. Reprezentanci „spółek transportowych” nakłonieni do ich sporządzenia (być może uzyskując za to korzyść majątkową), podczas przesłuchania – wiedząc, że postąpili bezprawnie – utrzymywali, że kontakty handlowe między daną firmą i (...)

faktycznie nastąpiły. Zostali przesłuchani po aresztowaniu prezesów (...) oraz (...). Ich współnikom zależało więc na urealnieniu dostaw, w celu wsparcia linii obrony oskarżonego, który w ramach „solidarności przestępczej” nie zdecydował się na współpracę z policją i nie wydał współników. Tak jak poprzez pomoc adwokacką „wspierani” byli świadkowie zaangażowani w nabywanie spółek, tak samo z wysokim prawdopodobieństwem można przyjąć, że dbano także o odpowiednią treść zeznań innych (co oczywiście nie w każdym przypadku musiało odnieść oczekiwany rezultat).

W wystawianym przez nadawcę CMR, w rubryce 5. „Załączam dokumenty” wpisywano numer faktury wystawionej na rzecz nabywcy tabletek (zgodnie z art. 7 Konwencji o międzynarodowym przewozie drogowym towarów za poprawność tych danych odpowiada nadawca; w art. 6 określono jakie dane powinien zawierać list przewozowy). Gdyby rzeczywiście transporty miały miejsce, to zbędnym byłoby wysyłanie na adresy odbiorców ww. listów przewozowych, które przecież miał dostarczyć mu przewoźnik (por. k.2717-2722 oraz 9799-9818 i k.1133; k.9858v). Treść korespondencji elektronicznej ujawnionej w pamięci telefonu komórkowego użytkowanego przez D. M. potwierdza częściowo jego wyjaśnienia (k.2605-2610). Świadek otrzymywał dane i adresy, na które miał wysyłać faktury (k.2628 „Musicie sporządzić faktury za kwiecień wg tego, co do was przysyłamy”) i dokumenty CMR wskazanym w nich nabywcom (...) (k.2605 – nowy adres podano w związku z nieodebraniem korespondencji z k.2721-2724; 2628, 2625, 2612, wskazany został przez użytkownika adresu (...) na który wg ustaleń (k.2614) D. M. wysłał mejlem skany faktur sprzedaży), co też czynił (paczki wysyłane przez J. N. o wadze do kilograma, z zaznaczeniem pola „Tylko dokumenty”; por. k.1133). Pytanie o to, czy wskazany 8.07.2014 r. węgierski adres dotyczy wszystkich spółek (k.2607), pomyłka odbiorcy tabletek w maju 2014 r. (k.2610), czy też lipcowe „instrukcje” dotyczące tego komu (...) sprzedawało biokomponenty w marcu i kwietniu (k.2625, 2628 i 2629: kto, jeśli nie prezes zbywcy powinien się w tym najlepiej orientować?), przekonują o pełnej świadomości prezesa (...) fikcyjności obrotu tym towarem (z treści korespondencji z k.2605-2636 wynika ponadto, że prezes (...) doskonale wie, z kim się komunikuje odnośnie obrotu (...) m.in. ww. adres przekazuje pracującemu w ww. spółce (...) k.2636, zob. też k.2632; był to M. C. ewentualnie osoba z nim współdziałająca k.2351v i 2911v).

Treść wiadomości z lipca 2014 r. jednoznacznie wskazuje, że osoba korespondująca z D. M. nadzoruje „odbiorców” tabletek od (...) (k.2629 „dlatego mamy kontrolę, teraz zrozumieliśmy”; zob. k.2911v: kontrola zdenerwowała M. C.), jak i dba o prawidłowość wypełnienia CMR (k.2633). Z oględzin tabletu, który oskarżony miał przy sobie w dacie zatrzymania wynika, że 73 kontaktowano się z tego urządzenia z użytkownikiem (określony jako „d. m.” – a więc utajnione dane) adresu (...) jak i 5 razy z adresem (...) (użytkownik „k. p.”; k.3513, 3514). A. M. nie potrafił rozsądnie wyjaśnić ich charakteru (k.11 412v). W tym okolicznościach nie sposób przyjąć, że sprawca nie orientował się w mechanizmie przestępczego „fakturowania” transakcji (...) aktywnie w nim uczestniczył współdziałając także w dalszym „zbyciu” tabletek przez (...) (choć jego zadania i rola w tej części działalności grupy nie została precyzyjnie ustalona).

Pod adresami dostaw tabletek w R. zarejestrowanych jest średnio od 50 do 100 firm, pod częścią z nich nie ma pomieszczeń magazynowych i nie są to adresy prowadzenia działalności przez „odbiorców” tabletek (k.7057). Żaden z kierowców nie wskazywał zaś na kłopoty z identyfikacją odbiorcy po dostawie na adres wskazany w CMR.

Z informacji uzyskanych z Izby Celnej w B. (punkt graniczny w B., system (...)) i (...) (system viaTOLL, płyta k.3/14 tom I akt (...)) wynika, że środki transportu o nr rej. (...) (D. - od 2006 r. do 15.01.2014 r. właściciel (...) Atlas (...), po tej dacie L. S. - k.7258), (...) (D.), (...) (O. – własność Z. L.), (...) ((...) B. R.), GO (...) ((...) własność (...) Transport) - które wskazano w CMR jako pojazdy mające realizować transporty tabletek – w większości (62 przypadki) w ogóle nie pojawiły się w Polsce w datach/okresach „świadczenia usług”, albo też sporadycznie (jeden przypadek, zestaw pojazdów 5.06.2014 r. na trasie Ł.-B., k.3/12 tom I akt (...)) zarejestrowano je w innych punktach kraju niż trasa B.-R.. Nie sposób też uwierzyć np. w to, że pojazd o tym samym nr rej. (...) ((...), należący ponadto do Z. L.) wykorzystywany był w zarówno przez transportową spółkę lotewską, jak i zarejestrowaną w Szwecji (O.);

A. S. wskazany jako kierowca D. nigdy nie był w tej firmie zatrudniony (k.7055). S. N. był prezesem powiązanej z (...) spółki (...) (która miała rzekomo kupować towar od R. M., prezesa spółki L. k.11 133), a D. (w zakresie dotyczącym

tabletek) „kierował” tylko i wyłącznie w ramach bezprawnego planu realizowanego przez członków przestępczej grupy (por. też k.331-339 i wynikające z tych danych jego powiązania z oskarżonym i J. S.). Gdyby faktycznie przewoził (...), to pamiętałby tego rodzaju towar (k.11 149, 11 151; miał go też wozic wg CMR wystawionych przez (...)), jak również transporty z Polski (zeznał, że realizował je do Polski z Łotwy i z Litwy k.11 149-11 150; k.11 134: rozładunek miał być w B-stoku i W-wie). Nieprawdopodobnym jest ponadto, aby ktoś towar o takiej wartości powierzył „nieznajomemu, najemnemu robotnikowi bez umowy”, który ponadto miał odbierać należność za usługę (k.11 134).

Te dane nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że ww. czterej kontrahenci (...) w 2014 r. nie prowadzili działalności gospodarczej, a usługi transportowe nie były realizowane.

Zarówno w dokumentacji spółki (...), jak i T. S., dotyczącej transakcji z sierpnia 2014 r., brak jest faktur (...) oraz dowodów „Wydanie z magazynu” z pieczęcią i podpisem sprzedającego. Takie zaś są z poprzednich okresów (zob. tom 51). Możliwe więc, że dokumenty z k.10 060-10 061, 10 085-10 090, 10 197-10 204 sporządzone zostały po zatrzymaniu D. M. („dostosowano” je do tych, które z sierpniowymi datami wystawiła (...) na rzecz (...)), tym bardziej, że tego typu faktur (sporządzone w języku angielskim), z jakiegokolwiek okresu współpracy z ww. podmiotami, brak jest w dokumentacji (...) (por. np. zał. 11, 13 i 23; w telefonie D. M. jest np. plik faktury z 12.05.2014 r. (k.2676) zbieżny (inna waluta) z oryginałem z k.76 zał. 11). Identyczne zaś sporządzane były w ramach działalności (...) (k.356-358 zał. 18). Z treści wiadomości wysłanej 8.07.2014 r. przez nn. osobę do D. M. wynika, że opisane wyżej faktury w języku angielskim na rzecz „kontrahentów (...) nie były sporządzane przez prezesa tej firmy (k.2610: „Przesyłamy do was nasz oryginał ...).

Nie odnaleziono umowy „No. (...) - (...) ((...) nie pozostawiła żadnej dokumentacji – klasyczny „znikający podatnik”) której numer powoływany jest w dokumentach dotyczących zlecenia płatności na rzecz P.. Pismem z datą 28/3/2014 (k.11 zał. 19) K. przesłał (...) potwierdzenie przelewu z 16.04.2014 r. Tego rodzaju dokumenty kierowane były także do tej spółki później – nie wiadomo tylko gdzie docierały, skoro 23.04.2014 r. P. P. rozwiązał z nią umowę o świadczenie usług (...), z uwagi na brak kontaktu z klientem (k.301v zał.22 tom 2).

Gdy (...) 28.04.2014 r. wysłała potwierdzenie płatności z 22.04.2014 r. do T. (k.3663), to już następnego dnia ma je K. (k.12 zał. 19 – zob. też karty następne) Mając na uwadze obieg dokumentacji w „wirtualnych biurach”, gdyby faktycznie chodziło o realny obrót, to tak szybki obieg dokumentacji był niemożliwy. Choć (...) pismem z 29.04.2014 (k.3665) poinformowało T. o płatności z 23.04.2014 r. (k.3666), to spółka ta swojego kontrahenta (tj. (...)) miała by o niej zawiadomić już dzień wcześniej (k.3689-3690).

Powyższe rozważania potwierdzają, że dokumentacja dotycząca regulowania płatności na rzecz P. była „fabrykowana” na potrzeby wykazania przepływu płatności za wskazywane w tzw. „pustych” fakturach towary.

Omówienie powiązań osób (między sobą oraz spółkami z o.o.), w tym reprezentujących spółki związane z udziałem w fikcyjnym obrocie (...):

Przede wszystkim na podstawie zeznań osób związanych z obsługą księgową i (...) spółek (...), K., T. i K. oraz korespondencji mejlowej wymienianej między W. M. oraz A. K., a osobami prowadzącymi sprawy tych podmiotów, można dowodowo wykazać udział oskarżonego i współdziałającego z nim I. N. (1) w stworzeniu sieci podmiotów „handlujących (...). To oni je zawiązali i decydowali o ich „funkcjonowaniu”. Spółki te nie były suwerennymi podmiotami, nie dokonywały rzeczywistego obrotu (...), lecz uczestniczyły w zorganizowanym procederze świadomie i celowo ukierunkowanym na uszczuplenie VAT.

Pierwszy prezes i udziałowiec **K. , D. P. (2)** - brat I. P. (2), prezesa (...) sp. z o.o., który współpracował z oskarżonym (firmę sprzedał 1.10.2014 r. Białorusinowi z obwodu m. k.4832; jego nr tel. podano przy rejestracji K., na który często dzwonił oskarżony k.10 287) - był klasycznym figurantem, co wprost wynika z jego pierwszych zeznań (k.11 212-11 213; k.5173: na jego dane rejestrowane były też inne spółki – sprzedane kilkadziesiąt dni później, co wynika z danych z KRS (system LEX). Zeznając przed sądem próbował nieudolnie je prostować (k.11 220-11 222), ale brak logicznego ciągu (przyjechał odwiedzić brata i zobaczyć Polskę, a nie znał nawet nazwy miasta, w którym przebywał; nie wiedział, czym

miałaby się zajmować zarządzana przez niego spółka; nie znał jej nazwy; miał wyjechać dwa dni po zarejestrowaniu spółki, a co najmniej od 7 do 31.01 przebywał w Polsce, itp.) oraz płynności jego wypowiedzi (lakoniczne, „niepewne” odpowiedzi na pytania), wskazuje na brak powodów do podważenia poprzednich depozycji.

Środki finansowe na początek działalności ww. spółki zapewnił oskarżony (21.02.2014 r. wpłacił 600 zł gotówką na jej rachunek, k.10 373), a kolejne - i jedyne - wpłaty na te samo konto (przelewy z: 14.04, 8.05, 12 i 14.05.2014 r.) nastąpiły z rachunku T.. Nabywca K., **A. E. (4)** reprezentował (...) partnera handlowego M. S. (k.5660) - na rzecz której miały być realizowane płatności z wpłat środków przez K. (m.in. k.80). Nie trafiały one jednak na rachunek C., lecz na konta (...) tytułem umowy, której brak w dokumentach polskiej, jak i słowackiej spółki. Między 2 czerwca, a 3 lipca 2014 r. był on też członkiem zarządu (...) (k.7061), reprezentował ją m.in. podpisując deklaracje VAT (k.7408-7410, 7512, 7585-7586). Został nim 25 dni po ostatniej „transakcji” (wg treści faktur) między (...), a tą spółką. Jednocześnie figurował jako prezes K., który te same (...) sprzedał dla (...) oraz jako zarządzający C., tj. firmą-dostawcą tego towaru dla L.. Wg D. M. C. „zarządzał” M. C. (k.2871v, 2872v i 2878).

Analiza danych uzyskanych z poczty elektronicznej W. M. prowadzi do wniosku, że zarówno K., jak i T. nie były „administrowane” przez nich prezesów, lecz A. M. i I. N. (k.5158 i nast.). Ten pierwszy kontaktował się z ww. księgowym przede wszystkim osobiście, a drugi - młodszy i sprawniej posługujący się nowymi technologiami związanymi z funkcjonowaniem internetu – głównie w formie elektronicznej (zob. też ocenę W. M. na ten temat k.11 409v oraz A. K. k.11 410 i wyjaśnienia podsądnego k.11 410v oraz 10 592).

Skrót „in” to inicjały od imienia i nazwiska I. N. (1), użytkownika adresu poczty elektronicznej (...) (zob. też k.5240-5241: z tego adresu przysłał scan swojego paszportu). Jego pełne dane widnieją na wydrukach niektórych wiadomości tekstowych. Jest to dobry znajomy oskarżonego, który pojawiał się w jego towarzystwie zarówno w siedzibach firm rachunkowych, jak i bankach (zob. m.in. k.4185v: „z I. przyjeżdżałem do B-stoku...” oraz niżej rozważania odnośnie sprawy karnej z 2011 r.). Dostarczał też księgowym m.in. dokumentację (...) (k.10 761v). Te dane, jak i treść oraz ilość kontaktów mejlowych tego mężczyzny, daje podstawy do przyjęcia założenia, że to właśnie on był tym (...) (sprawca celowo nie ujawniał jego danych, aby nie zadenuncjować współnika; początkowo nie wskazał jego imienia k.1631), o którym w swoich wyjaśnieniach mówił podsądny – miał to być młody człowiek znający się „na internecie” (k.5241 I. N. ur. w sierpniu 1985 r.), który w ten sposób prowadził sprawę A. M., a wg jego linii obrony mógł bez jego wiedzy realizować przelewy.

Charakter korespondencji elektronicznej wysyłanej do W. M. z ww. adresu, jak i od niego odbieranej, w zestawieniu z jego zeznaniami (k.11 405-11 409v; uważał, że I. N. pracuje dla A. M. w jego biurze na Łotwie i obsługuje spółki zarejestrowane w Polsce), wskazuje, że oskarżony znał jej treść i aktywnie współdziałał z użytkownikiem poczty (...) jak i „k. p.” (...) (np. k.5427 i 5432 przed tym adresem „in”; k.5431 W. M. pisząc na ten adres używa imienia (...)). Także w zmianach osobowych i funkcjonowaniu spółek (...) (k.5244, 5249, k.5252-5253, 5408, 5409: w zmianie prezesa w K. 31.01.2014 r. brał udział W. M. oraz I. N. (1); dysponują jej dokumentami k.5410-5412) i T., nie tylko więc na etapie jej rejestracji (k.5284, 5164, 5171, 5282-5306, 5173, 5242: pieczętki zamawiane przez I. (w tym T.) odbierał A. M. k.10 836).

Niejednokrotnie piszący z ww. adresów używa liczby mnogiej. I nie jest tak, jak próbował wyjaśnić to W. M., że liczba mnoga w języku rosyjskim jest odpowiednikiem grzecznościowej formy „pan, pani” (k.11 407). Przecież on zwraca się do autora korespondencji po imieniu (I.), co świadczy o tym, że pozostają w bliskiej znajomości. Kontekst elektronicznych wiadomości niejednokrotnie przekonuje, że ich autorowi chodzi właśnie o co najmniej kilka osób (np. on i „a.”, „A.”, to jest A. M., k.11 407), a nie jedną (np. k.5409: „kak nam uznał”, a nie „kak mnie uznał”; k.5163 „mi privejem”, a nie „ja privezu”). Czasami też zresztą pisze w liczbie pojedynczej (np. k.5408: „Ja (...) mne (...)”).

Jeśli chodzi o T., to już z początkowych wyjaśnień oskarżonego wynika, że nie chciał być powiązany z jej działalnością (k.1632v zaprzeczał, aby znał taki podmiot; wbrew oczywistym faktom negował także transakcje z (...) (choćby czynności (...) nie ujawiły w tym zakresie nieprawidłowości, to nie oznacza, że takie nie zaistniały, np. w innej sferze niż kontrolowana); k.2403: potem twierdził, że spółki (...) nie pamięta, aby ostatecznie przyznać, że była kontrahentem

(...) (gdzie w świetle dokumentów nie było sensu tego negocjować). Zaprzeczał, aby znał J. S. (m.in. k.4997), choć ten twierdził inaczej (k.11 119, 11 120v). Nie bez powodu I. N. i W. M. pisząc do siebie w przedmiocie tej spółki, określając podsądnego używali liter „a.” i „A.” (k.5165, 5171, 5183, 5282, 5414: odnośnie (...) sp. z o.o. zob. k.6427). Gdyby osoba niepowołana zapoznała się z ich treścią, miałyby kłopoty z identyfikacją o kogo chodzi. Ustalenia opisanego wyżej związku prezesa (...) z firmami-dostawcami tabletek, np. przez organy podatkowe, z pewnością zaś chciano uniknąć. Członkowie zorganizowanej grupy przestępczej mieli świadomość możliwości kontroli ich rozmów telefonicznych (dlatego używano np. telefonów z kartami operatora amerykańskiego (k.3035), o czym mówił D. M., czy też kilku aparatów – oskarżony w dacie zatrzymania miał ich pięć). Także w sferze kontaktów internetowych zachowywali daleko posuniętą ostrożność (k.5164: starano się też, aby księgowością w rejestrowanych spółkach zajmowały się różne osoby).

Gdy w sierpniu 2014 r. pojawiała się potrzeba uregulowania przez T. należności podatkowych, środki na ten cel przelano z rachunku (...) (k.1196: 13.08.2014 6000 zł tytułem „14-5-2014”, z których następnego dnia uregulowano dwie płatności na rzecz (...) suma ta to minimalna część wartości z ww. faktury).

Współpracująca z W. M. **E. K. (1)** (k.10 868v-10 870) była upoważniona do składania dokumentów T. (k.4830v i 10 869v). Pierwszego lipca 2014 r. prezes (...) zawarł z nią ponadto umowę zlecenia dotyczącą wykonywania obsługi administracyjnej biura, polegającej na odbiorze i wysyłce korespondencji oraz jej rejestrowaniu i archiwizacji (k.10 860). Przesyłała je na adres sicher.av@gmail.com (k.10 865v; zob. też k.10 836v), a oskarżony przyznał, że był jego użytkownikiem (k.11 411; por. też k.5269, 5272 i 5274 i nast.). Korzystając z niego kontaktował się np. z adresem (...) (k.6897), z którego wysłany był m.in. scan jego paszportu (k.6892). Zaprzeczenie przez A. M. dotyczące znajomości tego adresu jest więc zupełnie niewiarygodne. Używano go do kontaktów z księgowymi od lipca 2014 r., także po zatrzymaniu oskarżonego (następnie 7.10.2014 r. poinformowano A. K. o nowym: aleks mit (...) k.6907; k.6895: używając go poinformowano np. księgową o opłaceniu podatków za wrzesień). Skoro I. N. pozostawał na wolności, to nie ma w tym nic dziwnego. „Zarządzając” w ten sposób przez kilka kolejnych miesięcy sprawami (...) starał się pomoc osadzonemu – stworzyć wrażenie autentycznej działalności tej spółki (k.11 411v: „spółka normalnie funkcjonowała”), która nie zakończyła się w momencie aresztowania jej prezesa.

Nie ulega wątpliwości, że prezes T. **J. S. (1)** nie kierował „swoją” spółką i był jej właścicielem jedynie „na papierze”. Pomimo milionowych obrotów wykazanych w fakturach, nie był w stanie nie konkretnego powiedzieć na temat ujętych w nich transakcji (k.11 115v-11 120). Towar miał pochodzić z Rosji i trafiać bezpośrednio do firmy, która kupowała go od jego spółki. Zeznawał niespójnie i niekonsekwentnie (np. twierdził, że tabletki widział, a jednocześnie nie miał nic wspólnego z jego transportem; „gdzieś je widział, ale nie pamięta gdzie”; w kwietniu 2015 r. nie mówił, aby widział (...)), podawał dość dziwne dane (np. że za pierwszą partię towaru zapłacił 30 mln, a pieniądze otrzymał na konto, co nie zgadza się z danymi dotyczącymi operacji bankowych; miał zarabiać na dywidendach), zasłaniał się stanem zdrowia i kłopotami z pamięcią – na podstawie jego relacji nie można podważyć też oskarżenia. O ile na przesłuchanie na Łotwie stawiał się w miarę przygotowany (wraz z adwokatem), to już w 2016 r. nie potrafił podać nawet nazwy spółki, od której kupił, jak i której miał sprzedawać towar o znacznej wartości (k.11 117: „Wszystko jest w protokołach, ja dokładnie nie pamiętam”). Świadek zdecydował się na działalność w ramach T. z powodu problemów finansowych (k.11 116v) - nie sposób więc uwierzyć w to, że taka osoba była w stanie zakontraktować i sprzedawać produkty o wielomilionowej wartości (wg niego jego czynności zawodowe wyglądały następująco: „dostawałem zamówienie, telefonicznie dalej składałem to zamówienie i właściwie to było wszystko”), z czego zresztą „nic nie zarobił na życie” (k.11 115v; k.11 118: „Chciałem po prostu zarobić, żeby przeżyć”). Nie zdawał sobie nawet sprawy z tego, że płatności miały być realizowane na rzecz P., a nie rachunek T. (k.11 117: „W momencie, kiedy te pieniądze były przelane na konto, to wszystko się działo”; k.11 117v).

Prowadząca księgowość **K. I. T.**, jak i jej pracownica **J. B.**, nigdy nie miały osobistego kontaktu z jej prezesem **V. M.**. Usługi na rzecz K. były realizowane „z polecenia” W. M. (k.1021v), który pomagał oskarżonemu w zapewnieniu obsługi biurowo-rachunkowej kontrolowanych przez niego spółek. Ww. kobiety nigdy nie spotkały V. M. (nie rozmawiały z nim nawet telefonicznie – I. T. zna język rosyjski), gdyż to nie on decydował o tym, co się dzieje z ww. spółką. Gdyby było inaczej, to chociażby w toku kontroli podatkowej prezes starałby się spotkać z księgową, np. uzgodnić

treść odpowiedzi na pytania urzędu, byłby zainteresowany powodami jej wszczęcia. Elektroniczna forma kontaktu poprzez firmowy adres K. pozwalała zataić faktyczny stan rzeczy – księgową, ani jej pracownicy nie były zorientowane z kim de facto korespondują (nie miały nawet nr tel. do przedstawiciela K. – k.1022). V. M. nie był zorientowany w działalności K. (k.11 178v-11 183). Jego zeznania nie znajdują potwierdzenia w innych ujawnionych dowodach dotyczących okoliczności, co do zaistnienia których starał się przekonać sąd. Są sprzeczne nie tylko ze stanowiskiem R. B., ale też w części nawet z wyjaśnieniami oskarżonego (np. co do przebiegu pobytu w Czechach i dostępu do założonych tam kont K. i (...)). Wbrew jego twierdzeniom, nigdy tabletek nie widział – gdyby było inaczej, to wskazałby chociażby właściwy środek ich transportu. Twierdził, że zamówienie mieściło się w bagażniku osobowego auta, a z dokumentów CMR wynika, że objętościowo dostawa danej partii – „sprzedawanej” potem przez (...) zajmowała nawet ponad 5 m³ (200 000 tabletek = m³; por. zał. 13) i były one transportowane autami dostawczymi. Prezes K. nie miał nawet pojęcia, że wartość poszczególnych transakcji znacznie przekraczała 100 000 euro, jakiej ilości (...) one dotyczyły (k.11 181: „2000-3000 tabletek”), jak i odnośnie przelewów w (...) na rzecz M. S. (k.11 182 i 11 183). Tak jak i inni „prezesi” nie był w stanie sprecyzować z kim (dane firm) handlował, kto prowadził księgowość K. i jak to się stało, że była to właśnie ta osoba. Za wszelką cenę starał się zeznawać tak, aby na podstawie jego depozycji z działalnością tej spółki nie powiązać kogoś innego, niż on.

Także zawarte w odpowiedzi K. na pismo (...) (k.44-46, wpłynęła do urzędu 14.04.2014 r.) informacje stoją w sprzeczności ze złożonymi rok później (16.04.2015 r. k.7175-7176), jak i na rozprawie, zeznaniami V. M.. Wynika z niej np., że ofertę sprzedaży (...) znaleziono w internecie (prezes K. mówił o spotkaniu na Białorusi i telefonie z ofertą od R.), a towar dostarczył nn. przedstawiciel L. (wg zeznań V. M. R. B. „osobiście, swoim własnym samochodem do magazynu”).

Wyniki przesłuchania V. M., ocena jego zeznań w kontekście zebranego materiału dowodowego, pozwoliła zweryfikować je negatywnie. To człowiek z przeszłością kryminalną (k.6410-6415: 26.03.2010 r. wyszedł z więzienia po odbyciu kary pond 3 lat pozbawienia wolności), arogancki (zor. zapis przesłuchania), w nikłym stopniu orientujący się w mechanizmie funkcjonowania przestępczej struktury. Z racji pozycji, jaką w niej pełnił, nie był wtajemniczany w szczegóły. Jego zadanie sprowadzało się do figurowania w rejestrze jako prezes i udziałowiec K. oraz sygnowania dokumentów (zob. też ilość spółek zarejestrowanych na Łotwie, od których w latach 2010-2015 uzyskiwał dochody, k.7525). Wskazuje też na to korespondencja mejlowa dotycząca K.. Nie tylko z adresu (...) (k.5310: z mejla z 27.02.2014 r. wynika, że I. N. zajmuje się spółką (...), która ma być u „innego księgowego”), ale też firmowego (...) (k.5307-5335; k.5136 i nast.). Gdyby faktycznie to on pisał używając tego adresu (pod wiadomościami podpis (...)), to treść jego depozycji byłaby zupełnie inna. Wpisywanie danych (...) w mejlach kierowanych do A. R. także miało na celu wprowadzenie w błąd co do osoby faktycznie zajmującej się sprawami K. (np. k.6993).

O zaangażowaniu oskarżonego w kierowanie K. świadczą też m.in. operacje na jej rachunku, zupełnie nieadekwatne do wartości za fakturowane towary i przeznaczone na inne cele. Między 14 lipca, a 1 sierpnia 2014 r. - gdy ustały płatności większych kwot na dane konto - miały miejsce trzy przelewy z rachunku (...) na rachunek K. w banku (...) SA tytułem „faktury za marzec” (kwoty 400, 1300 i 170 zł, z których dokonano płatności na rzecz (...) oraz pokryto koszty opłat i prowizji bankowych, k.1196).

Wykorzystywanie tych samych adresów **IP** (mogą być one przypisywane w sposób statyczny lub dynamiczny; statyczny adres IP jest przypisywany do urządzenia (przykładowo komputera, drukarki, routera lub innego urządzenia sieciowego) w sposób ręczny; może też zostać przypisany przez router lub wyspecjalizowany serwer) **do logowań** na konta T., K., K. i (...) w (...) SA (a także (...) sp. z o.o. k.400 plik elektroniczny), także świadczy o tym, że spółki były kontrolowane przez te same osoby (głównie 91.204.64.105: por. k.2853-2854, k.10 347).

W toku śledztwa zgromadzono też dane od operatora telekomunikacyjnego T. (...) (k.5756-5759, 7036-7039, 11 399-11 400). Wynika z nich między innymi jakich numerów telefonów używano w celu zalogowania się na rachunki w (...) SA określonych spółek (k.6543-6552; 11 400). Skoro nr 37 128 458 571 – służący do logowań zarówno na konta (...), jak i K. (k.6543, inny nr tel. wykorzystano do logowań na konta tych spółek, jak i T.) - zarejestrowany został na A. M. (k.11 400), to chociażby już z tego powodu nielogicznym byłoby przyjęcie, że ten o sposobie jego wykorzystania nie

wiedział. Jak już wcześniej wskazano: logowanie na rachunki (...) po aresztowaniu oskarżonego nie potwierdza jego wersji wydarzeń. Na wolności pozostały przecież współdziałające z nim osoby, którym dane umożliwiające realizację transakcji przekazał on zarówno przed zatrzymaniem (por. m.in. k.6705), jak i mógł to zrobić także po aresztowaniu.

Adres IP to liczba nadawana interfejsowi sieciowemu, grupie interfejsów, bądź całej sieci komputerowej w protokole IP, służąca identyfikacji elementów sieci w warstwie trzeciej modelu OSI – w obrębie sieci lokalnej oraz poza nią (tzw. adres publiczny). Nie jest to numer rejestracyjny komputera – nie identyfikuje jednoznacznie fizycznego urządzenia – może się dowolnie często zmieniać (np. przy każdym wejściu do sieci internet), jak również kilka urządzeń może dzielić jeden publiczny adres IP. Ustalenie prawdziwego adresu IP użytkownika, do którego następowała transmisja w danym czasie jest możliwe dla systemu/sieci odpornej na przypadki tzw. IP spoofingu (termin określający fałszowanie źródłowego adresu IP), na podstawie historycznych zapisów systemowych.

W przeciwieństwie do adresu sprzętowego (MAC; warstwa druga modelu OSI) adres IP nie musi identyfikować jednoznacznie urządzenia ani w czasie, ani fizycznie - szczególnie, jeśli nie należy on do zakresu publicznego – jest adresem podlegającym translacji (wtedy kilka urządzeń korzysta z tego samego adresu), bądź jest przydzielany dynamicznie. Dynamiczny adres IP oznacza, że po określonym czasie (najczęściej po 24 godzinach) lub po ponownym połączeniu z internetem przydzielony zostanie (...). Statyczny adres IP gwarantuje, że na stałe posiadamy jeden adres IP. „Przydzielanie dynamiczne” dotyczy też łączenia się z internetem poprzez urządzenia mobilne typu telefon komórkowy (np. łącznie się w poprzez wi-fi). Dlatego w danych operatora telekomunikacyjnego dotyczących logowań na konta (...) SA, widnieje dużo różnych adresów IP (k.5756-5759, 7036-7039).

Oskarżony osobiście zawierał umowy rachunków bankowych (...), pobierał tokeny, znał hasła dostępu do firmowych kont, jak i wykonywał inne czynności bankowe świadczące o kontrolowaniu i świadomości co do realizowanych na nich transakcji. Utrzymywał, że A. K. miała z jego upoważnienia dostęp internetowy do konta firmowego (...) (k.6298v). Wskazał, że „mogła dokonywać przelewów związanych z płatnościami podatków” oraz „płatności za niektóre faktury”. Sugerował posiadanie przez nią „drugiego tokena” (k.11 412v). Także ta część wyjaśnień zmierzała do wykazania braku jego związku z przelewami, które stały się podstawą zarzutu dotyczącego „prania brudnych pieniędzy”. Księgowa mogła jedynie drukować wyciągi bankowe oraz wystawiała faktury za podnajem magazynu (k.10 761, ich „szata graficzna” jest inna, niż pozostałych).

Nie jest prawdą, że sprawca nie realizował przelewów (k.10 590v: „ja nie dokonywałem transakcji (...) jeśli chodzi o internet, to nie mój wiek”). Wskazują na to chociażby zeznania księgowej, w biurze której korzystając z jej komputera i własnego tokena zlecał płatności internetowe (k.10 761). W dacie zatrzymania A. M. miał przy sobie m.in. tablet, a historia jego użytkowania przekonuje, że aktywnie korzystał z tego urządzenia (m.in. są tak jego zdjęcia, adresy poczty elektronicznej itp.; gdyby nie potrafił go obsługiwać, to jaki byłby cel, aby wozić go i mieć przy sobie). Z dokumentów (...) SA wynika, że na przestrzeni lat to oskarżony zarządzał rachunkami (**k.6642**: dokumenty w postaci plików elektronicznych: np. w 2011, 2012 i w sierpniu 2013 składał wniosek o wydanie nowego kodu dostępu do rachunku w (...) poprzez internet).

Nie przekazał też danych pozwalających na dysponowanie kontami (...) w (...) SA i (...). M. (k.10 590; por. też zeznania na ten temat prezesa K.). Naiwnym byłoby przyjęcie, że zarządzanie milionami, które z wykorzystaniem tokena przelewane były na i z rachunków (...), jej prezes powierzył osobie, której danych nie znał (nn. „pomocnik na Łotwie”). Jak już wyżej wskazano, musiała być to osoba zaufana (najprawdopodobniej I. N.), członek przestępczej struktury. Jeśli sam nie dokonywał niektórych (czy nawet większości) operacji bankowych na rachunkach (...), to niewątpliwe wyniki przewodu sądowego nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że odbywało się to – przecież na przestrzeni wielu miesięcy - z jego woli, za jego zgodą i pod jego nadzorem. Osobiście przecież podpisywał w biurze rachunkowym wszelkie dokumenty związane z finansami zarządzanej spółki, kierował jej sprawami (k.10 761; por. też k.10 774: „jeśli były takie tematy, na które sama mogłam odpowiedzieć, to z panem A. to konsultowałam i odpowiadałam, a jeśli czegoś nie wiedziałam, to pan A. wyjaśniał o co chodzi”), jak i wysyłał np. pisma do (...), w których wskazano konta w (...) SA (...), na które miały być realizowane płatności (k.11 222v). Wobec powyższego bez znaczenia jest to, kto wypłacał pieniądze używając karty bankomatowej (k.10 594v), czy też zlecał przelewy w okresie, gdy podsądny przebywał w

innym miejscu, niż punkt logowania (k.10 592v i k.6705, k.6662). Działał bowiem wspólnie i w porozumieniu z A. M.. Ten m.in. otrzymał 4.08.2014 r. na swój prywatny adres mejlowy wyciąg z rachunku (...) w (...), obrazujący płatność od (...) (k.5273). Jak może więc twierdzić, że miał wpływu na transakcje realizowane za jego pośrednictwem i o nich nie wiedział (k.10 594v)?

Ww. z jednej strony dowodził, że nie może mieć na Łotwie kont (k.10 594), a z drugiej przedkładał dokumenty, że takowe posiada od 2008 r. w (...) banku (k.10 723). Najprawdopodobniej z intencją przekonania, że ten rachunek „istnieje” bez wiedzy oskarżonego, ale dowodu na tę okoliczność nie przeprowadzono.

Z wyciągu rachunku oskarżonego wynika niezbicie, że np. wpłat gotówkowych dokonał on osobiście, jak i płatności kartą (diagram k.10 301 oraz k.6662v i nast.).

Z treści pytań dotyczących procedury założenia konta bankowego i odpowiedzi na nie wynika sugestia, że nn. osoba mogła posłużyć się dokumentem podsądnego i bez jego wiedzy założyć rachunek na jego dane (k.10 594v-10 595). Z dokumentów uzyskanych w realizacji pomocy prawnej na Łotwie wynika, że tak nie jest (zob. dokumenty bankowe oraz ich oględziny k.10 263-10 264; m.in. kopie paszportu, karta wzorów podpisu, podpis na wniosku i umowie; digipassy były wydawane do rachunków (miał taki przy sobie oskarżony w chwili zatrzymania); D., czyli **token** sprzętowy generujący w czasie rzeczywistym kody do zatwierdzania transakcji. To jeden z najbezpieczniejszych, ale dziś raczej rzadko stosowanych sposobów autoryzowania zleceń.).

Skoro I. N. „prowadził” też sprawy **L.** i **L.** (np. mejle z lipca i sierpnia 2014 r. k.5160, 5162, 5336-5358, w tym k.5349, 5351, 5352, 5357: od II połowy 2014 r. z VAT rozliczały się co miesiąc, a wcześniej kwartalnie), to jest to kolejny dowód na ich funkcjonowanie w przestępczej strukturze (k.10 289v-10 290: A. M. dzwonił w lutym 2014 r. do firmy (...), która wcześniej zarejestrowała i sprzedawała dwa ww. podmioty).

Tak jak D. M. udostępnił np. V. L. hasło pozwalające zalogować się na adresy poczty elektronicznej (...) (k.6634; k.6811-6812), tak też i A. M. postąpił podobnie co do osoby, której ufał (I. N.; zajmował się on także sprawami (...) por. zeznania A. K. (k.11 409v-11 412) oraz mejle np. k.6826, 6854). Nie oznacza to jednak, że nie wiedział jakiego rodzaju działania są przy pomocy tej poczty realizowane – wręcz przeciwnie, dowody wskazują, że je inicjował, nadzorował, uznawał za własne i brał czynny udział w realizacji uzgodnionych w ten sposób czynności (por. też np. k.11 409: „tak. O kontaktach wiedział...”). Nic nie wskazuje na to, aby podsądny był tylko „figurantem”, wykorzystanym przez organizatorów przestępczego procederu.

Również z analizy połączeń telefonicznych wynika, że A. M. oraz I. N. (270 połączeń od września 2013 r. do sierpnia 2014 r.; k.4998: kontakty miały też nastąpić z nr (...)), J. S. (221 połączeń od 24.11.2013 r. do 09.09.2014 r., jego nr potwierdza świadek k.6453v), czy też S. N. (44 połączenia od 18.09.2013 r. do 23.04.2014 r.), dobrze lub bardzo dobrze się znali (k.10 285-10 298). Choć rzekomo z V. M. (Kres) prowadził aktywną działalność handlową (twierdził, że połączenia były częste: k.4997v), to z nim kontaktował się jedynie 5 razy (k.10 287v).

W. M. (1) i **A. K. (2)** zajmowali się obsługą księgową spółek rejestrowanych i de facto zarządzanych m.in. przez A. M. i I. N. (1), uczestniczących w przestępczym procederze, w tym też (...). Na podstawie ich zeznań, w tym dotyczących treści kontaktów mejlowych (k.11 405-11 410v), można to ustalić. Ciągłość tematyczna korespondencji prowadzonej z różnych adresów poczty elektronicznej (w tym także po aresztowaniu oskarżonego; por. np. k.5345-5355 i k.11 408v-11 409; k.6818 i nast.) przekonuje, że była ona użytkowana przez te same osoby (w sensie współdziałające ze sobą). Z ich depozycji wynika ponadto, że kluczową rolę w tej sferze działalności grupy (kontakty z księgowymi) odgrywał podsądny. To on odbierany był jako właściciel firmy na Łotwie, w której działalności miał pomagać mu I. N. (por. też dokumenty ze śledztwa z 2011 r. i wynikającą z nich wiodącą rolę oskarżonego, który sam zresztą (k.1631) nazywał go pomocnikiem; k.10 592: „znajomy, który czasem wykonywał moje prośby”). To z jego inicjatywy nastąpiły pierwsze kontakty ww. świadków z I. N., czy też J. S..

Także z korespondencji uzyskanej z poczty elektronicznej A. R. wynika, że decydujący głos w sprawach spółek miał A. M. (k.6974, 6980, 6981; w ramach „listów” dotyczących tej samej tematyki pojawia się też inne z adresu (...) k.6990).

To on kierował „działalnością (...), osobiście dostarczał dokumenty do biura rachunkowego (por. m.in. także zeznania **J. Ł.** k.10 852-10 854).

Pracująca w firmie W. M. **J. D.** rozpoznała zdjęcia: oskarżonego, I. N. (1) (nie pojawiał się przed tym, jak W. M. zaczął odwiedzać A. M.) oraz **J. S. (2)**, którzy przychodził do biura jej szefa (k.7022-7023; zob. też k.10 762). Członkiem zarządu (...) z siedzibą na Seszelach w okresie od 9.07.2012 r. do co najmniej 30.05.2015 r. (data udzielenie odpowiedzi) był **V. M.** (k.7060). Firma ta należy do J. S. (k.6441, 6428v), który z kolei był współnikiem A. M. w (...) sp. z o.o. (k.2385-2387, 2402; sprzedanej 20.08.2014 r. obywatelce Białorusi k.5254-5261; zob. też k.6399v i nast.). J. S. (adres (...)) w czerwcu 2014 r. brał udział w utworzeniu nowych spółek przy pomocy W. M. (k.5434, 5426). Zwrot „bez różnicy jaką nazwę komu” pośrednio wskazuje na zamiar przestępczego wykorzystania tych podmiotów i danych ich formalnych udziałowców. Kontakty J. S. z A. M. wynikają też z zeznań E. K. (k.10 870v). Ten pierwszy mężczyzna wymieniany jest też w piśmie z (...) SA z maja 2014 r. (k.330-332), opisującym czynności bankowe i finansowe powiązania jego z m.in. A. M., S. N. i D. M., a także (...) INC.

W 2011 r. wszczęto śledztwo związane z zawiadomieniem (...) SA odnośnie „podejrzanych” transakcji z wykorzystaniem kont m.in. (...) sp. z o.o., czy (...) sp. z o.o. (k.6399-6407). W sprawie tej przewijają się m.in. te same osoby, co w niniejszym postępowaniu (k.6397-6398, 6408-6454). Według ustaleń m.in. I. N. oraz S. N. mieli dokonywać w ww. banku wysokich wypłat gotówkowych, zawsze w towarzystwie oskarżonego (k.6402), który zdaniem pracowników oddziału „sterował” opisanymi transakcjami (k.6403). Już więc wtedy odgrywał wiodącą rolę (k.6406; jeśli chodzi o powiązania z ww. osobami, jak i V. M. (k.6423v: 28.02.2013 r. zaprzeczył, aby znał oskarżonego; tak samo S. N. k.6426v) oraz N. K., wtedy prezesem (...) (k.6408v: sprawy (...) już wtedy prowadził A. M.) - k.6405v), jeśli chodzi o rejestrowanie spółek i niejasne transakcje (por. też np. zeznania „prezesów” z k.6425, 6426, 6431), budzące wątpliwości bankowców, jak i śledczych.

W tej sprawie przesłuchany został Romans M. (k.6430-6431). Takie nazwisko oskarżony wskazał identyfikując mężczyznę, który jego zdaniem był „geniuszem komputerowym” i któremu zlecał dokonanie operacji na rachunkach bankowych (k.10 590). Miał on też mieć dostęp do jego skrzynki mejlowej (k.11 222v). R. M. znał oskarżonego, który wykorzystał go do założenia jednej ze spółek. Wysoce prawdopodobnym jest, że konstruuąc linię obrony, pamiętając te nazwisko, A. M. użył do kamuflażu danych faktycznego pomocnika, którym, jak już wyżej wskazano, był I. N. (1).

Wszyscy świadkowie przesłuchiwanie w czasie śledztwa w ramach pomocy prawnej na Łotwie korzystali z usług uczestniczącego w tej czynności adwokata. Jest to sytuacja dość niecodzienna (zważywszy także na deklarowany przez nich zły status materialny), która nie powtórzyła się już w czasie rozprawy. Sąd uważa, że pomoc prawnika opłacona została przez pozostających na wolności członków przestępczej grupy, miała na celu zapewnienie wsparcia osobom, które udzieliły jej „pomocy”, współdziałały w ramach bezprawnego planu, a poprzez swoje depozycje, o ile zdecydowałyby się mówić prawdę, mogłyby zdenuncjować sprawców, w tym pogorszyć sytuację aresztowanego (osłabić jego linię obrony). Nie ma przypadku w tym, że księgowi obsługujący K., T., czy K., jak i ich pracownicy, pamiętali wizyty A. M., I. N., czy J. S., zaś zupełnie nie kojarzyli kontaktów z prezesami ww. spółek. Gdyby do oni (udziałowcy) zarządzali nimi, byłoby zupełnie inaczej.

J. U. potwierdziła okres, w którym (...) zajmowała się handlem sprzętem RTV (telewizory), co zapamiętali też przedstawiciele (...) (k.10 731v-10 734v). Jej zeznania - w części związanej z pracą z (...) korespondują z relacją D. M. odnośnie „globalnego” przesyłania przez (...) faktur dotyczących (...) (tj. wystawionych z datami z określonego miesiąca), jak i zbiorczego (z datami z określonego miesiąca) wystawiania takich dokumentów przez jej pracodawcę dla „swoich odbiorców” (k.10 707: „...przekazywał mi za cały miesiąc zestawienia, które miały wskazaną cenę, datę i kontrahenta”). W praktyce urzędów kontroli skarbowej przyjmuje się, że ustalanie cen poniżej 200 zł od notowania (...) SA (dotyczącego hurtowej ceny m³ paliwa), skłania do uznania nierzetelności działalności handlowej danego podmiotu. Związane jest to z cenami hurtowymi paliwa na rynku i nieopłacalnością ekonomiczną handlu tym towarem poniżej ustalonej wartości. W przypadku (...) wartość upustu ustalano na poziomie 250-300 zł (k.10 707). Także ona nigdy nie widziała (...) i nic nie widziała na temat transportu tego towaru. Na podstawie zaobserwowanych zdarzeń potwierdziła zaangażowanie D. M. w działalność (...), jak i powiązanie z tą spółką (...). C. (k.10 711). Świadek złożyła

szczerze zeznania - mówiła o tym, co wiedziała, czego była świadkiem z racji wykonywania obowiązków zawodowych. Z racji zajmowanej pozycji w spółce, nie była wtajemniczana w rozwiązania dotyczące przestępczej działalności. Wykonywała obowiązki pracownicze zgodnie z poleceniami przełożonych.

Jednym z nich była **J. K.**, która miała o wiele większy zakres wiedzy dotyczącej przede wszystkim handlu paliwem, tj. nabywania go „poprzez” EC, jak i sprzedawania firmie (...) „z wykorzystaniem” dwóch spółek prawa handlowego. To ona realizowała czynności związane z obrotem paliwem, obsługiwała rachunki bankowe (zob. m.in. k.10 708-10 709, 10 712). Nie zajmowała się natomiast osobiście fakturowaniem związanym z „obrotem” tabletkami. Jeśli chodzi o treść jej wyjaśnień, to w zakresie istotnym z punktu widzenia przedmiotu tego procesu pokrywają się one z ustaleniami sądu (handel paliwem w ramach (...), zakres faktycznych czynności i odpowiedzialności jej prezesa, jego kontakty z określonymi osobami (k.10 716 oraz k.427, 428, 465, 681-694, 700 (M. S.), 283, 780 (M. C.), 643, 678, 773, 779 (V. L.) zał. nr 17), „obrót (...) itp. – por. też k.43 zał. nr 18 oraz 682, 684, 772, 775 zał. nr 17). To czy dopuściła się ona jakichkolwiek przestępstw (także ona korzystała m.in. z nr tel. operatora amerykańskiego k.10 716) nie musiało (i nie było) zostać ustalone w tej sprawie i będzie przedmiotem oceny organów procesowych w dotyczącym jej postępowaniu.

M. M. (1) i **A. R. (1)** wykonywali jedynie zlecone czynności (przez I. G. i W. M.) związane z „obieganiem” korespondencji w „wirtualnych biurach” spółek. Nie znali ich przedstawicieli i nie mieli z nimi osobistego kontaktu. Drugi z nich potwierdził, że oskarżony przebywał w biurze W. M. wraz z I. N. (1) (k.10 728, 10 729). Na ich znajomość i współpracę wskazuje też relacja I. S. (k.10 744v-10 745).

Żaden ze świadków nie mówił przy tym, aby oskarżony korzystał z pomocy lub przebywał w towarzystwie mężczyzny o imieniu (...) i nazwisku (...) lub (...) (por. wyjaśnienia z k.10 590v).

M. M. (2) z (...) Urzędu Skarbowego w B., oprócz potwierdzenia okoliczności ujętych w dokumentach, zrelacjonował także własne spostrzeżenia i oceny (w tym dokonane w oparciu o doświadczenie zawodowe). To on, w toku kontroli w K., rozmawiał 9.04.2014 r. w biurze A. K. z prezesem (...), który „na gorąco” zapewniał, że „towar nie przechodził przez magazyn (...) i był przywożony przy okazji z innymi towarami (...) osobowymi samochodami” (k.10 751v, 10 770v). Brak powodów, aby uznać, że inspektor kontroli skarbowej podał nieprawdę. Zrelacjonował to, co usłyszał od oskarżonego. Potem sprawcy opracowali inną wersję, przedstawioną w odpowiedzi K. przesłanej do (...) 14.04.2014 r.

Podsumowując:

Weryfikacja materiału dowodowego związanego z deklarowanym obrotem (...) uniemożliwia ustalenie zarówno źródła jego nabycia przez (...) i L., jak i ostatecznego przeznaczenia tego towaru (po jego „zbyciu” przez (...) niektórzy jej odbiorcy w deklaracjach podatkowych wskazali sprzedaż do nn. podmiotu we W. (IT) inni szereg kolejnych spółek łotewskich – k.7552v-7635). Transakcje wykazane w fakturach faktycznie nie zaistniały, dokumentowano fikcyjną sprzedaż, która umożliwiła (...) uchylanie się od uiszczenia należnego VAT, a tym samym osiągnięcie przez sprawców nienależnego korzyści majątkowej.

Dwa łańcuchy firm zostały utworzone w ramach realizacji bezprawnego planu przyjętego przez członków zorganizowanej grupy przestępczej. Liczba (dwa) i długość łańcuchów, tj. ilość podmiotów stanowiących ich ogniwa, jak i ilość odbiorców (...) od (...), miała uprawdopodobnić i uwierzytelnić obrót tabletkami, a także utrudnić czynności organów kontroli skarbowej. Wartość wykazywanych transakcji krajowych uzależniona była od ilości sprzedanego paliwa przez (...), a jedynym ich celem było obniżenie podatku należnego przez tę spółkę.

Ocena roli M. S.:

M. S. o.c.p., a.s. to spółka, której przedmiotem działalności jest świadczenie usług inwestycyjnych oraz pozostałych, a także wykonywanie czynności inwestycyjnych, określonych w przepisach ustawy o papierach wartościowych (k.6016-6020, skład osobowy organów aktualny na 16.01.2012 r.). Wpływy środków z konta K. na rachunki M. S.,

jak i przelewy z nich pieniędzy na rzecz (...), w tym tytuły realizowanych transakcji, jednoznacznie obrazują historie operacji bankowych (por. pliki na płytach oraz diagram k. 10 309). Z zeznań przedstawicieli słowackiej spółki wynika, że były one związane z umową komisju zawartą z (...), na której zlecenie przyjmowano wpłaty od K. (miała ona spłacać weksel na rzecz C., a o żadnym tego rodzaju dokumencie nie mówił jej prezes, ani nie jest on wymieniony w jakimkolwiek z dokumentów tej firmy) oraz realizowano te na rzecz (...). Jednocześnie każda z kompetentnych osób, tj. zajmujących się kontraktami S., zaprzeczyła, aby spółka zawarła umowę oznaczoną jako „C. 2614/02-1” lub „C. 2614/02-2”, po których to tytułach zlecano przelewy na rachunki (...). Nie sposób uznać, że nn. pracownik w zarządzanej przez nich firmie wpisywał samowolnie tego rodzaju zwrot w tytule przelewu. Sąd uważa, że M. S. była wykorzystywana w procedurze „prania pieniędzy”. Nie została wybrana przypadkowo. Znajomi sprawców (i członkowie ich rodzin: małżonkowi N., P. G. i jego matka; zob. też k.2910v: powiązania R. N. z (...)), którzy w 2014 stali się jej udziałowcami oraz weszli w skład jej organów (k.7108-7121, k.5656-5657, k.2910v; k.11 340), byli swoistą gwarancją bezpieczeństwa milionowych kwot związanych z działalnością przestępczą (np. mieli dostęp do informacji, czy organy skarbowe lub ścigania interesują się określonymi transakcjami; decydowali o tym, czy o podejrzeniu nielegalnych przepływów finansowych należy zawiadomić władze państwowe itp.), które transferowano na i z jej rachunków.

O związku (...) z członkami zorganizowanej grupy przestępczej świadczą też przelewy z jej kont na prywatny rachunek A. M. (zob. np. k.1433, 1435, 1436, 1439, 1448). W ich tytułach wskazywano np. (...), czy (...) („invoice” to faktura), a z zebranych dowodów, w tym wyjaśnień oskarżonego (k.11 412), nie wynika, aby ta firma miała realizować na jego rzecz jakiegokolwiek zobowiązania o takiej wartości.

A. M. utrzymywał, że nie zna P. G. (k.6298), ten zaś zeznawał zupełnie inaczej (k.7121; mówił też o zleceniach od (...), którym jej prezes zaprzeczał k.1634). Według oskarżonego od M. S. otrzymał jedynie jesienią 2013 r. na firmowe konto (...) pożyczkę, której wartości nie pamięta (k.6298). Przed sądem wskazał, że było to „chyba 15-20 tysięcy euro” (k.11 412v). Wyjaśnienia te stoją w sprzeczności z szeregiem przysporzeń majątkowych (o łącznej wartości kilkukrotnie wyżej niż ww. suma), które w 2014 r. z kont ww. firmy trafiły na zarządzane przez niego rachunki bankowe (np. k.6642 oraz k.6662 i nast.; k.10 301, 10 305 i 10 309; zob. też k.11 431). Stanowiły zapewne część udziału w zyskach, które z działalności przestępczej osiągał ten członek grupy.

Z zapisków odnalezionych w biurze (...) wynika, że osoby reprezentujące tę spółkę kontaktowały się z przedstawicielami M. S. np. celem „podania przelewów rachunek w złotych” (k.9832).

Omówienie pozostałej części wyjaśnień oskarżonego :

Wyjaśnienia oskarżonego, choć obszerne, były nie tylko sprzeczne w istotnych punktach z przedstawionymi wyżej ocenami sądu stanowiącymi podstawę ustaleń, ale również kolejne przesłuchania ujawniły szereg występujących w nich rozbieżności, sprzeczności. Wskazywały na swoistą ewolucję kolejnych wypowiedzi – tym samym budząc poważne wątpliwości co do ich rzetelności. Wersję sprawcy cechuje brak konsekwencji, zmiana i dopasowywanie opisu zdarzeń do zakresu wiedzy organów ścigania z danego etapu śledztwa (co do której mógł się zorientować na podstawie zadawanych pytań i okazywanych dokumentów). Oprócz omówionej już wyżej części jego depozycji, należy jeszcze zwrócić uwagę na następujące aspekty. Także one decydowały o negatywnej weryfikacji jego stanowiska procesowego.

Na etapie śledztwa A. M. utrzymywał, że wykonywał przelewy korzystając z bankowości internetowej (k.1633v), zaś już przed sądem zaprzeczał temu podając, że „sprawami technicznymi zajmował się A.” (k.10 590v). Początkowo twierdził, że dostęp do kont firmowych miał tylko on (k.2348v), aby następnie przypisać takie działania nn. A., jeśli chodzi o (...). M. (k.10 590; początkowo zataił zawarcie umów z tym bankiem k.1634), czy też A. K. (k.6298v) – o czym on miał nie wiedzieć. Zmiana ta zdaniem sądu wynikała z późniejszego rozeznania przyczyn postawienia zarzutu z art. 299 k.k. i determinowana była chęcią uniknięcia odpowiedzialności karnej.

Jego wersja różniła się też jeśli chodzi o ilość adresów mejlowych, z których korzystał (k.3490v oraz wyjaśnienia na ten temat z rozprawy k.10 592v). Zaprzeczanie znajomości adresu mejlowego(...) (k.3490), w świetle treści wysyłanej

z niego korespondencji dotyczącej m.in. jego osoby, jak i deklarowanej przyjaźni z jego użytkownikiem, potwierdza wybiórczość i nieszczerłość wyjaśnień sprawcy.

Dziesiątego września 2014 r. podsądny oświadczył, że składował tabletki w magazynie, zmieniała się szata graficzna opakowań i logo producenta, ale towar był ten sam – w takiej formie „przedstawiał go kupującym” (k.1631). D. M., ani nikt inny z (...) nie mówił, aby widział ww. produkty. Skoro podnajemcy nie posiadali nawet kluczy do magazynu (k.2347v), to także to wskazuje na fikcyjność tego rodzaju umów. (...) prezes (...) miał poznać w W. na przełomie 2013/2014 i potem spotkać się z nim w budynku, gdzie miała biuro (...) (k.2348), a przed sądem mówił już o jednym spotkaniu (k.10 591) i negocjował, aby rozmawiał ze współoskarżonym (przed wyłączeniem jego sprawy do odrębnego rozpoznania; k.11 014). Zaprzeczanie wpłatom przez (...) m.in. na konta (...) w banku czeskim (k.2348v; k.2402v: negocjował wpłaty na jakiegokolwiek konta), stoi w rażącej opozycji z treścią wysyłanych do niego mejli (także na prywatny adres; np. W. M. przesyłał mu wyciągi bankowe k.5273) z załączonymi wydrukami transakcji, przekazywaniem ich księgowej, znajomością dokumentacji z biura rachunkowego zawierającej tego typu dane (por. zeznania A. K.), czy też przyznaniem wysłania pism do (...) wskazujących numery rachunków w (...), jak i (...) SA, z prośbą o realizowanie na nie wpłat za towar (k.11 222v).

Nieprawdziwe są także wyjaśnienia oskarżonego co do okoliczności sporządzenia trzech umów z datą „18.12.2013 r.” (k.11 222, k.2348, k.4184v-4185). Żadna z nich nie została zawarta w tej dacie (k.2439). Pierwszą (k.4189) D. M. otrzymał 5 lutego 2014 r., wraz z fakturami z datami ze stycznia tegoż roku (k.603-604 zał. 17; odesłał ją po podpisaniu 7.03.2014 r. k.9859), zaś kolejna (kolejne: trzecia z rozbudowanym pkt 3., o czym już była mowa) podpisana została w kwietniu 2014 r. (k.109, 111-112; jej „ostateczny” plik oskarżony przesłał do (...) mejlem z 28.04.2014 r. k.35-36 zał. nr 18). Jej szerszy zakres miał związek z kontrolą podatkową w K. (w swoich wyjaśnieniach D. M. podnosił, że pierwsza „nie spodobała mu się, gdyż towar o tak wysokiej wartości nie może być ujęty na jednej stronie (...) nie spełniała moich wymogów” k.2339). Postanowienia dotyczące „prawa do wykorzystania przez (...) pomieszczeń magazynowych”, zobowiązujące do nabycia określonej ilości tabletek co miesiąc, wskazujące osoby „do kontaktu”, jak i określające kary umowne, zmierzały do uwiarygodnienia współpracy gospodarczej. Lakoniczna treść pierwszej mogła bowiem wzbudzić uzasadnione wątpliwości kontrolujących co do realności transakcji z niej wynikających. Od 9.05.2014 r. (...) rozpoczęło wystawianie na (...) faktur „za podnajem powierzchni magazynowej” (k.45 zał. 18). Skoro towar, których spółki (...) od kwietnia 2014 r. był przechowywany w magazynie przy ul. (...) (skąd mieli odbierać go przewoźnicy na zlecenie (...)), to gdzie składowano te jego partie, które ujęto w fakturach ze stycznia, lutego i marca 2014 r. (w CMR wskazujących przewoźnika D., jako miejsce załadunku określono siedzibę (...) zob. zał. 13)?

Konsekwencją początkowej negacji transakcji z T., było też zaprzeczenie znajomości z J. S. (k.4997). Gdyby rzeczywiście tak było, to świadek ten nie znałby oskarżonego (k.11 120, 11 120v: znał jego dane i wizerunek). Przy czym znajomość ta nie miała charakteru biznesowego, lecz związana była z wykorzystaniem J. S. w charakterze formalnego prezesa T. (por. też k.388: 7.03.2014 r. J. S. stawiał się u notariusza w B-stoku i tego dnia w tym mieście przebywał też oskarżony, tak jak i w datach zmian własnościowych w K. k.387). Ten wprawdzie twierdził, że sam zarejestrował spółkę i „zorganizował” jej działalność, ale w kontekście treści jego zeznań (omówionych wyżej) nie sposób było w to uwierzyć. Dwudziestego siódmego maja 2015 r. oskarżony nie był także skłonny ujawnić kontaktów z S. N. o pseudonimie (...) twierdząc, że to znajomy zawodowo grający w karty (k.4998; k.10 287 nr tel. (...); gdy potem ujawniono jego dane, zmienił zdanie k.6298v; ww. nr miał też wpisany w swoim telefonie D. M. jako (...) k.2491v). Liczbę kontaktów telefonicznych z W. M. zredukował też do jednego lub dwóch w miesiącu (k.4998v), podczas gdy na przestrzeni roku zarejestrowano między nimi 481 połączeń (k.10 287). Utrzymywał też, że miały wyłącznie charakter osobisty i nie były związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Gdyby jego zachowania biznesowe i pomoc uzyskana od ww. księgowego dotyczyły legalnej działalności, to nie miałby powodu, aby mówić nieprawdę. Różnie przedstawiał też np. sposób wejścia w posiadanie faktur wystawionych przez K. (k.1633 i k.10 594), jak i kontakty z jej prezesem związane np. z wizytami w bankach (k.1633v: zaprzeczał im).

Tak jak w folderze (...) D. M. miał zapisany numer telefonu oskarżonego (...) (k.2489), tak kontakt (...) (k.3489v: nr tel. +48 882 946 633; k.2487: nr wykorzystywany w spółce (...)) dotyczył prezesa (...). On sam zresztą przyznał, że korzystał z tego numeru telefonu (k.2873). Ponadto nie ustalono numeru telefonu operatora amerykańskiego,

z którego korzystał D. M. (ten go nie podał k.1100 – nie sposób uwierzyć, że nie miał go zapisane gdziekolwiek, gdyby chciał, to wskazałby np. dane osoby, która miała ten nr zapisany w kontaktach). Oczywiście przy tym jest, że wykorzystywano go w obawie przed podsłuchem (na co zwracał uwagę wyżej wymieniony k.1100), a więc prowadzono z niego rozmowy dotyczące nielegalnej działalności. Żadnego z dwóch ww. numerów telefonów nie obejmowała analiza kryminalistyczna (k.10 285 i nast.). Nie uwzględniono w niej także wszystkich nr telefonów użytkowanych przez A. M. (k.10 761v: A. K. dzwoniła do niego na nr (...)). Nie dziwi więc to, że nie ujawniła ona kontaktów między oskarżonym, a D. M. (o takich mówił podsądny k.1631, 1633 – na rozprawie negował znajomość z prezesem (...) sugerując, że ktoś się pod niego „podszywał”). Ponadto wg oskarżonego dzwonił on do D. M. (4) na nr telefonu, który miał zapisany na kartce (dlaczego nie wpisał go tak jak wielu innych kontaktów do pamięci aparatu lub karty, nie wyjaśnił) i którego nie podał śledczym (k.3490v).

Część C. (powoływano niżej przepisy ustaw podatkowych w brzmieniu obowiązującym w czasie realizacji przestępczych działań; wynikające z nich obowiązki mające znaczenie dla przypisanego przestępstwa skarbowego, do daty orzekania nie uległy zmianie mającej wpływ na zasadę i zakres odpowiedzialności):

Penalizując przestępczość zorganizowaną ustawodawca nie określił przesłanek, które mają decydować o zakwalifikowaniu pewnych zachowań pod kątem znamion z art. 258§ lub §3 k.k. Piśmiennictwo prawnicze i orzecznictwo wypracowało następujące kryteria w tej kwestii, które sąd podziela. I tak:

Zorganizowaną grupę przestępczą tworzą co najmniej trzy osoby, których celem jest popełnienie określonych przestępstw (zarówno stałe, jak i zależnie od nadarzającej się okazji) lub też generalnie popełnianie przestępstw o luźnym związku, między innymi bez stałych ról. Nie jest wymagana jakaś specjalna wewnętrzna struktura organizacyjna grupy, jak również nie jest wymagany jej niezmienny skład. Znamię „zorganizowana” oznacza posiadanie przez grupę trwałej struktury, czy to pionowej – z przywódcą kierującym działalnością, czy poziomej, z gronem uczestników koordynujących działalność według określonych reguł, którzy zakładają z góry popełnianie z góry możliwie wielu czynów zabronionych (zachowań przestępczych). W pojęciu tym tkwią warunki podstawowej wewnętrznej struktury organizacyjnej (choćby z niskim stopniem zorganizowania), jakaś trwałość, jakieś więzy organizacyjne w ramach wspólnego porozumienia, planowanie przestępstw, akceptacja celów, trwałość zaspokojenia potrzeb grupy, gromadzenie narzędzi popełnienia przestępstw, wyszukiwanie miejsc dla przechowywania „łupów” (także dbałość o ich zalegalizowanie), czy też przedmiotów czynów zabronionych, podział ról, skoordynowany sposób działania (por. np. wyrok SA w Krakowie z dnia 24.01.2001 r., II AKa 240/01, publ. w Prok. i Pr. 2004/5/25; wyrok SA w Lublinie z dnia 23.07.2002 r., II AKa 148/01, publ. w Prok. i Pr. 2003/4/20; wyrok SA w Białymstoku z dnia 16.01.2014 r., II AKa 260/13; wyrok SN z dnia 24.03.2009 r., WA 9/09; wyrok SA w Warszawie z dnia 15.01.2013 r., II AKa 352/12, wyrok SN z dnia 13.11.2013 r., II KK 170/13). Podkreślenia wymaga to, że nie zawsze występować musi hierarchiczność i podporządkowanie. Niekoniczną cechą „zorganizowanej grupy” jest poddanie się panującej dyscyplinie, bezdyskusyjnemu przywództwu określonej osoby lub osób oraz system represji za jej naruszenie. Powiązania członków grupy mogą mieć charakter nawet koleżeński, a przywództwo i kierowanie działalnością przestępczą może wynikać z autorytetu, kontaktów i doświadczenia „zawodowego”, czy też statusu majątkowego jednego z jej członków. Trwałość form organizacyjnych, hierarchiczność, dyscyplina i oznaczone kierownictwo, to immanentne cechy przestępczego związku, który jest wyższą formą przestępczej struktury.

Wyznacznikiem przypisania przynależności do grupy przestępczej jest ustalenie, że dany sprawca ma świadomość jej istnienia, akceptuje jej cele i formy działania. Nie musi znać wszystkich jej członków - wystarczy np. kontakt z jednym z nich – jak i pełnego spektrum działalności. Zdawać sobie musi jednak sprawę z tego (zamiar bezpośredni lub ewentualny), że dana struktura (co najmniej trzyosobowa) istnieje, a jego zachowanie (choćby deklaracja realizacji pewnych działań zależnie od potrzeb grupy), leży w jej interesie, zaspokaja potrzeby grupy, stanowi część jej działalności. Tego rodzaju wiedza niewątpliwie towarzyszyła działaniom oskarżonego.

Przydatne w ustaleniu treści pojęcia zorganizowana grupa przestępcza mogą być także oceny dokonywane z punktu widzenia psychologicznego (powiązania między członkami grupy, wzajemna pomoc, ochrona, jednoczący cel zdobywania środków na utrzymanie, alkohol i rozrywki, jak też na działalność przestępczą), jak i socjologicznego (w

tym pojęciu chodzi też o zbiorowość wyznającą wspólne wartości, ignorującą określone normy prawne, zachowującą odrębność od przestrzegających ich członków społeczeństwa). Pojęcie „brania udziału” w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie m.in. przestępstwa skarbowego, którym posługuje się art. 258§1 k.k., swym zakresem obejmuje nie tylko formalną przynależność do tej nielegalnej struktury, ale także udział w tego rodzaju przestępstwach, dla popełnienia których grupa została założona (zob. wyrok SA w Lublinie z dnia 23 lipca 2002 r., II AKa 148/01; wyrok SA w Łodzi z dnia 26.10.2012 r., II AKa 72/12).

Ponadto w odkodowaniu znamion art. 258§1 k.k. pomocne mogą być wiążące Polskę normy prawa międzynarodowego. Rzeczpospolita Polska ratyfikowała Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z dnia 15.11.2000 r. (Dz.U.2005.18.158), której celem jest promowanie współpracy, aby skuteczniej zapobiegać i zwalczać tego rodzaju przestępczość (art. 1). W jej artykule drugim zdefiniowano takie pojęcia jak:

- „zorganizowana grupa przestępcza”, które oznacza posiadającą strukturę grupę składającą się z trzech lub więcej osób, istniejącą przez pewien czas oraz działającą w porozumieniu w celu popełnienia jednego lub więcej poważnych przestępstw określonych na podstawie niniejszej konwencji, dla uzyskania, w sposób bezpośredni lub pośredni, korzyści finansowej lub innej korzyści materialnej;

- „poważne przestępstwo” oznacza zachowanie stanowiące przestępstwo podlegające maksymalnej karze pozbawienia wolności w wysokości co najmniej czterech lat lub karze surowszej;

- „grupa posiadająca strukturę” oznacza grupę, która została utworzona nie w sposób przypadkowy w celu bezpośredniego popełnienia przestępstwa i która nie musi posiadać formalnie określonych ról dla swoich członków, ciągłości członkostwa czy rozwiniętej struktury;

Ten akt prawny ma zastosowanie do zapobiegania oraz ścigania m.in. przestępstw określonych na podstawie jego artykułu 5 oraz „poważnych przestępstw” w rozumieniu artykułu 2, jeżeli przestępstwo ma charakter międzynarodowy oraz jest w nie zaangażowana zorganizowana grupa przestępcza. Przy czym przestępstwo posiada charakter międzynarodowy (art. 3), jeżeli m.in. zostało popełnione w więcej niż jednym państwie, w jednym państwie, lecz istotna część przygotowań do niego, planowania, kierowania lub kontroli nad nim odbywała się w innym państwie lub zostało popełnione w jednym państwie, lecz była w nie zaangażowana zorganizowana grupa przestępcza prowadząca działalność przestępczą w więcej niż jednym państwie.

Mając na uwadze te uregulowania, normy tej umowy międzynarodowej mogły mieć też zastosowanie w niniejszej sprawie. Część zachowań sprawczych podejmowana była na W., Łotwie, Litwie, Białorusi (werbowanie „prezesów”) i w Czechach. Przez pryzmat uregulowań konwencyjnych można więc wypełnić treścią pojęcia określone w art. 258 k.k. Jej definicje dotyczące zorganizowanej grupy przestępczej oraz jej struktury odpowiadają w pełni konstrukcji „ugrupowania” kierowanego przez M. S., którego członkiem był podsądny.

Zwrócić należy uwagę, że Polska inkorporując konwencję do swojego systemu prawnego zobowiązała się także do przyjęcia środków ustawodawczych i innych, jakie okażą się konieczne dla uznania za przestępstwa, jeżeli zostały popełnione umyślnie, któregośkolwiek lub obu z następujących zachowań - jako przestępstw odmiennych od usiłowania lub dokonania czynu przestępczego:

a. wejście w porozumienie z jedną lub większą liczbą osób co do popełnienia poważnego przestępstwa w celu związanym bezpośrednio lub pośrednio z uzyskaniem korzyści finansowej lub innej korzyści materialnej, a tam gdzie jest to wymagane przez prawo wewnętrzne obejmującego czyn podjęty przez jednego z uczestników dla realizacji porozumienia lub zaangażowanie zorganizowanej grupy przestępczej;

b. zachowanie osoby, która, mając świadomość celu i ogólnej przestępczej działalności zorganizowanej grupy przestępczej albo jej zamiaru popełnienia danych przestępstw, bierze udział w:

- przestępczej działalności zorganizowanej grupy przestępczej;
- innej działalności zorganizowanej grupy przestępczej, mając świadomość tego, że jej udział przyczyni się do osiągnięcia określonego powyżej celu przestępczego;
- organizowania, kierowania, pomagania, podżegania, ułatwiania lub doradzania przy popełnieniu poważnego przestępstwa, w które zaangażowana jest zorganizowana grupa przestępcza.

Przy czym świadomość, zamiar, cel lub porozumienie, o których mowa wyżej, mogą być wnioskowane na podstawie obiektywnych, faktycznych okoliczności (por. art. 5). Zestawiając te unormowania z praktyką sądową RP w zakresie oceny znamion z art. 258 k.k., uznać należy są one ze sobą kompatybilne (w znaczeniu: zgodne).

Sam charakter przypisanych oskarżonemu przestępstw (pkt **A. 2.-4.**) narzuca sposób działania, który dla jego skuteczności musi mieć charakter zorganizowany, zaplanowany w szczegółach o wiele wcześniej niż chwila podjęcia konkretnych działań sprawczych. Także skala, zasięg i stopień skomplikowania zachowań, które pozwoliły na czerpanie korzyści z przestępstw przez kilka miesięcy, jak i mechanizm wykorzystania wielu podmiotów prawa handlowego oraz instrumentów systemu bankowego, nie pozostawia wątpliwości, że mieliśmy do czynienia ze starannie zaplanowaną i zorganizowaną działalnością przestępczą. Nie sposób podzielić stanowiska obrony, że oskarżony nie miał pojęcia o istnieniu grupy (k.11 437-11 439). Jak wyżej wskazano, do przypisania czynu z art. 258§1 k.k. nie jest konieczne dowodowe wykazanie formalnego potwierdzenia przez członka grupy udziału w ww. strukturze przestępczej, wiedzy sprawcy o szczegółach jej organizacji, znajomości wszystkich osób ją tworzących, czy też wszystkich mechanizmów funkcjonowania grupy. Wystarczy już tylko świadomość istnienia grupy przestępczej i zamiar (w obu jego postaciach) działania w jej ramach. Oskarżony wiedział (zamiar bezpośredni) na jakich zasadach opiera się działalność grupy – dlatego podejmował takie, a nie inne działania.

Ich specyfika, powtarzalność, w połączeniu z ilością tabletek ujmowanych w fakturach i wartościami przelewów, powodowały, że musiał być świadomy stopnia zorganizowania, od którego uzależnione są poszczególne etapy bezprawnych działań, jak i tego, że zaangażowanych musi być w nie wiele osób. Sam zresztą współdziałał bezpośrednio z kilkoma (I. N., „prezysi” spółek). Tylko bowiem skoordynowane grono osób, w sposób zorganizowany i z ustalonym podziałem ról (funkcji, zadań), a także przy akceptacji bezprawnych zamierzeń, mogło dokonać tego typu czynów, jakie mu przypisano.

Głównym organizatorem przestępczego przedsięwzięcia był M. S. dysponujący środkami finansowymi pozwalającymi na handlowanie paliwem. To on decydował w strategicznych sprawach mających doprowadzić do zakładanego rezultatu. Z racji znacznego rozmiaru zachowań sprawczych doszło do podziału zadań między współdziałające z nim osoby. Przy czym dwie z nich, V. L. i M. C. „były najbliżej” szefa, koordynując ważne odcinki nielegalnych czynności. Jako kolejnego w hierarchii umiejscowić należy D. M., zarządzającego (...), podmiotem generującym bezprawne korzyści majątkowe. Rola i zadania oskarżonego w ramach (...) oraz tworzenia i funkcjonowania „łańcuchów” spółek fakturujących (...) są znane. Nie udało się natomiast ustalić jego faktycznego usytuowania w przestępczej strukturze, np. kto nakłonił go do „współpracy”, czyje polecenia wykonywał, na jakim poziomie zażyłości funkcjonował w relacjach z wyżej wymienionymi – nie sposób bowiem uznać, że nie znał ich osobiście, nie miał z nimi styczności. D. M. (jak już była o tym mowa) nie wyjawiał wszystkiego, co wiedział na temat A. M.. Z uwagi na treść art. 5§2 k.p.k. nie pozostało nic innego, niż uznać, że pełnił tylko taką rolę, jaka wynika ze zgromadzonych dowodów. Ważną, lecz jednak nie tak istotną jaka stała się udziałem M. S., V. L., czy M. C..

Przy ustaleniu, czy miało miejsce znamię czynu zabronionego z **art. 258§1 k.k.**

w postaci zaistnienia przynależności danej osoby do grupy przestępczej nie jest niezbędne ściśle ustalenie przedziału czasowego, w jakim wskazana okoliczność faktyczna miała miejsce. Wystarczy jedynie ramowe zaznaczenie rzeczoności okresu (por. też postanowienie SN z dnia 14.07.2010 r., V KK 150/10). Wyjaśnienia D. M. wskazują na nawiązanie kontaktu z trzema ww. mężczyznami około połowy 2013 r. Potwierdzają to daty zapisów w jego telefonie

ich numerów kontaktowych. Oskarżony był członkiem grupy co najmniej od grudnia 2013 r. (D. M. wpisał jego nr tel. w folderze (...) w lipcu 2013 r.). Wtedy to zarejestrowana została K. (z udziałem podsądnego), z przeznaczeniem do wykorzystania jej w działalności przestępczej, stanowiąca element struktury spółek kontrolowanych przez oskarżonego.

Końcową datę tego czynu wyznacza dzień złożenia ostatniej deklaracji VAT-7 (...), tj. za sierpień 2014 r. Ujęto w niej dane z nierzetelnych faktur wystawionych przez oskarżonego z datami z tego miesiąca. On przekazał je księgowej wiedząc, do czego posłużą. Jeden ze skutków przestępczych jego działań zaktualizował się więc także w trakcie aresztowania. Sprawca był świadomy tego, że tak się stanie i mimo możliwości nie zrobił nic, aby temu zapobiec. Umyślnie do tego doprowadził. Składanie nierzetelnych deklaracji podatkowych było jednym z elementów działalności w przestępczej strukturze, wynikało z realizowanych w niej zadań.

Oдноśnie czynu z pkt **A. 2.**

Oskarżony jako prezes (...) był uprawniony do wystawienia dokumentujących sprzedaż faktur VAT (art. 2 pkt 31) ustawy o VAT: faktura to dokument w formie papierowej lub elektronicznej, zawierający dane wymagane ustawą i przepisami wydanymi na jej podstawie). Sporządzając je dopuścił się fałszu intelektualnego, gdy ich treść nie odzwierciedlała rzeczywistych zdarzeń gospodarczych. A. M. potwierdził fakt wystawienia 96 faktur na rzecz (...) (dotyczących tabletek k.10 594 – były też inne, tj. związane z „wynajmem” pomieszczeń).

Istotą współsprawstwa jest oparte na porozumieniu współdziałanie dwóch lub więcej osób, z których każda obejmuje swoim zamiarem realizację całości znamion określonego czynu zabronionego. To porozumienie jest tym szczególnym elementem podmiotowym, który zespalając zachowania poszczególnych osób, pozwala przypisać każdej z nich również i tę akcję sprawczą, którą przedsięwzięła inna osoba współdziałająca w popełnieniu przestępstwa. W doktrynie i orzecznictwie dominuje podzielany przez sąd pogląd, iż dla przyjęcia współsprawstwa nie jest konieczne, aby każda z osób działających w porozumieniu realizowała własnoręcznie znamiona czynu zabronionego, czy też nawet część tych znamion. Wystarczy natomiast, że taka osoba w ramach uzgodnionego podziału ról, ułatwiając „bezpośredniemu” sprawcy (sprawcom) realizację wspólnie zamierzonego celu. W efekcie, o wspólnym działaniu możemy mówić nie tylko wtedy, gdy każdy ze współsprawców realizuje część znamion, ale także wtedy, gdy współdziałający nie realizuje żadnego znamienia czasownikowego uzgodnionego czynu zabronionego, ale wykonane wcześniej przez niego czynności stanowią istotny wkład we wspólne przedsięwzięcie. Każdy ze współsprawców ponosi odpowiedzialność za całość popełnionego (wspólnie i w porozumieniu) przestępstwa, a więc także i w tej części, w jakiej jego znamiona zostały wypełnione przez innego współnika (por. np. wyrok SN z dnia 29.06.2006 r., V KK 391/05, publ. w OSNwSK 2006/1/1289; wyrok SA w Katowicach z dnia 23.09.2004 r., II AKa 276/04, publ. w Prok. i Pr. 2005/10/15; postanowienie SN z dnia 05.05.2003 r., V KK 346/02, LEX nr 78912; wyrok SA w Krakowie z dnia 15.01.2003 r., II AKa 353/02, KZS 2003/3/36 oraz Jacek Giezek, komentarz do art. 18, Kodeks karny, część ogólna, komentarz, LEX 2007, tezy 6 - 10). Mając powyżej na uwadze: nie jest ważne to, czy oskarżony „fizycznie” wypełniał plik elektroniczny każdej z faktur, czy osobiście stawiał na niej pieczęcie (firmową i z własnymi danymi), a nawet to, czy każdą podpisał (zgodnie z art. 106e ustawy o VAT podpis nie jest koniecznym elementem faktury). Niewątpliwym jest bowiem, że dysponował pieczęciami, inicjował czynności prowadzące do wytworzenia ww. dokumentów, dostarczał je księgowej (zob. np. k.1061), akceptował związane z nimi rozliczenia podatkowe. Odgrywał tym samym kluczową rolę w procesie wystawienia faktur, w których przecież ujęto jego dane.

Czynności związane z wystawianiem faktur realizowane były z chęci osiągnięcia korzyści majątkowej. W tym celu dokumenty te trafiały do (...) (k.3490v: oskarżony potwierdził, że wysyłał oryginalne faktury do (...) z pieczęciami i podpisem oraz ich pliki elektroniczne używając adresu mejlowego (...)), która wykorzystując je zaniżała należny VAT wynikający ze sprzedaży paliw. W realiach sprawy oczywistym jest, że część tej nielegalnej korzyści otrzymywał oskarżony (stałe źródło dochodu), któremu należało przypisać czyn ciągły z **art. 271§3 ustawy z dnia 06.06.1997 r. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. w zw. z art. 8§1 k.k.s.** (co do konieczności powołania tego ostatniego przepisu

zob. wyrok SN z 27.08.2008 r., IV KK 46/08; zaś odnośnie zasadności przyjętego w wyroku idealnego zbiegu uchwałę SN z 24.01.2013 r., I KZP 19/12).

Użyte w dyspozycji **art. 6§2 k.k.s.** sformułowanie „w wykonaniu tego samego zamiaru” oznacza, że poszczególne zachowania składające się na czyn ciągle realizowane być muszą z identycznym zamiarem, takim samym w odniesieniu do każdego z nich, lecz niekoniecznie istniejącym z góry, a pojawiającym się sukcesywnie przy podejmowaniu kolejnego zachowania. Nie jest wymagane, aby sprawca obejmował zamiarem w chwili jego powzięcia wszystkie zindywidualizowane, co najmniej w ogólnym zarysie, zachowania, składające się na czyn ciągle. Nie muszą one funkcjonować w jego świadomości przed przystąpieniem do działania, albo co najmniej w chwili podjęcia pierwszego zachowania składającego się na ciąg, lecz wystarczające jest, aby sprawca realizował przestępczy zamiar w kolejnych odsłonach, czy też „na raty”, sukcesywnie. Warunkom z art. 6§2 k.k.s. odpowiada więc także taka sytuacja, w której oskarżony „działa z jednym zamiarem”, a decyzje realizacji poszczególnych zachowań podejmuje sukcesywnie, odrębnie do każdego z nich (zob. teza 34 Komentarza P. K. do art. 6 k.k.s., system Lex).

Artykuł 12 k.k. zawiera ustawowe określenia kryteriów tzw. czynu ciągłego. Zastosowanie tegoż przepisu uzależnione jest z jednej strony od przesłanki podmiotowej w postaci „z góry powziętego zamiaru”, z drugiej od przesłanek przedmiotowych, takich jak „krótkie odstępy czasu” oraz tożsamość pokrzywdzonego, gdy przedmiotem zamachu jest dobro osobiste. Czyn ciągle charakteryzuje się więc jednym zamiarem obejmującym wszystkie elementy składowe. Wypełnienie przesłanek z art. 12 k.k. nie następuje tylko w sytuacji, gdy w świadomości sprawcy - już w początkowej fazie działalności przestępczej - dokładnie sprecyzowana jest zarówno ilość bezprawnych działań, jak i ich rodzaj.

Ciągłości nie wyłącza też popełnienie części zachowań samodzielnie, części zaś wspólnie z inną osobą (osobami) lub nawet w różnych układach personalnych (por. postanowienie SN z dnia 12.04.2007 r., WZ 7/07, publ. w OSNwSK 2007/1/817; wyrok SA w Katowicach z dnia 22.11.2001 r., II AKa 400/01, publ. w KZS 2002/3/37).

W przypadku przestępstw pospolitych (pkt **A. 2.** i **4.**), jak i skarbowego, opisane wyżej kryteria zostały spełnione. Na każdy z czynów ciągłych złożył się ciąg planowanych zachowań, sukcesywnie powtarzanych w odcinkach miesięcznych (związanych z terminami rozliczeń podatkowych). Trwających tak długo, jak było to możliwe. Takie też było zamierzenie współsprawców – prowadzenie bezprawnej działalności do momentu jej ujawnienia i „zatamowania” przez organy fiskalno-śledcze.

Zgodnie z **art. 4§1 k.k.** jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Przy czym wymóg stosowania w całości prawa obowiązującego w czasie popełnienia czynu lub w czasie orzekania odnosi się do poszczególnych czynów, a nie do całości wyroku obejmującego różne przestępstwa (w przypadku czynu skarbowego nie było potrzeby stosowania art. 2§2 k.k.s.). Ustawa obowiązująca w czasie popełnienia czynu (lub np. w pewnym odcinku czasowym pomiędzy tym czasem, a datą orzekania) może okazać się względniejsza odnośnie jednego z czynów objętych oskarżeniem, a surowsza (lub identyczna, z konsekwencjami dotyczącymi prymatu stanu prawnego z daty orzekania) odnośnie innego czynu (por. też np. wyrok SA w Krakowie z dnia 10.06.2014 r., II AKa 94/14; wyrok SN z dnia 2.02.2006 r., V KK 199/05; postanowienie SN z dnia 21.08.2013 r., III KK 74/13).

Stosując ww. regułę intertemporalną analizuje się odpowiedzialność karną za dany czyn nie tylko w kontekście ustawy obowiązującej w czasie popełnienia przestępstwa i w czasie wyrokowania, ale również przez pryzmat wszystkich zmieniających się stanów prawnych w przedziale czasowym wyznaczonym przez datę czynu i datę orzekania. Przy czym o tym, która ustawa jest względniejsza dla sprawcy, nie decydują wyłącznie kryteria rodzaju i wysokości sankcji. Uwzględnić trzeba też takie kwestie jak np. warunki zaostrezenia i łagodzenia kary, nakładania obowiązków, orzekania środków karnych, czy też skutki skazania (np. w zakresie ujętym w art. 78§1 i 2 k.k.).

Tak więc ustawą względniejszą dla sprawcy jest ta, której wybór opiera się na ocenie całokształtu konsekwencji wynikających dla niego z kolejnego zastosowania obydwu wchodzących w grę ustaw (także unormowań np. kilku

z nich obowiązujących w danej dacie i mających wpływ na odpowiedzialność podsądnego). Warunkiem dokonania wyboru spełniającego te wymogi jest przeprowadzenie przez sąd orzekający swoistego testu polegającego na podjęciu rozstrzygnięcia w sprawie, odrębnie na podstawie jednej i drugiej ustawy, a następnie na porównaniu obu rezultatów według kryterium korzystności dla oskarżonego (zob. wyrok SN z dnia 13.05.2008 r., V KK 15/08, LEX nr 398529; uchwała SN z dnia 12.03.1996 r., I KZP 2/96, publ. w OSNKW 1996/3-4/16). Przy czym sąd musi dokonać wyboru między konkurującymi ze sobą ustawami (tj. konsekwencjami dla danego sprawcy - w ramach konkretnego, przypisanego mu czynu - wynikającymi z uregulowanych w nich stanów prawnych) przyjmując określoną datę (w przypadku „ustawy poprzedniej” będzie to zwykle data, do której określony stan prawny, wynikający z nowelizowanego aktu prawnego obowiązywał) stanowiącą punkt czasowy będący odnośnikiem do oceny prawnej danego bezprawnego zachowania i jego następstw prawno-karnych (por. wyrok SN z dnia 4.01.2002 r., II KKN 303/99). Jeśli więc w ramach ocen prawnych danego czynu sąd stosuje przepisy „względniejsze” dla sprawcy w brzmieniu obowiązującym w jednym z aktów prawnych w określonej dacie, to zobowiązany jest ponadto uwzględnić (w razie takiej konieczności) tylko te, które w tym czasie były aktualne w systemie innych aktów prawnych.

Ujęte w punkcie **A. 2.** i **4.** części rozstrzygającej wyroku zachowania oskarżonego nastąpiły przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396), co nastąpiło 1 lipca 2015 r., a więc przed datą orzekania. Przed tą nowelizacją Kodeksu karnego zakaz zajmowania określonego stanowiska, jak i prowadzenia określonej działalności gospodarczej, można było orzec na czas od roku do 10 lat. Od 1.07.2015 r. wydłużono go do lat 15 (art. 1 pkt 14) ww. ustawy). Przyjęcie do oceny prawnej konsekwencji czynów ustawy w brzmieniu wskazanym w pkt. **A. 2.** i **4.** było więc jak najbardziej wskazane.

Użyta w **art. 65 k.k.** przesłanka „czynienia sobie z popełnienia przestępstwa „stałego źródła dochodu” jest spełniona zarówno wtedy, gdy działalność przestępcza stanowi dla sprawcy główne, jak i uboczne źródło dochodu (art. 37§1 pkt 2) k.k.s. nie miał zastosowania, z uwagi na przypisanie tylko jednego przestępstwa skarbowego). Przepis ten nie uzależnia stosowania nadzwyczajnego obostrzenia kary wobec sprawcy, który z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, od czasu jego trwania, jak i jego wysokości. Decydujące znaczenie ma w tym względzie sposób jego działania, który zgodnie z zamierzeniem podsądnego przysparza mu stałego dochodu (por. orzeczenia SN z dnia: 28.02.2008 r., V KK 238/07 i 8.01.2015 r., V KK 165/14). Procesowa postawa oskarżonego uniemożliwiła precyzyjne ustalenie wartości, które jemu przypadły. Ich część stanowiły wpływy na jego rachunek od M. S. (realizowane m.in. w związku z wystawieniem poświadczających nieprawdę faktur, jak i transferowaniem środków między rachunkami bankowymi, w tym tej firmy) czy też na rachunki (...) od (...) (niektóre kwoty nie były w całości przelewane na konta K.). Doświadczenie życiowe i zawodowe uczy, że w tego rodzaju sytuacjach motywacja sprawcy ma wymiar finansowy. Każde z działań z ramach przestępstw z pkt. **A. 2.**, **3.** i **4.** podejmował on z chęci uzyskania nielegalnego, stałego, powtarzalnego dochodu i taki stał się jego udziałem.

Co do poszczególnych „składników” przestępstwa skarbowego:

- **art. 56§1 k.k.s.:** Składane przez (...) deklaracje VAT-7 zawierały m.in. dane wynikające m.in. z poświadczających nieprawdę faktur VAT wystawionych przez (...) (oskarżonego; podano więc w nich nieprawdę). A. M. doskonale zdawał sobie sprawę czemu będą służyły, jaki był końcowy cel fakturowania (...). Widział, że fingowany obrót tym towarem ukierunkowany jest na uszczuplenie podatku i do tego wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami zmierzał wykonując przydzielone mu zadania. W przypadku faktur z datami z sierpnia 2014 r., do uszczuplenia podatku nie doszło z uwagi na działania organów ścigania.

Dla przyjęcia realizacji znamion przestępstwa polegającego na naruszeniu (uszczupleniu) przy typach zdekompletowanych (tj. dotyczących narażenia, które nie posiadają odpowiednika w postaci typu polegającego na naruszeniu) zawartych w kodeksie karnym skarbowym trzeba odwoływać się do wniosku logicznego a minori ad maius oraz ogólnych założeń tego kodeksu. Sprawca, który składając organowi podatkowemu deklarację podaje nieprawdę i przez to powoduje uszczuplenie podatku (brak wpłaty), wcale nie realizuje wprost znamion typu czynu opisanego w art. 56§1 k.k.s., bowiem typ ten kryminalizuje zachowania polegające jedynie na narażeniu na uszczuplenie. Mając jednak na uwadze normę z art. 37§1 pkt 1) k.k.s., czy też z art. 38§2 pkt 1) k.k.s. oraz stosując

procedurę wnioskowania a minori ad maius możliwe staje się przypisanie odpowiedzialności karnej z przestępstwa opisanego w ww. przepisie. Oskarżony realizując bezprawne czynności w ramach czynu z pkt. **A. 3.** celowo zmierzał do uszczuplenia VAT wiedząc, że m.in. dzięki jego postępowaniu nie zostaną uiszczone należności publicznoprawne związane ze sprzedażą paliwa przez (...).

- **art. 76§1 k.k.s.:** A. M. otrzymywał od D. M. dane co do wartości sprzedaży brutto (...). Na tej podstawie były kalkulowane ilości i ceny (...) ujmowane w fakturach z datami z określonego miesiąca (wystawianych przez kontrolowane spółki; prezes (...) znał „na pamięć” dane z deklaracji VAT-7 (k.1100); por. też k.1101: „on dokonywał wyliczeń i proponował cenę, za jaką sprzeda tabletki”). Skoro wartości VAT z faktur (...) były większe niż te wykazane w ramach sprzedaży (...), to oskarżony miał świadomość deklarowania przez „kontrahenta” podatku naliczonego do zwrotu (wnioskowano o „przeniesienie” jego wartości na kolejny okres rozliczeniowy). Wiedział, że także te faktury, które wystawione zostały z sierpniowymi datami, stanowiąc będą podstawę wyliczeń podatku VAT za ten miesiąc zarówno przez (...), jak i (...). Po zatrzymaniu oskarżonego A. K. miała kontakty osobiste z jego żoną (k.11 411v, 11 412). Skoro wcześniej wystawił on faktury z sierpniowymi datami na rzecz (...), to odpowiada także za ujęcie wynikających z nich danych w deklaracji VAT-7 (...), pomimo tego, że złożono ją 24 września 2014 r. Był świadomy, że tak się stanie. Mógł temu zapobiec np. poprzez przekazanie księgowej informacji na ten temat poprzez żonę lub obrońcę (k.11 412: „kontaktowałam się z panem mecenasem i przez niego przekazywałam panu A., który był już w areszcie”). Nie zrobił tego jednak. Skutek jego bezprawnych działań zrealizowanych w czasie pobytu na wolności nastąpił w toku osadzenia. Objęty był jego świadomością, zamiarem, co pozwoliło na rozszerzenie ram czasowych przypisanych przestępstw (w tym skarbowego).

- **art. 61§1 k.k.s i 62§2 k.k.s.:** „Nierzetelne prowadzenie księgi” (tj. jej niezgodność ze stanem rzeczywistym – art. 53§22 k.k.s.), o którym mowa w art. 61§1 k.k.s., to nie tylko osobiste wprowadzenie składających się na nią wpisów, czy zapisów systemowych (księga w formie elektronicznej). Ten kto świadomie, w zamierzony sposób doprowadza zleceniobiorcę (księgowego), to ujęcia w niej błędnych danych, tym samym do „powstania” nierzetelnych danych, wypełnia znamiona ww. czynu.

Nierzetelność ksiąg podatkowych (...) (tj. ewidencji zakupów i ewidencji sprzedaży VAT – art. 53§21 pkt 3) k.k.s. oraz art. 3 pkt 4) i art. 193§2 Ordynacji podatkowej) wynikała z ujęcia w nich danych z dokumentów źródłowych (faktur) wykazujących fikcyjne zdarzenia gospodarcze, które w rzeczywistości nie miały miejsca.

Oskarżony sporządzając nierzetelne faktury, jak i posługując się nimi (w tym wystawionymi przez kontrolowane przez niego K. i T. – te także z jego inicjatywy trafiały do księgowej k.1061) wypełnił znamiona z **art. 62§2 k.k.s.**

Formalnie (...) spółek (...) w przestępczy proceder zajmowały się biura rachunkowe. Ich pracownicy (lub też właściciele) księgowali te dokumenty źródłowe, które przekazywały im określone osoby, uprawnione do reprezentacji tych podmiotów lub też rzeczywiście kierujące ich sprawami (np. „zastępując” formalnych, „papierowych” prezesów). Jeżeli chodzi o poprawność księgowo-rachunkową, to na jej podstawie występowała zgodność danych. Obrona utrzymywała, że jest to argument świadczący o legalności działalności w ramach obrotu biokomponentami. Skoro jednak dokumentację wytwarzali sprawcy przestępstw i to właśnie po to, aby „na papierze” wszystko się zgadzało, to trudno na tej podstawie uznać, że nie doszło do naruszeń prawa. Czynności kontrolne i dowodowe zmierzające do zbadania, czy rzeczywiście fakturowane transakcje nastąpiły, dały jednoznaczny wynik negatywny.

Minimalne wynagrodzenie za pracę w okresach realizacji czynów ciągłych w 2014 r. wynosiło 1 680 złotych (Dz.U.2013.1074). Tym samym wielka wartość, to kwota, która przekracza 1 680 000 złotych (art. 53§16 k.k.s.). Te dane decydowały o zastosowaniu przy wymiarze kary rozwiązania z art. 38§2 pkt 1) k.k.s. Nie jest on natomiast składnikiem kwalifikacji prawnej (tak w zarzucie), ani elementem podstawy prawnej skazania. Tak samo jak art. 21§2 k.k. określający jedną z zasad odpowiedzialności karnej.

Współsprawstwo od strony przedmiotowej, nawet jeśli nie musi polegać na realizacji znamion czasownikowych ujętych w opisie typu czynu zabronionego, w każdym przypadku wymaga, by sprawca podjął takie zachowanie, które na gruncie przyjętego porozumienia stanowiło konieczny lub istotny warunek realizacji przez innego współsprawcę

znamion czynności wykonawczej ujętych w danym typie czynu zabronionego. Jego dwa elementy, tj. wspólnie (element obiektywny) i w porozumieniu (element subiektywny) muszą wystąpić łącznie. Samo porozumienie, połączone nawet z obecnością na miejscu przestępstwa, wiedzą o realizacji określonych działań, nie wystarczy aby przyjąć tą formę sprawczego współdziałania. Nie może ono polegać jedynie na biernej „obserwacji” zachowań innej osoby (osób), realizującej znamiona typu czynu zabronionego, choćby towarzyszyła temu świadomość karygodności tego zachowania, a nawet pełna jego akceptacja (tak też: SN w wyroku z dnia 8.12.2011 r., II KK 162/11).

Indywidualizacja winy każdego ze sprawców wymaga, by określona osoba odpowiadała tylko za te zachowania znamienne, które obejmowała **swoim** zamiarem, to jest które dokonała bądź zaakceptowała dokonane przez współnika w ramach realizacji wspólnego planu działania (art. 20 k.k., art. 9§2 k.k.s.). Od strony subiektywnej współsprawcą bowiem jest ten, kto wspólnie z innym realizuje zespół znamion i uważa czyn za **własne** przedsięwzięcie, czyli działa „animo auctoris”. Przystępujący do przestępstwa dwuaktowego (lub więcej), jakim jest m.in. czyn ciągły, odpowiada tylko za te bezprawne zachowania, w realizacji których współdziałał i które obejmując swoją świadomością uznawał za własne (w sensie wspólnego ich dokonania, w perspektywie założonego celu). Jest to zgodne z koncepcją subiektywizmu i indywidualizacji odpowiedzialności karnej (art. 21§2 k.k., w przypadku przestępstwa skarbowego stosowany poprzez art. 20§1 k.k.s.). Ta druga pozwala na pociągnięcie do odpowiedzialności sprawcy nie posiadającego przymiotu („okoliczność osobista”) ujętego w znamionach czynu (przestępstwa indywidualnego), który ma jego współnik (współdziałający, a więc m.in. współsprawca), jeśli o tego rodzaju okoliczności wiedział, chociażby go nie dotyczyła.

Czyn z art. 56 k.k.s. może popełnić tylko podatnik (zob. art. 53§30 k.k.s.). Tym zaś, w przypadku znamion z ww. przepisu, była (...), jako zarejestrowany i funkcjonujący w obrocie gospodarczym podmiot prawa handlowego. Za przestępstwa skarbowe realizowane w ramach działalności tej spółki odpowiada z mocy art. 9§3 k.k.s. jej prezes, tj. D. M. (uprawniony na podstawie przepisów k.s.h. do reprezentowania i prowadzenia jej spraw), zaś inne współdziałające z nim osoby fizyczne, w tym oskarżony, z uwagi na wypełnienie uwarunkowań z art. 20§2 k.k.s. w zw. z art. 21§2 k.k.

W przypadku konkretnego występku (lub zachowania objętego czynem ciągłym) popełnionego w ramach zorganizowanej grupy przestępczej należy więc udowodnić, że dany członek grupy brał udział w jego realizacji (samodzielnie, albo jako współsprawca lub też w formie zjawiskowej; por. też C. S. w artykule „Zorganizowana grupa...”, publikowanym w (...) 1997/2/16). Sama tylko wiedza, że taki czyn miał miejsce, że został dokonany przez innych członków grupy, czy też nawet późniejsze „konsumowanie” owoców przestępstwa (np. korzystanie z pieniędzy uzyskanych w efekcie uszczuplenia podatkowego związanego m.in. z handlem paliwem), nie wystarczy do postawienia zarzutu sprawstwa czynu „głównego”, a tym bardziej wydania wyroku skazującego. Obowiązują tu bowiem te same reguły dowodowe jak we wszystkich innych sytuacjach związanych z oskarżeniem kogokolwiek o popełnienie czynu zabronionego. Czym innym jest wieloosobowy skład grupy, a czym innym realizacja konkretnego przestępstwa, które zostało w ramach tej struktury zaplanowane i wykonane (niekoniecznie przez wszystkich członków grupy). Nawet więc gdy takiego jednostkowego czynu dokonał tylko jeden członek grupy (nie jest konieczne współdziałanie co najmniej trzech osób), to jest to występki popełniony przez niego „w zorganizowanej grupie”, z konsekwencjami określonymi w art. 38 k.k.s. Oczywiście nie wszystkie przestępstwa w okresie istnienia grupy przestępczej dany jej członek musi zrealizować w ramach jej struktur i celów.

Brak danych, aby oskarżony miał związek z nabywaniem paliwa z wykorzystaniem EC, czy też jego sprzedażą fakturowaną na innych odbiorców, niż rzeczywisty (...). Nic nie wskazuje na to, aby te działania podejmowane w ramach (...). M. traktował jako „własne (wspólne) przedsięwzięcie”. Dlatego sąd nie podzielił stanowiska prokuratora, który domagał się przyjęcia odpowiedzialności sprawcy dotyczącej kwoty 201 099 171 zł, stanowiącej zobowiązanie (...) wobec Skarbu Państwa, wyliczone w toku podatkowych postępowań kontrolnych związanych z jej działalnością w okresie styczeń-sierpień 2014 r. (k.11 404Av). Należy w tym miejscu zaznaczyć, że w skład tej kwoty wchodziły m.in. ujawnione uchybienia w handlu np. gazem bez wymaganej koncesji, jak i związane z zastosowaniem dyspozycji art. 108 ust. 1 ustawy o VAT (por. protokoły z kontroli i uzasadnienia wydanych decyzji).

Zgodzić się należy z oceną wyrażoną przez SN w orzeczeniu z 10.07.2013 r. (sprawa o sygn. akt II KK 20/13, popartą cytowanymi w jego uzasadnieniu rozstrzygnięciami sądów administracyjnych), że wystawienie „pustej” faktury VAT, tj. dokumentującej fikcyjną czynność prawną, nie rodzi obowiązku podatkowego. Stosownie do regulacji ustawy o VAT podatek należy się od rzeczywiście zaistniałej czynności (art. 5) lub także towarów (art. 14), a podstawą opodatkowania jest, stosownie do art. 29, obrót (ust. 1), koszt świadczenia usług (ust. 12) czy wartość celna towaru powiększona o cło (ust. 13), a tego warunku nie spełnia podatek przewidziany w art. 108 ustawy o VAT. Wobec tego słuszne są poglądy, że:

- kwota wykazana na fakturze jako podatek, nie jest faktycznym podatkiem należnym Skarbowi Państwa, lecz kwotą „podszywającą” się pod ten podatek w celu jej wyłudzenia lub uszczuplenia podatku należnego (por. wyrok NSA z dnia 19 listopada 2010 r., I (...), LEX nr 744447);

- wystawiona faktura, która nie dokumentuje rzeczywistej sprzedaży między wskazanymi w niej podmiotami, jest prawnie bezskuteczna, a w następstwie nie może wywoływać żadnych skutków podatkowych u odbiorcy i w związku z tym kwota wykazana w fakturach jako podatek nie jest faktycznym podatkiem należnym Skarbowi Państwa, lecz kwotą jedynie „odgrywającą rolę” tego podatku” (zob. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 13 marca 2012 r., I SA/Wr 1732/11, LEX nr 1145379);

- w istocie swej podatek, o jakim mowa w art. 108 ust. 1 ustawy o VAT, ma jedynie charakter sankcji podatkowej za wystawienie nierzetelnej (w tym fikcyjnej) faktury, a nie podatku od towarów i usług; sprawcy zaś wystawiający tzw. pustą fakturę i występujący następnie o zwrot nadpłaconego podatku nie godzą bynajmniej w obowiązki podatkowe, w tym zwłaszcza w obowiązek określony w art. 108 ust. 1 ustawy o VAT, w przeciwnym wypadku bowiem należałoby uznać, że ich odpowiedzialność karna nie jest oparta na mechanizmie „przejęcia podatku”, który charakteryzuje stronę przedmiotową ich przestępstwa, lecz jedynie jest konsekwencją niezapłacenia kwoty wykazanej w fakturze (w wydanych w sprawach o sygn. akt V KK 76/08 i IV KK 433/08 inne składy (...) zanegowały wnioski zawarte w powołanym niżej postanowieniu wydanym w sprawie o sygn. akt V KK 248/03 uznając inaczej, tj. że wystawienie „pustej” faktury rodzi obowiązek podatkowy).

Działania A. M. nie dotyczyły czynności związanych z fakturowaniem nabycia i sprzedaży paliwa przez (...). Dowolnym byłoby ustalenie, że także ten odcinek działalności przestępczej wchodzi w zakres jego odpowiedzialności prawnie karnej. Podejmowane przez niego czynności dotyczyły innej sfery, tzw. „optymalizacji” podatkowej, a więc następczej. Nie wiadomo nawet, czy wiedział (znał) o mechanizmie pozyskiwania paliwa poprzez EC, jak i „formach” jego sprzedaży w Polsce. Tym przecież zajmował się D. M., wykonujący polecenia M. S., z którym ściśle współpracowali V. L. i M. C.. Nawet jednak ta wiedza nie wystarcza do zrównania jego odpowiedzialności np. z D. M.. Świadome współdziałanie w danym aspekcie „pochodu” (części) przestępstwa decyduje o przypisaniu sprawstwa (w każdej jego formie), a nie jedynie wiedza, nawet połączona z aprobatą bezprawnych działań.

Pranie pieniędzy jest złożonym przestępstwem, wiążącym się z popełnieniem innego czynu karalnego, przynoszącego nielegalne korzyści, które następnie muszą zostać wprowadzone do legalnego obrotu. Przestępstwo pierwotne jest zazwyczaj jedną ze szczególnie groźnych form przestępczości zorganizowanej, jak np. malwersacje finansowe (podatkowe, kredytowe, celne i ubezpieczeniowe). Legalizacja dochodów pochodzących z takiego czynu sprowadza się do dokonywania rozmaitych czynności fizycznych, prawnych i finansowych, zmierzających do stworzenia możliwie największego dystansu między korzyściami uzyskanymi z przestępstwa, a ich źródłem, i ma na celu nadanie im pozorów zgodności z prawem. Działania te mogą polegać zarówno na zupełnie nielegalnych operacjach naruszających przepisy finansowe i karne, operacjach naruszających wewnętrzne normy proceduralne instytucji rynku finansowego, jak i legalnych operacjach finansowych, ukierunkowanych jednak na uwiarygodnienie środków pochodzących z przestępstwa. Proces prania brudnych pieniędzy jest najczęściej dzielony przez ekspertów na trzy etapy, z których każdy obejmuje szereg szczegółowych technik i metod. Te etapy to: lokowanie (placement), maskowanie (layering) oraz integracja (integration). Lokowanie (określane też jako umiejscawianie) polega na faktycznym wprowadzeniu gotówki uzyskanej z nielegalnej działalności do systemu finansowego. Jest to pierwszy moment zetknięcia się bezprawnie uzyskanych środków z legalnym rynkiem finansowym. Na tym etapie, uważanym powszechnie za najbardziej podatny na wykrycie, stosuje się najczęściej: fizyczną wpłatę gotówki na rachunek bankowy oraz mieszanie

nielegalnych środków z dochodami z legalnej działalności gospodarczej. Maskowanie (warstwowanie, ukrywanie) polega na tworzeniu systemu skomplikowanych transakcji finansowych w celu oddzielenia nielegalnie osiągniętych zysków od źródła ich pochodzenia. Charakterystycznymi cechami tej fazy są: duża liczba transakcji, często brak ich ekonomicznego uzasadnienia oraz zmiana formy pranych środków pieniężnych. (...) wykorzystywane na tym etapie to m.in.: przelewy elektroniczne do zagranicznych banków; transakcje za pomocą instrumentów finansowych; przelewy na nieistniejące konta nieistniejącego klienta – dokonywane z rachunku zagranicznego, po czym kwota taka przekazywana jest przez bank (czy też np. taką instytucję jak M. S.) z powrotem. Integrowanie (legitymizacja) to ostatnia faza cyklu wprowadzania brudnych

pieniędzy do obrotu. Polega ona na znalezieniu odpowiedniego usprawiedliwienia dla pojawienia się znacznych środków materialnych w legalnym obrocie gospodarczym. Pomyślnie przeprowadzone na tym etapie transakcje powodują, że uzyskane nielegalnie dochody stwarzają pozory legalności i mogą być bez konsekwencji wykorzystywane przez właściciela. Stosowane są tutaj takie działania, jak: zakup i sprzedaż drogich dóbr trwałych, zaciąganie i spłata kredytu; udzielanie kredytów (pożyczek) na atrakcyjnych warunkach legalnie działającym przedsiębiorcom oraz zaciągnięcie kredytu zabezpieczonego depozytem, czy też powoływanie się na nn. umowę komisu czy inną, która miała być podstawą określonych operacji finansowych (tak jak w tej sprawie). Należy podkreślić, że w wielu przypadkach poszczególne fazy są od siebie wyraźnie oddzielone, w innych natomiast mogą występować równoległe lub zachodzić jedna na drugą (por. też zapisy Dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26.10.2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu – Dziennik Urzędowy UE z 25.11.2005, L 309/15).

Sąd reprezentuje pogląd, zgodnie z którym w świetle znamienia „korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego”, o którym mowa w dyspozycji art. 299§1 k.k., w danym procesie karnym nie jest konieczne udowodnienie, że te konkretne środki pochodzą z danego czynu zabronionego. Możliwym i koniecznym bowiem jest spojrzenie całościowe obejmujące szerszy ciąg zdarzeń, który prowadził do uzyskania korzyści w drodze przestępnej. Dla przyjęcia odpowiedzialności z ww. przepisu wystarczy zatem wykazanie, że działalność podmiotu generowała określone przychody z przestępstwa, które następnie poddano praniu, co nie jest równoznaczne ze wskazaniem konkretnego źródła korzyści dla konkretnej transakcji. Wystarczy, że transakcje te były związane z popełnieniem czynów zabronionych, które generalnie stanowiły źródło korzyści poddanych procesowi prania (por. Jerzy Duży, „Zorganizowana przestępczość podatkowa w Polsce. Zwalczenie przestępnego nadużycia mechanizmów podatków VAT i akcyzowego”, Wolters Kluwer Polska SA, Warszawa 2013). W kontekście art. 299§1 k.k. uprawnione jest objęcie sumą podlegającą praniu całości kwot, które zasilają rachunki sprawców z tytułu obrotu (w tym rzekomego) towarem (zarówno ceny towaru, jak i VAT), tym bardziej jeśli, tak jak w tej sprawie, „wracały” one na konta (...) i były wykorzystywane w dalszej działalności przestępczej (por. też stanowisko (...) k.1170-1171: „metoda rachunku docelowego” mająca najszersze zastosowanie w procesie prania pieniędzy pochodzących z nielegalnego obrotu paliwami – polega na stworzeniu łańcucha rachunków bankowych, przez które przepuszczane są środki finansowe; przelewom towarzyszy tworzenie uzasadnienia prawnego ich dokonania (faktury, tytuły); definicja „przedsiębiorstwa symulujące” itd.).

Tak więc do wykazania realizacji ww. czynu nie jest niezbędne stwierdzenie, że kwoty przelewane między rachunkami firm biorących udział w przestępczym procederze były częścią lub całością VAT-u, który powinien zostać odprowadzony na rachunek urzędu skarbowego w związku z handlem paliwem przez (...). Przy zachowaniu polegającym na uszczupleniu podatkowym poprzez nieodprowadzenie należnego VAT, należna Skarbowi Państwa kwota wynika z wliczeń związanych z zakwestionowaniem fikcyjnych transakcji (...). Istnieje więc jako konkret w globalnym majątku sprawców, którzy obracają (dysponują) nią, jak i innymi składnikami swojego mienia (w tym pieniędzmi). Dyspozycje finansowe, tj. realizowane przez banki zlecenia płatności za towar ujęty w poświadczających nieprawdę fakturach (ich tytuły jednoznacznie wskazują za co dana płatność następuje – por. zapisy operacji bankowych na płytach CD przekazanych przez banki), miały na celu upozorowanie realności obrotu tabletkami. Tym samym zmierzały do „wyprania” (zalegalizowania) pieniędzy pochodzących z przestępstwa.

Wypełnienie przez A. M. znamion z **art. 299§5 k.k. w zw. z art. 299§1 k.k.**, oprócz przyjmowania i przekazywania pieniędzy, polegało też braniu udział w wytworzeniu i posługiwaniu się (przekazanie księgowej) dokumentacją mającą wykazać rzekome płatności na rzecz (...) z siedzibą w Nowej Zelandii, związane z fikcyjnym obrotem tabletkami (...) („albo podejmuje inne czynności”; dokumenty na k.3649-3672, k.11 350-11 353; k.9787-9792v, 11 359).

Kwoty pieniężne i liczbę transakcji ujęte w zarzutach zweryfikowano w oparciu o dane źródłowe, tj. wartości ujęte w każdej z faktur, w deklaracjach VAT-7 oraz wykazy operacji bankowych (przekazane przez banki w formie plików elektronicznych – zawierają one m.in. czytelnie określone tytuły płatności, nie pozostawiające wątpliwości co do tego, że związane były z „obrotem (...); ich treść „miała za zadanie” wzbudzić takie przekonanie). Kwota 23 134 444,50 zł to suma wszystkich transakcji między (...) i rachunkiem (...) o nr (...) 0000 0001 2254 (...). Przy czym odliczyć od niej należy dwa przelewy w kwotach po 1476 zł, jako transfer środków od K. dla (...) za wynajem magazynu. Tymczasem sumę globalną wskazano w zarzucie. Chociaż też z błędem: prokurator wskazał kwotę 23 ~~124~~ 444,50 zł, zamiast 23 ~~134~~ 444,50 zł, a tymczasem prawidłowa wartość 105 przelewów to łącznie 23 131 492,5 zł (23 134 444,50 zł – 2 x 1476 zł; omyłkę rachunkową sprostowano postanowieniem z 2.02.2017 r.).

Diagram z k.10 302 też zawiera błąd - brak jest trzech przelewów na łącznie 370 zł, które figurują w wykazie operacji (k.57 zał. 21 i k.2857 płyta).

Część D.

Kształtując wymiar kar jednostkowych sąd dostosował je do: stopnia społecznej szkodliwości występów w taki sposób, aby nie przekraczały poziomu zawinienia oskarżonego, celów resocjalizacyjnych oraz mając na uwadze ich społeczny odbiór (art. 53§1 i §2 k.k.; art. 12§1 i 2 oraz 13§1 k.k.s.).

Działalność w strukturach zorganizowanej przestępczości o charakterze międzynarodowym stanowi poważne zagrożenie nie tylko dla indywidualnego przedmiotu ochrony ujętego w znamionach danego czynu przypisanego (przestępstwa popełnionego w ramach grupy), ale też dla porządku publicznego oraz bezpieczeństwa państwa i obywateli. Tworzenie zorganizowanych grup przestępczych stanowi dla tych dóbr poważne zagrożenie. W tej konkretnej sprawie działalność grupy kierowanej przez M. S. godziła przede wszystkim w interesy skarbowe RP i prowadziła do wyrządzenia znacznej szkody w dochodach budżetowych. Materiał dowodowy przekonuje, że oskarżony pełnił istotną rolę w przestępczym procederze (choć to nie on był finansującym i pomysłodawcą przestępczego planu, jego koordynatorem i głównym wykonawcą; odpowiadał za pewien odcinek przestępczych działań). Utworzona i kontrolowana przez niego sieć spółek fakturujących „obrót (...) na terenie Polski, pozwoliła (decydowała o tym) (...) na formalne zaniżanie podatku należnego. Funkcjonująca od kilku lat na (...) (mająca „odpowiednią” historię działalności), wykorzystana została w charakterze tzw. „bufora” – jej główną rolą było uprawdopodobnienie wiarygodności fakturowanych transakcji.

Szkodliwość społeczna przypisanych A. M. w ramach zachowań z czynów ciągłych wyraża się przede wszystkim w wartości uszczuplenia podatkowego (por. też art. 53§7 k.k.s.), charakterze i znaczeniu realizowanych przez niego czynnościach sprawczych, jak i okresie działalności przestępczej (nie zaniechał jej mimo wiedzy o wszczęciu kontroli skarbowych w L. i K. – bezprawne działania kontynuowano tak długo, jak było to możliwe). Dotycząca czynu z art. 258§1 k.k. aktualizowała się także w złożoności i różnorodności przestępczych czynności podejmowanych przez oskarżonego (oraz jego współników) w ramach udziału w grupie, działaniu w wieloosobowym gronie, na terytorium kilku państw. Niewątpliwie utrudniało to i odwlekało w czasie ujawnienie przestępstw przez organy skarbowe i ścigania. Wymierzając sankcję z art. 258 k.k. uwzględniono m.in. charakter przestępczej struktury, do której przynależność była dobrowolna, wysoki stopień zorganizowania, rodzaj realizowanych w jej ramach przestępstw, jak i zachowań oskarżonego, jego stopień zaangażowania w dokonanie bezprawnych czynności i okres przynależności do grupy.

Przestępstwo spenalizowane w art. 56 k.k.s. ukierunkowane jest nie tylko na m.in. zagwarantowanie rzetelnych rozliczeń podatkowych. Naruszenie tej normy (jak i związanych z nią przepisów fiskalnych) w sytuacji, z jaką mieliśmy

do czynienia w tej sprawie, prowadzi do zaburzenia prawidłowych relacji gospodarczych w obrocie paliwem, stawia w niekorzystnej sytuacji podmioty, które przestrzegając prawa prowadzą tego rodzaju działalność. Sprzedaż paliwa po „konkurencyjnych” cenach - wynikających z wkalkulowania w nie zaniechania odprowadzenia należnego VAT - jest działaniem nie tylko nieuczciwym, ale prowadzi też do „pokrzywdzenia” firm, które ponosząc określone nakłady i wypełniając zobowiązania publicznoprawne, nie są w stanie konkurować z przestępcami. Odbiorcy szukają przecież najtańszej oferty. Funkcjonowanie na rynku krajowym tego rodzaju grup przestępczych powoduje więc wymierne, negatywne skutki o szerokim zasięgu podmiotowym.

Wpływ na zakres penalizacji miała nagminność tego rodzaju występów, które od kilkunastu lat w dalszym ciągu stanowią istotny problem kryminologiczny. Sądowa „polityka” karna powinna kształtować świadomość prawną społeczeństwa – być wyrazem tego, że bezprawne działania tego typu spotykają się z należytą reakcją karną. Jest ona ważnym elementem efektywnego zapobiegania i zwalczania tego rodzaju przestępczości. Jednym ze składników działań prewencyjnych, tj. na etapie procesu karnego, jest wymierzenie odpowiedniej do bezprawnych zachowań, słusznej i sprawiedliwej kary. Kary, która wśród osób zapoznających się z treścią wyroku wzbudzi przekonanie, że dane dobro prawne jest należycie chronione, a za jego naruszenie grozi adekwatna sankcja. Te zaś, które mają podobne predyspozycje co oskarżony, powstrzyma przed podejmowaniem analogicznych działań. „Kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa”, o jakim mowa w nakazie z art. 53§1 k.k., polega z jednej strony na afirmacji pewnych wartości, zaś z drugiej ma pełnić też funkcję „odstraszającą” (art. 11 ust. 1 Konwencji NZ: „Każde Państwo-Strona spowoduje, aby popełnienie przestępstwa (udział w zorganizowanej grupie, popełnionego w ramach tej grupy, w tym „pranie dochodów z przestępstwa”) podlegało sankcjom uwzględniającym wagę takiego przestępstwa).

Bezpieczeństwo obrotu prawnego oznacza konieczność zapewnienia mu pewności i wiarygodności poprzez dbałość o zaufanie do dokumentu, jako formalnego sposobu stwierdzenia istnienia prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mogącej mieć znaczenie prawne. Dokonane przez oskarżonego poświadczenia nieprawdy w fakturach, posługiwanie się tego rodzaju nierzetelnymi dokumentami K. i T. (niektóre podpisał jako przedstawiciel kupującego), doprowadzenie do ich wykorzystania w rozliczeniach podatkowych i ujęcia w dokumentacji księgowej, stanowiły istotny zamach na to dobro prawne.

Przestępstwa zostały dokonane z niskich pobudek, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Czyny pozostające w zbiegu idealnym skutkowały wyrządzeniem poważnych szkód w majątku Skarbu Państwa. Tym samym pośrednio godziły w interes każdego obywatela RP, jako beneficjenta dóbr i świadczeń finansowanych z budżetu państwa. Nie ma powodów, by mienie „państwowe” chronić mniej niż mienie osób fizycznych, jak to kiedyś praktykowano w stosunku do mienia społecznego (państwowego i spółdzielczego), jako pozbawionego konkretnego właściciela i dającego się odtworzyć „wspólnym wysiłkiem społeczeństwa”. Z majątku Skarbu Państwa finansowanych jest przecież szereg ważnych usług, zadań i inwestycji o zasięgu ogólnospołecznym, gwarantującym m.in. prawidłowe funkcjonowanie struktur państwowych.

Premedytacja jest najmocniej potępianą formą umyślności, bo sprawca tak działający nie tylko jest w pełni świadomy każdego z elementów czynu, ale uwzględnia każdy z nich w planowaniu, obejmuje świadomością wszelkie uwarunkowania i konsekwencje, by swój cel osiągnąć i uniknąć wykrycia. Przeżywanie tego przez czas odpowiednio długi (kilka miesięcy) wskazuje na najwyższe napięcie złej woli. Powtarzalność działania sprawcy (wielkość czynów oraz czyny ciągłe) dowodzi stałości złego zamiaru, braku refleksji występującej u każdego człowieka, zatem trwałości odrzucania prawa, a długotrwałość tego stanu unaocznia, że się on utrwalił w świadomości A. M..

Ponadto przestępcze profity stanowiły w przypadku realizacji trzech czynów stałe źródło dochodu w rozumieniu art. 65§1 k.k. (m.in. w związku z tym zastosowanie miała dyrektywa z art. 64§2 k.k.).

Oskarżony nie był zdolny do krytycznego spojrzenia na podjęte działania. Nie dał powodów do uznania, że odczuwa wyrzuty sumienia. Ani podczas przesłuchania świadków, ani też w którejkolwiek z faz procesu, nie zdobył się na jakikolwiek gest, czy słowo świadczące o żalu, czy skrzesze.

Jedyną okolicznością przemawiającą na korzyść sprawcy była niekaralność za przestępstwa.

Kary grzywny :

Aby wzmocnić wychowawczo-prewencyjne oddziaływanie kary na oskarżonego sąd za czyny pozostające w idealnym zbiegu orzekł grzywny. Wykonaniu podlega sankcja za występki skarbowy, która będzie stanowiła dla niego realną dolegliwość finansową (orzeczona w granicach z art. 38§2 k.k.s.). Grzywna jest ważna nie tylko z punktu widzenia celów zapobiegawczych i wychowawczych co do podsądnego, ale odegra też istotną rolę z punktu widzenia kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (prewencja generalna). Jej celem jest też m.in. uświadomienie sprawcy nieopłacalności popełniania tego typu przestępstw. Liczbę stawek dziennych sąd określił mając na uwadze stopień bezprawia zawartego w zachowaniach (w ramach danego czynu) sprawcy oraz stopień jego zawinienia.

Status zawodowy, majątkowy, możliwości zarobkowe i sytuacja rodzinna oskarżonego decydowały o ukształtowaniu wysokości stawek dziennych. Wprawdzie deklaruje on brak jakichkolwiek składników majątkowych oraz dochodów, ale do uiszczenia grzywny powinna skłonić go groźba zamiany tej kary finansowej na zastępczą karę pozbawienia wolności. Jeśli nie chce przedłużyć pobytu w zakładzie karnym, to z pewnością ureguluje orzeczoną kwotę. Skala przestępczej działalności, rozmiar korzyści majątkowej osiągniętej przez zorganizowaną grupę przestępczą, rola, jaką pełnił w niej oskarżony, jak i np. wysokość środków przelewanych na jego rachunki bankowe (np. z konta M. S. w 2014 r. 116 007 euro, k.10 301), czy też zdolność do finansowania udziału w postępowaniu przed sądem dwóch obrońców (w tym jednego dojeżdżającego na rozprawę z Łotwy), wskazują, że sprawca posiada możliwości płatnicze pozwalające mu na opłacenie tej sankcji (art. 58§2 k.k. w przypadku przestępstw skarbowych także przed 1.07.2015 r. nie miał zastosowania – por. art. 20§1 k.k.s.).

Dla określenia wysokości stawki dziennej nie jest miarodajna wysokość najniższego wynagrodzenia w dniu orzekania przez sąd, lecz wysokość ta w dniu (okresie) popełnienia przypisanego oskarżonemu czynu (co wynika z wykładni przepisu, bez konieczności stosowania art. 2§2 k.k.s.). W świetle art. 23§3 k.k.s., w brzmieniu poprzedzającym wejście w życie nowelizującej ten przepis z dniem 17 grudnia 2005 r. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 178, poz. 1479), podstawą określenia stawki dziennej była wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia w czasie orzekania w pierwszej instancji. Obecnie punktem wyjścia dla ustalenia wysokości stawki dziennej orzekanej na podstawie ww. przepisu jest wysokość minimalnego wynagrodzenia w chwili (okresie) popełnienia inkryminowanego czynu (por. M. Gajewski: „Wysokość stawki dziennej kary grzywny w sprawach o przestępstwa skarbowe”, PiP 2000/9/61-63 oraz wyrok SN z 5.11.2008 r., V KK 116/08, OSNKW 2009/1/8, OSP 2010/1/7, Biul. SN 2009/1/18).

Środki karne :

1. Przypadek korzyści majątkowych uzyskanych z przestępstwa :

Zgodnie z art. 45§1 k.k. jeżeli sprawca osiągnął z popełnienia przestępstwa, chociażby pośrednio, korzyść majątkową niepodlegającą przypadkowi przedmiotów (z art. 44§1 lub 6 k.k.), obowiązkowe jest orzeczenie jej przypadku. W tożsamy sposób przypadek ww. korzyści uzyskanej z przestępstwa skarbowego reguluje art. 33§1 k.k.s. Konsekwencją realizacji czynów pozostających w zbiegu idealnym (art. 8§1 k.k.s.) było uszczuplenie podatku VAT w kwocie 95 050 476 złotych (uwzględniając zasadę niezależnej odpowiedzialności współdziałających z art. 20 k.k., stosowaną w przypadku przestępstw skarbowych w trybie art. 20§1 k.k.s.). Jest to korzyść, którą odniosła zorganizowana grupa przestępcza, a tym samym jej członkowie. Postępowanie dowodowe nie doprowadziło przy tym do ustaleń, w jakim zakresie partycypowały w niej poszczególne osoby. Przy czym nie ulega wątpliwości, że główne zadania w przestępczej strukturze wypełniali V. L., M. S., M. C., D. M. i A. M.. Każdy z nich odgrywał kluczową rolę (co nie oznacza, że równorzędną), a podejmowane przez nich czynności pozostawały ze sobą w ścisłym związku, razem prowadząc do osiągnięcia bezprawnych celów. Prokurator uważał (zob. mowa końcowa), że korzyść powinna zostać podzielona między trzech pierwszych z ww., oskarżonego, V. M. i J. S.. Będąc konsekwentnym powinien też wskazać np. A. E. (K.). Sąd stoi na stanowisku, że prezesi T., K. i K. stanowili podrzędne ogniwa w przestępczej organizacji – tym samym nie partycypowali w zyskach, a jedynie otrzymali niewielkie (w odniesieniu do globalnej korzyści) gratyfikacje finansowe

(na co wskazuje też treść ich zeznań, czy obecny status bytowy i zawodowy). Nie byli tym samym brani pod uwagę przy podziale „łupów”. Ich „wynagrodzenie” traktowano raczej jako konieczny koszt działalności.

Rozstrzygnięcie sądu skazujące D. M. nie jest w tej sprawie wiążące. Orzeczone wobec niego na wniosek prokuratora przepadek korzyści w kwocie 48 000 zł nie ma nic wspólnego z jej wysokością, czy też jego partycypacją w nielegalnych zyskach (posiadał np. zegarki, których wartość oscylowała wokół tej sumy; 3 mln zł na kaucję gwarancyjną udokumentowano w formie pożyczki dla (...), od której zapłacony został podatek w kwocie 64 000 zł, k.1979 – nawet więc taki koszt nie stanowił dla członków grupy problemu przy spodziewanych zyskach). Wyliczono go w oparciu o wynagrodzenie, jakie prezes (...) otrzymywał co miesiąc na swój rachunek z konta spółki (6000 zł). Na rzecz M. S. przelewano 5000 zł miesięcznie, a nieracjonalnym jest przyjęcie, że kwota ta (pomnożona przez ilość miesięcy funkcjonowania (...)) stanowiła wartość jego korzyści odniesionej z realizacji przestępstwa. D. M. był ważnym członkiem grupy, wtajemniczonych w większość szczegółów jej działalności (o czym świadczy też treść jego depozycji), kierującym „strategiczną” spółką. To on znał okoliczności pobytu w L. M. S. (3), wysłanego tam, aby znaleźć lokal na nową siedzibę EC (gdy organy podatkowe Wielkiej Brytanii zamierzały „anulować” jej europejski nr VAT, z uwagi na zastrzeżenia co do faktycznego prowadzenia działalności), odpowiadał za kontakty z częścią dostawców paliwa, za jego zbyt, dysponował pieniędzmi, jak też został np. upoważniony do korzystania ze środków znajdujących się na rachunku (...) w (...) Bank na Łotwie (przelewano na to konto środki z rachunku (...) w (...) SA, k.8190 i nast.). Karty V. G. Business wydano m.in. M. S., M. C. i D. M. (k.7732-7755) i to oni korzystali z nich praktycznie bez ograniczeń kwotowych (por. k.7920-7935 konto karty D. M.).

W orzecznictwie i piśmiennictwie prawniczym dominuje podzielany przez sąd pogląd, zgodnie z którym podlegająca przypadkowi równowartość korzyści majątkowej, którą sprawca (sprawcy) osiągnął z popełnienia czynu zabronionego (art. 45§1 k.k. i art. 33§1 k.k.s.), to nie osiągnięty przez niego zysk łączący się z pomniejszeniem przysporzenia majątku o koszty jego uzyskania, a ekwiwalent wyrażony pieniędzmi, odpowiadający kwocie, rzeczy lub prawu uzyskanemu ze zbycia, precyzyjnie określonego w przypisanym czynie „przedmiotu” przypisanego przestępstwa (por. orzeczenia wydane na tle stosowania art. 45§1 k.k. na gruncie przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii: SA w Katowicach: z dnia 12.12.2007 r., II AKz 815/07, LEX nr 578201; z dnia 24.01.2007 r., II AKa 420/06; SA w Lublinie z dnia 11.10.2006 r., II AKa 237/06, KZS 2007/2/53; SA w Krakowie z dnia 24.01.2008 r., II AKa 255/07, KZS 2008/3/26; SN z dnia 26.08.2010 r., I KZP 12/10, OSNKW 2010/9/78; K. Postulski, M. Siwek „Przepadek w polskim prawie karnym, Zakamycze 2004, str. 118-124; W. Zalewski, glosa do wyroku SN z dnia 14.05.2008 r., WK 11/08, GSP-Prz.Orz. 2009/2/89, trzeci akapit od końca; por. też wyrok SN z dnia 27.03.2013 r., III KK 273/12 dotyczący podstaw stosowania art. 45§1 k.k., w kontekście regulacji z art. 44§1 k.k.). Ze względu na nielegalne (przestępcze) pochodzenie korzyści nie tylko nie wchodzi w rachubę jakiejkolwiek jej miarkowanie (tj. odliczanie wydatków, także z legalnego źródła), ale należy pozbawić sprawcę jej całości, nawet gdyby uzyskana korzyść okazała się mniejsza od wydatków. Bez znaczenia także jest to, czy oskarżony posiada w dacie wyrokowania ww. korzyść, gdyż przepisy nie ograniczają orzekania tego środka karnego do takiej sytuacji. Tak więc wartość uszczuplonego VAT-u związanego z wystawieniem faktur przez (...) na rzecz (...) determinowała wysokość przypadków orzeczonych w trybie art. 45§1 k.k. i art. 33§1 k.k.

Przepadek osiągniętej z przestępstwa korzyści majątkowej, jeśli chodzi o współsprawców (tj. w zakresie, w jakim w ramach danego czynu współdziałali ze sobą w tej formie sprawczej), orzeka się w częściach, w jakich według dokonanych ustaleń przypadła im osiągnięta wspólnie ww. korzyść. W razie trudności z dokładnym ustaleniem wartości udziałów w korzyści majątkowej osiągniętej przez poszczególnych współników, orzeka się jej przepadek, lub przepadek jej równowartości, w częściach równych. To stanowisko Sądu Najwyższego (wyrażone w postanowieniu z dnia 30.11.2011 r., I KZP 16/11, publ. w OSNKW 2011/12/107) sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela. Dlatego od A. M. orzeczono 19 010 095,20 złotych, co stanowi 1/5 z 95 050 476 złotych.

Wprawdzie z art. 299§7 k.k. wynika obowiązek orzeczenia przypadku przedmiotów pochodzących bezpośrednio albo pośrednio z przestępstwa, a także korzyści z przestępstwa lub ich równowartości, ale w realiach tej sprawy zastosowanie tej normy prawnej nie byłoby zasadne. Przepadek dotyczyłby bowiem sprawcy „głównego”, a więc tego który już został obciążony obowiązkiem zwrotu korzyści uzyskanych z przestępstwa podstawowego, które ukryć (jak i legalizować te działania, zapobiec ujawnieniu przestępczego pochodzenia korzyści) miały czynności

realizowane w ramach tzw. „prania brudnych pieniędzy” (por. stanowisko SA w Ł. z 2.04.2013 r.; sygn. akt II AKa 202/12, uzasadnienie str. 82-84). W przypadku gdy sprawcy przestępstwa „źródłowego” osiągnęli z jego popełnienia korzyść majątkową, o przypadku której orzeczono w całości lub w części w oparciu o art. 45§1 k.k. (lub art. 33§1 k.k.s.), w związku ze skazaniem za dany czyn zabroniony, jak również dopuścili się przestępstwa z art. 299§1 i 5 k.k. w odniesieniu do środków płatniczych stanowiących korzyść majątkową związaną bezpośrednio z pierwotnie popełnionym występkiem, orzeczenie w przedmiocie przypadku korzyści w trybie art. 299§7 k.k. nie powinno swoim zakresem obejmować ponownie tych samych wartości, które stały się już przedmiotem przypadku. W tej sprawie dowodowo nie wykazano, aby z czynu z art. 299 k.k. sprawca odniósł dodatkową korzyść majątkową, niezależną od tej, która stała się udziałem grupy w wyniku realizacji czynów z pkt. **A. 2. i 3.**

2. Zakaz zajmowania stanowisk i prowadzenia działalności gospodarczej :

Okoliczności brane pod uwagę przy wymiarze kar jednostkowych i łącznych, z mocy art. 56 k.k. i art. 13§1 k.k.s. decydowały też o wymiarze środków karnych, w tym łącznych.

Zakaz zajmowania określonego stanowiska i zakaz prowadzenia określonej działalności gospodarczej to odrębne środki karne, które mogą być oddzielnie orzekane po uprzednim ustaleniu, że sprawca, odpowiednio: przy popełnieniu przestępstwa nadużył stanowiska albo okazał, że dalsze jego zajmowanie zagraża istotnym dobrom chronionym prawem (art. 41§1 Kodeksu karnego w brzmieniu sprzed 1.07.2015 r. m.in. z uwagi na wydłużenie od tej daty okresu orzekania środków do 15 lat); został skazany za przestępstwo popełnione w związku (zwrot ten oznacza, że chodzi zarówno o działalność prowadzoną osobiście (wspólnie z kimś innym), jak i przez kogoś innego; związek ten może być pośredni, jak i bezpośredni (z takim mamy do czynienia w tej sprawie) – jego charakter zależy od realiów danej sprawy (czynu)) z prowadzeniem ww. działalności, jeżeli dalsze jej prowadzenie zagraża istotnym dobrom chronionym prawem (art. 41§2 k.k.; w przypadku przestępstwa skarbowego i zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej w grę wchodzi jeszcze warunek z art. 34§1 i 2 k.k.s.). Mają one głównie funkcję ochroną, zabezpieczającą oraz funkcję prewencyjną. Orzeczenie bowiem ww. środka karnego chroni społeczeństwo przez osobami, które zajmując określone stanowisko lub prowadząc określoną działalność gospodarczą poprzez popełnienie zarzucanego im przestępstwa nadużyły zaufania związanego z ich pozycją zawodową i przez to zachodzi obawa, że przy wykorzystywaniu tej samej sposobności mogłyby w dalszym ciągu zagrażać istotnym dobrom chronionym prawem. Nadużycie stanowiska w rozumieniu art. 41§1 k.k. wyraża się w popełnieniu umyślnego przestępstwa świadczącego, że sprawca wykorzystał je dla popełnienia owego przestępstwa (wyrok SN z 1 lutego 1989 r., V KRN 300/88, OSP 1990 r., Nr 7, poz. 277; zobacz także aprobowane glosy do niniejszego orzeczenia: R. A. S., OSP 1990 r., Nr 7, poz. 277 oraz J. A. K., OSP 1991 r., Nr 9, poz. 203). Oznacza to, że musi istnieć związek pomiędzy zajmowanym stanowiskiem lub pełnioną funkcją przez oskarżonego, a popełnionym przestępstwem i orzeczonym zakazem. W Polsce działalność gospodarczą można prowadzić m.in. w formie spółek handlowych (inne to np. indywidualna działalność, oddział lub przedstawicielstwo przedsiębiorcy zagranicznego).

Orzekając środki karne z art. 41§1 i 2 k.k., jak i z art. 22§1 pkt 5) k.k.s., należy określić ich zakres czasowy i przedmiotowy. Ten drugi ma na celu uniemożliwienie sprawcy funkcjonowania (w każdej postaci dopuszczonej przez prawo) w sferze, którą wykorzystał przy realizacji przestępstwa. Nie ulega wątpliwości, że prowadzenie przez A. M. działalności gospodarczej (w jakiegokolwiek formie, każda bowiem uprawnia m.in. do wystawiania faktur VAT), jak i zajmowanie stanowiska we władzach spółki prawa handlowego, umożliwiło mu popełnienie przestępstw. Dalsze funkcjonowanie oskarżonego w obrocie gospodarczym zagraża istotnym dobrom chronionym prawem. Sąd jednak związany jest treścią norm prawnych i może orzec zakazy tylko w takim zakresie, jaki związany jest z konkretnym przypisanym czynem. Przy czym zawężenie np. środka karnego tylko do stanowiska „prezesa spółki” byłoby nieracjonalne, sprzeczne z celem unormowania pozwalającego na orzeczenie zakazu z art. 41§1 k.k., czy też 22§1 pkt 5) k.k.s. Oznaczałoby brak przeciwwskazań na zasiadanie przez podsądnego w zarządzie, radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej takiego podmiotu, z czym wiązałby się realny wpływ na jej działalność statutową. Zakaz zajmowania stanowisk objął więc te, które dotyczą organów spółek prawa handlowego (mających wpływ na ich funkcjonowanie, kierunki i zakres działalności, tj. związanych z kierowaniem firmą, jej kontrolą i reprezentowaniem).

W orzecznictwie dominuje pogląd, że wymaganie „określoności” sformułowane przez ustawodawcę w art. 39 pkt 2) k.k. i art. 41§2 k.k. (odpowiednio art. 22§1 pkt 5) k.k.s.) w odniesieniu do działalności gospodarczej oznacza, że w oparciu o te przepisy nie jest możliwe całkowite wyłączenie aktywności gospodarczej oskarżonego (por. np. wyroki SN z dnia 14.01.2009 r., V KK 245/08; z dnia 24.04.2007 r., IV KK 114/07; z dnia 21.07.2011 r., III KK 169/11). Nie jest on do końca trafny. Może przecież zdarzyć się tak, że w ramach jednego czynu (lub kilku, z czym wiąże się orzeczenie kilku środków karnych, w tym o różnym zakresie) np. ciągłego, sprawca zrealizuje przestępcze zachowania związane z każdą ze sfer działalności gospodarczej (zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 2.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej jest nią zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły; Polska Klasyfikacja Działalności istnieje przede wszystkim dla potrzeb statystycznych i ewidencyjnych – zob. wydane na podstawie delegacji art. 40 ust. 2 ustawy o statystyce publicznej rozporz. RM z dnia 24.12.2007 r.) – co za tym idzie, dalsze umożliwienie mu funkcjonowania z którejkolwiek z nich będzie sprzeczne z ostatnią częścią normy art. 41§2 k.k. W tej sprawie „obszar” działalności gospodarczej sprawcy (de facto jej pozorowania) w ramach danego czynu decydował o zakresie przedmiotowym środka karnego.

Na podstawie art. 90§2 ustawy z 06.06.1997 r. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do 30.06.2015 r. w zw. z art. 86§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k., art. 90§2 k.k. w zw. z art. 20§2 ustawy z 10.09.1999 r. Kodeks karny skarbowy w brzmieniu obowiązującym w dniu 30.06.2015 r. i art. 8§2 k.k.s. (podstawa prawna połączenia zakazów w przypadku idealnego zbiegu) orzeczono łączne zakazy: zajmowania stanowisk w organach spółek prawa handlowego oraz prowadzenia działalności gospodarczej handlowej i usługowej, w maksymalnym wymiarze 10 lat (art. 4§1 k.k.). Ocenione globalnie skala i charakter podejmowanych bezprawnych czynności (dotyczących danego czynu i związanego z nim zakazu) dają podstawy do postawienia tezy, iż osobom „zdolnym” do tego typu zachowań należy uniemożliwić zajmowanie stanowisk określonych w treści łącznych zakazów oraz prowadzenie określonej działalności gospodarczej na odpowiednio długi okres.

3. Przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa oraz przeznaczonych do jego popełnienia :

Wystawionymi przez (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. na rzecz (...) sp. z o.o. fakturami oskarżony posłużył się przy realizacji przestępstwa skarbowego (podpisywał je, jak i przekazywał księgowej celem uwzględnienia w rozliczeniach podatkowych i przechowywania w dokumentacji księgowej). Na podstawie art. 30§2 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 2) k.k.s. dokumenty te podlegały przepadkowi.

Te, które (...) (jej prezes) wystawiała na rzecz (...) pochodziły bezpośrednio z przestępstwa z art. 271§3 k.k. i in. i w związku z tym podlegały obligatoryjnemu przepadkowi. Taki sam środek karny można było orzec także w przypadku czynu z pkt. **A. 3.**, ale było to rozstrzygnięcie fakultatywne (por. art. 30§2 k.k.s.). Dublowanie identycznych środków karny w ramach funkcjonowania zbiegu idealnego - gdy nie podlegają one regułom z art. 8§2 k.k.s. - nie ma racjonalnego uzasadnienia. Wyrok ma być wewnętrznie spójny, niesprzeczny, a zawarte w nim decyzje nie powinny budzić wątpliwości w toku ich wykonywania.

Zawartość elektronicznych danych znajdujących się w pamięci tabletu Samsung GT- (...) - zabezpieczonego podczas zatrzymania oskarżonego (k.3472-3474, 3511-3532) - nie pozostawia wątpliwości, że to on z niego korzystał (np. zdjęcia; przyznał to na rozprawie). Tak jak i z pięciu aparatów telefonicznych, które przecież są przedmiotami indywidualnymi, użytkowanymi w danym odcinku czasowym przez zazwyczaj (możliwe jest np. chwilowe użyczenie, celem wykonania połączenia i niezwłocznego zwrotu urządzenia właścicielowi po jego zakończeniu) jedną osobą (k.1616: „rzeczy znalezione w samochodzie stanowią moją własność”). Były one wykorzystywane m.in. (oprócz użytkowania w celach prywatnych) do działalności przestępczej – dlatego podlegały przepadkowi. Zgodzić się należy ze stanowiskiem prokuratora wyrażonym w mowie końcowej, że posiadanie takiej ilości telefonów jest charakterystyczne w sytuacji używania ich w nielegalnych celach, tj. do komunikowania się z innymi członkami grupy przestępczej (także np. wysyłania mejli z plikami (np. faktur), zleceń przelewów itp. – por. protokół oględzin i płyta z danymi k.3533-3571: kontakty z księgowymi i osobami z przestępczej struktury – por. np. dane z zał. 2, w tym k.80). Korzystanie z kilku tego typu urządzeń przez osoby naruszające porządek prawny ukierunkowane jest na uniknięcie, utrudnienie

ujawnienia ich zachowania i jego oceny przez organy ścigania w przypadku np. zastosowania kontroli operacyjnej (tzw. „podśluchu”; np. dany aparat wykorzystywany jest tylko do kontaktu z jedną lub kilkoma osobami). Oskarżony utrzymywał, że korzystał z jednego telefonu (k.10 592), co stoi w sprzeczności z wynikami oględzin zabezpieczonych w dacie zatrzymania aparatów, jak i dowodami wskazującymi na użytkowanie przez niego co najmniej kilku kart SIM (numerów abonenckich).

Punkt B . wyroku :

Na podstawie art. 8§2 k.k.s. określono, że z rozstrzygnięć dotyczących kar i środków karnych przepadku korzyści majątkowych, zawartych w części **A. pkt 2. i 3.** wykonaniu podlega kara 5 lat pozbawienia wolności i 800 stawek dziennych grzywny oraz przepadek korzyści majątkowej, orzeczone za przestępstwo skarbowe. Z treści tego przepisu wynika, że w przypadku skazania w ramach idealnego zbiegu czynów należy wskazać najsurowszą z kar podlegającą wykonaniu, co nie stoi na przeszkodzie odrębnemu wykonaniu m.in. środków karnych orzeczonych na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów (stosuje się je także w przypadku także w przypadku ich orzeczenia tylko na podstawie jednego ze zbiegających się przepisów). Tylko w przypadku zakazów zastosowanie mogą mieć przepisy o karze łącznej. W sytuacji przepadku korzyści majątkowych zastosowano na korzyść oskarżonego zasady analogii legis (to analogia z przepisu prawa, w której określa się skutki prawne stanu faktycznego przez prawo nieuregulowanego poprzez odwołanie się do przepisu prawa, jaki normuje podobny do niego stan faktyczny). Nieracjonalnym (a wręcz niedopuszczalnym, bo prowadzącym do „podwójnej” represji finansowej) bowiem byłoby doprowadzenie do wykonania „dublujących” się środków karnych o charakterze majątkowym.

Punkt C . wyroku (odpowiedzialność posiłkowa) :

Sprawcą przestępstwa skarbowego, za które wymierzono grzywnę, był prezes (...) i jej jedyny udziałowiec. Wykorzystał on ją do działalności przestępczej. De facto każde przysporzenie w majątku spółki – nawet chwilowe (przelew pieniężny, który transferowany był dalej) – stanowiło „wzbogacenie” jej udziałowca. Z nielegalnych zachowań A. M. finansował m.in. „działalność (...) (opłaty za biuro, magazyn, usługi księgowe itp.). Niewątpliwie ww. osoba prawna odniosła korzyść z przestępstwa, a gdyby zyski z fikcyjnego obrotu (...) trafiły w całości do jej majątku, to spełnienie przesłanki polegającej na potencjalnej możliwości uzyskania takiej korzyści, także jawi się jako oczywiste.

Od momentu aresztowania A. (...) nie funkcjonuje. Jest jedynie nadal zarejestrowana w KRS – ostatnie sprawozdanie finansowe złożono 15.04.2014 r. za 2013 r. (k.10 545v). Ta osoba prawna nie ma żadnego majątku. Rozstrzygnięcie o odpowiedzialności posiłkowej stanowi więc jedynie spełnienie ustawowego wymogu („czyni się” – orzeczenie obligatoryjne), przy ziszczeniu się przesłanek wskazanych w normie art. 24§1 k.k.s., gdyż trudno zakładać, aby w jakimkolwiek stopniu wpłynęło na ścigalność kary finansowej.

Punkt D . wyroku (w zakresie kary łącznej) :

Kierując się dyspozycją art. 85§1 i §2 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. w zw. z art. 39§1 i §2 k.k.s. (co zasadności takiej podstawy prawnej por. też stanowisko wyrok SA w Katowicach z 28.05.2009 r., II Aka 125/09) orzeczono karę łączną 6 lat pozbawienia wolności stosując zasadę częściowej absorpcji. Jej „składnikami” były sankcje za czyny z pkt. **A. 1., 3. i 4.** (kary za czyn z art. 271§3 k.k. i in. nie podlegają wykonaniu). Kształtując ją na takim poziomie sąd miał na uwadze „globalny” stopień społecznej szkodliwości przypisanych czynów, zbieżność temporalną (zrealizowane w tym samym odcinku czasowym), rodzaj dóbr prawnych jakie sprawca naruszył realizując każdy z trzech czynów zabronionych oraz cele kary w ramach prewencji indywidualnej i ogólnej. Realizacja kilku zaplanowanych przestępstw, w tym czynów ciągłych na przestrzeni kilku miesięcy, świadczy o pewnej konsekwencji, przyjęciu aspołecznej postawy życiowej, zupełnym braku wyrzutów sumienia z powodu bezprawnych działań. W toku procesu sprawca nie dał powodów do uznania, że żałuje tego co zrobił. Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w wyroku z dnia 28.02.1995 r. (sygn. akt III KR 211/94, publ. w Prok. i Pr. 1995/7-8/2), że dla prawidłowego określenia prewencji indywidualnej nie wystarczy odwołanie się do trybu życia sprawcy i jego warunków rodzinnych. Ocena jego osobowości – w tym m.in. jego charakteru, zdolności do samooceny, sumienia, postawy wobec wartości

społecznych – stanowiącej kryterium orzekania kary w ramach właśnie tej dyrektywy, winna uwzględniać także społeczną szkodliwość popełnionych czynów. Ta zaś była znaczna.

Przy wyrokowaniu w zakresie kary łącznej nie można pomijać też tzw. ogólnoustrojowych zasad odnoszących się do sądowego wymiaru kary, a w szczególności zasady sprawiedliwości społecznej i zasady równości wobec prawa. Pierwsza z nich oznacza konieczność rozważenia nie tylko osobowości sprawcy, jego własnych warunków i sytuacji rodzinnej, ale także rodzaju popełnionych przestępstw, ich okoliczności, skutków i rozmiaru zawinienia. Przestrzeganie drugiej wymaga stosowania podobnych sankcji karnych wobec osób, które dopuściły się czynów o tożsamym ciężarze gatunkowym.

Wzgląd na społeczne oddziaływanie kary jako jeden z jej celów podyktowany jest potrzebą przekonania społeczeństwa o nieuchronności kary za naruszenie dóbr prawem chronionych i nieopłacalności zamachów na te dobra, wzmożenia poczucia odpowiedzialności, ugruntowania poszanowania prawa i wyrobinienia właściwego poczucia sprawiedliwości oraz poczucia bezpieczeństwa. Ma to szczególne znaczenie także w przypadku przestępstw finansowych, w tym związanych z naruszeniem przepisów o VAT, wyrządzających znaczne szkody w dochodach Skarbu Państwa. Te kryteria spełnia wymierzona kara łączna. Generalnie czyny pozostawały ze sobą w ścisłym związku – wzajemnie się „przenikały”, towarzyszyła im tożsama motywacja (chęć uzyskania korzyści majątkowej, w tym także poprzez próbę zalegalizowania bezprawnych dochodów). Dlatego sankcja zbliżona jest do minimalnego pułapu, tj. najwyższej z kar jednostkowych (karę łączną można było wymierzyć w granicach od 5 do 10 lat).

Uznać należy ją za proporcjonalną do stopnia demoralizacji podsądnego i przez to stwarzającą realną możliwość skutecznego oddziaływania wychowawczego w warunkach izolacyjnych. Jeśli pobyt w zakładzie karnym nie wpłynie na niego w kierunku kształtowania społecznie pożądanych postaw, to być może obawa przed długotrwałą izolacją skłoni do przestrzegania norm porządku prawnego w przyszłości.

Punkt E .wyroku :

Okres tymczasowego aresztowania – od daty zatrzymania (art. 265 k.p.k.) do daty wyrokowania – zgodnie z art. 63§1 k.k. został zaliczony na poczet wymierzonej kary łącznej.

Punkt F .wyroku :

Kierując się dyspozycją art. 624§1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwolniono oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych. A. M. ani w Polsce, ani na Łotwie, nie posiada jakichkolwiek ujawnionych składników mienia, do których mogłaby zostać skutecznie skierowana ewentualna egzekucja komornicza (10 594; k.6419, 6420-6422 konfiskata mienia w 2008 r.). Jak wynika z praktyki zawodowej, zdecydowana większość oskarżonych nie mających stałych, „zalegalizowanych” (w sensie zawarta umowa o pracę lub cywilnoprawna, zarejestrowana działalność gospodarcza itp.) źródeł dochodów, ani też składników majątkowych, nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań (tym bardziej jeśli zostają osadzeni w jednostce penitencjarnej). Zdają sobie doskonale sprawę, iż oprócz wszczęcia postępowania egzekucyjnego sąd nie dysponuje żadnymi innymi instrumentami prawnymi, które „zmusiłyby” dłużników do uregulowania zasadzonej należności. Mając na uwadze:

- okres przedawnienia (art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych i 641 k.p.k.),
- wymiar kary łącznej, którą w przypadku uprawomocnienia się wyroku będzie musiał odbyć podsądny,
- wysokość grzywny i przepadku korzyści majątkowej,

sąd uznał, że windykacja kosztów byłaby nieskuteczna i orzekł w oparciu o względy słuszności uznając, że rozstrzygnięcie na podstawie art. 627 k.p.k. byłoby niewykonalne.